

Årsrapport

2023

HOFOR Forsyning Holding P/S · Øresteds Boulevard 35 · 2300 København S · CVR-nr.: 26 85 36 05

Årsrapportens indtægtsskema nr. 2023: ZJ0WN-QEY33-IGEJE-GTZDI-QEYS3-707CN

Udgivet 9. april 2024

HOFOR A/S
Ørestads Boulevard 35
2300 København S
CVR-nr. 10073022
Telefon: 33 95 33 95
Mail: hofor@hofor.dk

Forsidefoto: Rentvandstanke på Værket ved Thorsbro
Grafik og design: Polygraphic
Fotokreditering: HOFOR

Denne rapport kan hentes på www.hofor.dk
eller sendes som PDF i mail.

Årsrapporten for HOFOR Forsyning Holding P/S
kan endvidere fås hos Erhvervsstyrelsen.

Ledelsesberetning

Forord	3
Årets resultat og udvikling i året	4
Hoved- og nøgletal	6
Kunderne i HOFOR	7
Forretningsområder	9
Udvikling i regulering	11
Fremtidens forsyningsudfordringer - tema	27
Strategi	31
- Drikkevand af høj kvalitet og sikring af grundvandsressourcen	33
- Konkurrencedygtig og CO ₂ -neutrale energiløsninger	
- Grøn og samskabende byudvikling	
- Effektiv ressourceudnyttelse og CO ₂ -neutralt fodaftryk i 2040	
- Effektive klima- og skybrudsløsninger	
Kundeindsatser for nedbringelse af varmeforbruget - tema	42
Risici	50
Samfundsansvar	54
En fremsynet og attraktiv arbejdsplads - tema	66
Selskabsledelse	67

Vand og spildevand lokalt

Albertslund	73
Brøndby	74
Dragør	78
Herlev	82
Hvidovre	86
København	90
Rødovre	94
Vallensbæk	99
	103

Årsregnskab

Ledelsespåtegning	106
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	107
Resultatopgørelse	108
Balance aktiver	110
Balance passiver	111
Pengestrømsopgørelse	112
Egenkapitalopgørelse	113
Noter	114
	115

Ledelses- beretning

Penneo doku... GFAX3-IGEIF-GIZD1-QEYS3-707CN

2023 har budt på markante vejrforhold med en særdeles varm sommer med skovbrande og oversvømmelser på globalt plan – og tørke, stormflod og massive regnmængder herhjemme i Danmark. Disse tydelige og vedvarende klimaforandringer understreger vigtigheden af, at HOFOR fortsat løser sine opgaver, så hverdagen kan fungere i hovedstadsområdet – både i dag og i fremtiden. I 2023 har HOFOR sørget for varme og vand hver dag, der er fjernet enorme mængder vand, og fremtidens vandværker og skybrudsparker er blevet indviet. På den måde løfter HOFOR ansvaret for at klæde byerne på til fremtidens klima.

Vandet i byen

I sommerperioden oplevede hovedstaden både tørke og massive mængder regn. Den tidlige sommer var præget af høje temperaturer og deraf følgende højt vandforbrug hos kunderne. HOFOR skal sikre vand til alle – også når der er stor efterspørgsel. I arbejdet med at sikre forsyningen blev kunderne opfordret til at bruge vandet med omtanke. Samtidig blev situationen en vigtig påmindelse om, at vand i hanen også er en ressource, som alle har ansvar for at værne om.

Sensommeren og efteråret var omvendt præget af voldsomme mængder regn i hele hovedstadsområdet. Her er HOFORs skybrudsparker og

underjordiske skybrudstunneler med til at sikre håndteringen af de massive regnmængder, som rammer Danmark både nu og i fremtiden. HOFOR arbejder hver dag for både at passe på den knappe vandressource og samtidig sikre byen mod vandet, der falder.

HOFORs vandressourcer møder også udfordringer på andre parametre. Dagligt tester og kontrollerer vi vandet for miljøfremmede stoffer. HOFORs drikkevand overholder sundhedsmyndighedernes krav, og kunderne kan trygt drikke det vand, der løber ud af hanen. Men vi ruster os til et fremtidsscenario, hvor vi kan blive nødt til at rense drikkevandet, hvis vi skal sikre, at der er nok drikkevand til alle i fremtiden. Derudover

er HOFOR begyndt at undersøge, hvordan vi kan forbruge vand på en anden måde og udnytte vandarealer bedre, da nye energiformer som fx Power-to-X vil have et meget stort vandforbrug.

Et væsentligt greb i at sikre fremtidens bæredygtige vandforsyning er at modernisere alle HOFORs vandværker, så de også i fremtiden kan levere sundt og blødere vand til vores kunder. I 2023 er Værket ved Thorsbro blevet færdigbygget, og dermed vil ca. 40 pct. af hovedstadsområdet vandforsyning indeholde mindre kalk fra 2024. Efter planen er samtlige af HOFORs otte vandværker om- eller nybygget ved udgangen af 2030.

Fremtidens energiløsninger

HOFOR er i gang med en transformation af fjernvarmeforsyningen i København. Målet er at sikre københavnernes en flerstrengt og stadig mere fleksibel, sikker og bæredygtig opvarmning.

Derfor har HOFOR i efteråret 2023 besluttet at skrue op for ambitionerne med en investering på op imod tre mia. kr. i en række mindre, mellemstore og meget store varmepumper. Planen er, at de skal etableres løbende fra 2024 og ti år frem. Varmepumperne vil kunne dække 25-30 pct. af den varme, HOFOR i dag leverer til københavnernes. På den måde vil HOFOR på sigt levere en flerstrengt varmeforsyning, reducere brugen af biomasse samt fossile brændsler som olie og naturgas.

Fremtidens energiproduktion kræver også et større el-forbrug, og derfor er det altafgørende, at HOFOR får etableret og sikret udviklingen af grøn strøm. HOFORs nye solcellepark, Vust Holme Solcellepark, kunne i 2023 levere grøn strøm svarende til 9.000 husstandes forbrug. Derimod lykkedes det ikke at træffe endelig beslutning om anlægget af havvindmølleprojektet Aflandshage Vindmøllepark, da projektet blev sat i bero i efteråret 2023 grundet usikkerhed om etableringstilladelsen. HOFOR vil i 2024 fortsætte arbejdet med at etablere grøn strøm – også i nærheden af Hovedstadsområdet.

Der påhviler HOFOR et stort ansvar at sikre byernes udvikling og duelighed med både klimaforandringer og befolkningstilvæksten for øje. Over en årrække skal HOFOR således investere milliarder i byudvikling for netop at imødekomme de mange forandringer, fremtiden byder.

Fangst af CO₂ er ét af de helt centrale indsatsområder i den grønne omstilling – og dermed også for HOFOR. HOFOR har i 2023 igangsat et arbejde med at klargøre deltagelsen i det statslige udbud om støttekroner til CO₂-fangst og -lagring, såkaldt CCS. Målet er at opbygge CO₂-fangst på Amagerværket og derefter lagre CO₂. HOFORs CCS-projekt er stadig i de indledende faser og har potentiale til at sikre et klimapositivt bidrag til både hovedstadens og de nationale klimaambitioner.

HOFOR har en millionstor kundeskare med forsyningsleverancer på tværs af virksomhedens otte ejerkommuner. Samtidig vokser byerne år for år både i volumen og antal indbyggere.

Susanne Juhl
Formand

Der påhviler HOFOR et stort ansvar i at sikre byernes udvikling og duelighed med både klimaforandringer og befolkningstilvæksten for øje. Over en årrække skal HOFOR således investere milliarder i byudvikling for netop at imødekomme de mange forandringer, fremtiden byder.

HOFOR har desuden et iboende ansvar for at levere sikre, konkurrencedygtige og energibesparende forsyningsløsninger året rundt, men HOFOR kan ikke sikre den grønne omstilling alene. Samspillet med kunderne er altafgørende her.

HOFOR har derfor fortsat et øget fokus på at påvirke kundernes forbrugsvaner i forhold til fx vand og varme.

Henrik Plougmann Olsen
Adm. direktør

HOFOR undersøger muligheden for
CO₂-fangst på Amagerværket

HOFORs **solcellepark**,
Vust Holme, leverer grøn strøm
svarende til 9.000 husstandes forbrug

HOFOR og Vestas
indgår kontrakt om levering af vind-
møller til Bjørnstrup Vindmøllepark

Første etapestrækning
af Kalvebod Brygge
skybrudstunnel
gennemført

HOFOR melder mulig
millionbesparelse
hos erhvervsjendomme ved
korrekt indstillede varmecentraler

December

November

Oktober

September

Juli

Juni

Maj

Marts

Februar

Aflandshage
Vindmøllepark
sættes i bero som følge af
usikkerhed om etableringstilladelse

Indvielser: Parkbåndet
skybrudspark
og Strandengen (regnvandsbassin)
i Vallensbæk

HOFOR indgår den hidtil
største kontrakt
om levering af fjernkøling til
kommende Mary Elizabeths
Hospital

Indvielse af
skybrudsparken
Karens Minde Aksen i Valby

Amagerværket **vinder**
international designpris for
dynamisk og modig arkitektur

HOFOR
2023

Året 2023 har, som forventet, økonomisk været påvirket af fortsat stigende priser på råvarer, materialer og entreprenørydelser samt renter, samtidig med fortsat svingende energipriser og udgifter til bl.a. brændsler og gas. Elpriserne som var høje i begyndelsen af året, blev samlet for året realiseret væsentlig lavere end forventet.

Årets resultat før skat og minoritetsinteresser er et overskud på 228 mio. kr., hvilket er 37 mio.kr. lavere end overskuddet i 2022 på 265 mio.kr.

Faldet i årets resultat sammenlignet med sidste år skyldes en række forhold, blandt andet udgifter til aflysning af leverandørkontrakter vedrørende havvindprojektet Aflandshage som blev sat i bero ultimo oktober samt stigning i de finansielle omkostninger.

Årets resultatet før skat indfrie på ovenstående baggrund ikke koncernens forventninger til regnskabsåret 2023.

Koncernens samlede nettoomsætning inkl. andre driftsindtægter blev 7.439 mio.kr. En stigning på 672 mio.kr. i forhold til 2022.

Nettoomsætningen er væsentlig positivt påvirket af urealiserede finansielle resultater på elprisaftækning på 455 mio.kr. i forhold til 2022.

Koncernen anvender i et vist omfang prissikring til at håndtere elprisisici

på elproduktionen. Fra vinteren 2021 og frem til sommeren 2022 steg elpriserne til rekordhøje niveauer med en mangedobling af priserne, men faldt til væsentlig lavere niveau med udgangen af 2023. Værdien af tilbageværende aftaler pr. 31. december 2023 har i forhold til værdien 1. januar 2023 medført en urealiseret gevinst på 615 mio.kr., som er tillagt i nettoomsætningen for 2023. Der er her tale om en tidsmæssig forskydning, da de finansielle resultater på prissikringen indregnes løbende, mens indtægter fra den faktiske elproduktion som prissikringen afdækker først indregnes senere.

Ses der bort fra ovenstående er nettoomsætningen inkl. andre driftsindtægter steget med 217 mio.kr. i forhold til 2022. Stigningen kan primært henføres til følgende forhold:

- Salget af fjernvarme er steget med 274 mio.kr. primært som følge af, at stigende brændselspriser i 2023 betyder øgede omkostninger til produktion af fjernvarme og dermed får betydning for varmeprisen.
- Salget af el faldt 112 mio. kr. i forhold til 2022 hvilket primært skyldes lavere elpriser på produktion både fra Amagerværkets to blokke samt vindmøller og solceller.
- Salget af forbrugsydelser inkl. abonnementsbetalinger for vand, spildevand og rensning er steget 58 mio.kr., hvilket hovedsageligt hænger sammen med stigning i priser.

- Salget af bygas faldt 32 mio.kr., hvilket primært skyldes fald i prisen som følge af faldende naturgaspriser.
- Salget af fjernkøling er steget med 21 mio.kr. i forhold til 2022, primært som følge af prisregulering som følge af elpriser.

Koncernens omkostninger til råvarer og hjælpematerialer samt andre eksterne omkostninger steg med 571 mio.kr. i forhold til sidste år. Stigningen vedrører primært følgende forhold:

- Udgifter til indkøb og produktion af fjernvarme og el er steget med 488 mio.kr. hvilket hovedsageligt skyldes stigende brændselsomkostninger.
- Udgifter til udvikling af vindmølleaktiviteter, er steget, primært som følge af udgifter til aflysning af leverandørkontrakter på 139 mio.kr.
- Koncernens samlede personaleomkostninger er steget med 252 mio.kr., hvilket udover almindelig lønstigning skyldes en stigning i gennemsnitlig antal ansatte som er gået fra 1.526 til 1.590.

Regnskabsmæssige af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver er steget med 35 mio. kr. Nettostigningen i regnskabsmæssige afskrivninger kan primært henføres til 19 mio.kr. på energiproduktion, som kan henføres til nedskrivning af anlæg ude af drift samt højere afskrivninger på spildevand på 15 mio.kr.

Cyklister på bro over byen

Rentestigning har øget de finansielle poster. Netto steg finansielle poster med 42 mio.kr. Heraf kan 145 mio. kr. henføres til renteudgifter på gældsbreve og modsatrettet kan 116 mio.kr. henføres til kursgevinst på værdipapirer.

I øvrigt er der en negativ påvirkning af et fald i indtægter fra tilknyttede og associerede selskaber på 11 mio.kr.

Forventninger for det kommende år
Koncernen som drifter kritisk infrastruktur i hovedstadsområdet for-

ventes fortsat at være påvirket af de stigende priser på råvarer, materialer og entreprenørydelser samt renter i 2024. Der vil fortsat være en vis usikkerhed omkring udvikling i brændsel- og elpriser, hvilket samlet set kan betyde, at elomsætning samt omkostninger til drift og produktion i et vist omfang vil blive påvirket negativt.

Samlet set forventer koncernen et regnskabsmæssigt resultat for 2024 på niveau med 2023.

7,4 mia. kr.
nettoomsætning

16,1 mia. kr.
egenkapital

40,7 mia. kr.
balancesum

2,6 mia. kr.
investeringer

	2023	2022	2021	2020	2019
mio. kr.					
Hovedtal					
Nettoomsætning	7.383	6.711	4.973	5.205	5.329
Andre driftsindtægter	56	56	86	131	91
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer mv.	-4.571	-4.001	-3.500	-3.264	-3.183
Bruttoresultat	3.060	2.945	1.559	2.072	2.237
Personaleomkostninger	-1.065	-992	-778	-710	-677
Af- og nedskrivninger	-1.437	-1.402	-1.378	-1.198	-1.270
Driftsresultat	557	551	-598	164	291
Finansielle poster, netto	-329	-287	-179	-159	-158
Resultat før skat	228	265	-777	4	132
Skat af årets resultat	-4	-52	140	-14	-33
Årets resultat efter skat	225	213	-637	-10	99
Investering i materielle anlægsaktiver	2.603	2.326	2.065	2.490	2.863
Balancesum	40.682	39.503	37.740	36.284	34.977
HOFOR Forsyning Holdings P/S andel af egenkapitalen	11.509	11.122	10.510	11.059	11.143
Minoritetsaktionærs andel af egenkapitalen	4.619	4.658	4.729	4.696	4.636
Egenkapital i alt	16.128	15.780	15.238	15.755	15.779
Nøgletal					
Overskudsgrad, %	7,5	8,2	-12,0	3,1	5,5
Bruttomargin, %	41,2	41,2	31,4	39,8	42,0
Aktiver/Egenkapital	2,5	2,5	2,5	2,3	2,2
Egenkapitalforrentning, %	2,0	2,0	-5,9	-0,1	0,9
Antal medarbejdere	1.590	1.526	1.477	1.421	1.373
Måltal vedrørende det underrepræsenterede køn					
Øverste ledelsesorgan					
Samlet antal generalforsamlingsvalgte medlemmer	5	-	-	-	-
Underrepræsenteret køn i %	40	-	-	-	-

De kvalitative oplysninger vedrørende kønsmæssig sammensætning af ledelsen fremgår under særskilt overskrift på side 58.

Nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Finansforeningens anbefalinger. De nøgletal, der er anført i hoved- og nøgletaloversigten, er beregnet således:

Overskudsgrad:	Resultat af primær drift x 100 / Nettoomsætning
Bruttomargin:	Bruttoresultat x 100 / Nettoomsætning
Aktiver/Egenkapital:	Samlede aktiver / Egenkapital i alt
Resultat til analyseformål:	Ordinært resultat efter skat
Egenkapitalforrentning:	Resultat til analyseformål x 100 / Gennemsnitlig egenkapital

Arkitekt: SUDWIN+OXEN | IGEJE GIZDI QEFYB TOZEV

Som multiforsyningsvirksomhed for otte kommuner har HOFOR en kundeportefølje, som tæller en bred skare af forskellige kundetyper. Kundetyperne dækker alt fra beboere i boliger og udlejere til ejendomsadministratorer i større ejendomme. Fælles for alle kundetyper er, at de forbruger og betaler for HOFORs produkter.

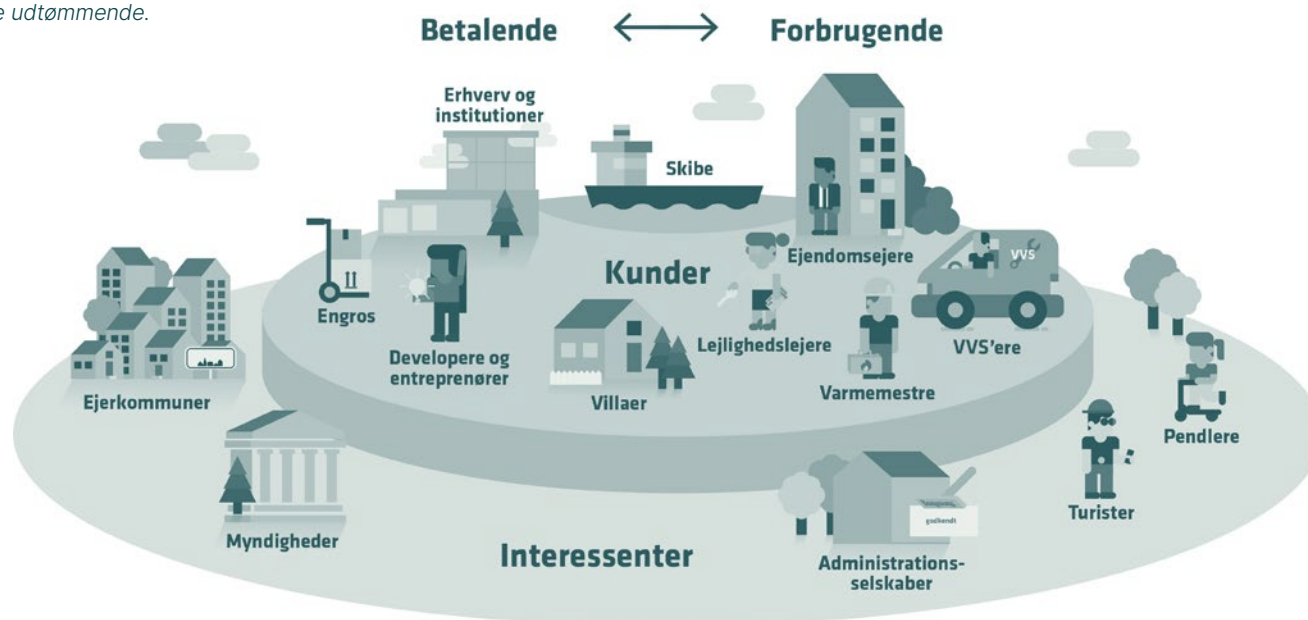
Prisudvikling

HOFOR meldte i slutningen af 2023 nye priser ud for varme, vand og spildevand samt bygas. Den stigende inflation, der fulgte efter energikrisen, betyder, at HOFOR måtte hæve prisen for fjernvarme, vand og spildevand i de fleste af de kommuner, som HOFOR forsyner. Omvendt prisen for bygas i 2024. HOFOR tjener ikke penge på hverken at levere varme, vand eller aflede spildevand.

Økonomien skal hvile i sig selv, og de udmeldte prisstigninger giver derfor ikke et større overskud til HOFOR, men skal dække de stigende omkostninger, som blandt andet inflationen har medført. Prisændringer for de respektive forsyninger fremgår af hofor.dk.

HVEM ER VORES KUNDER?

Definition: En person eller virksomhed, som betaler eller forbruger HOFORs produkter og services. Her ses en række eksempler på kunder og interessenter. Tegningen er ikke udtømmende.

891.000
vandkunder

247.500
bygaskunder

896.000
spildevandskunder

116 storkunder
i fjernkøling

666.000
fjernvarmekunder

© 2023 HOFOR. Billedet er et billede af HOFOR. Billedet er et billede af HOFOR. Billedet er et billede af HOFOR.

Vand

HOFOR leverer drikkevand til ca. 900.000 kunder i HOFORs forsyningsområde. Derudover sælger HOFOR drikkevand til en række andre vandselskaber i hovedstadsområdet, ligesom HOFOR køber vand af to andre forsyningselskaber.

Vandproduktionen begynder på HOFORs kildepladser, der ligger spredt over store dele af Øst- og Midtsjælland. Boringerne pumper grundvand op og leder det til vandværkerne. På HOFORs vandværker produceres der tilsammen 52,8 mio. m³ vand om året. På vandværkerne iltes og filtreres grundvandet for at opnå den ønskede

kvalitet. HOFOR er i gang med at etablere blødgøring på vandværkerne, og status er, at på fire vandværker bliver vandet nu blødgjort ved den såkaldte pelletmetode, hvor grundvandets naturlige kalkindhold binder sig til sandkorn og fjernes. Drikkevandet fra de to nordlige vandværker ledes til HOFORs store vandbeholderanlæg, Tinghøj. Al vandet ledes ud til kunderne via et stort ledningsnet, der nøje overvåges.

HOFOR arbejder aktivt med at beskytte grundvandet mod miljøfremmede stoffer i de sårbare dele af indvindingsoplandet. Dette gøres blandt andet via aftaler med lodsejere eller gennem samarbejde med Naturstyrelsen, kommuner og andre vandværker om at etablere ny skov.

Drikkevandet anses som en fødevare, hvorfor HOFORs vandproduktion er certificeret efter ISO 22000, Dokumenteret Drikkevandssikkerhed. Alle materialer, der er i kontakt med vandet, bliver vurderet for at sikre, at der ikke sker uønsket afsmitning til drikkevandet. Vandkvaliteten kontrolleres løbende med test på kildepladser, vandværker, i ledningsnettet og hos kunderne.

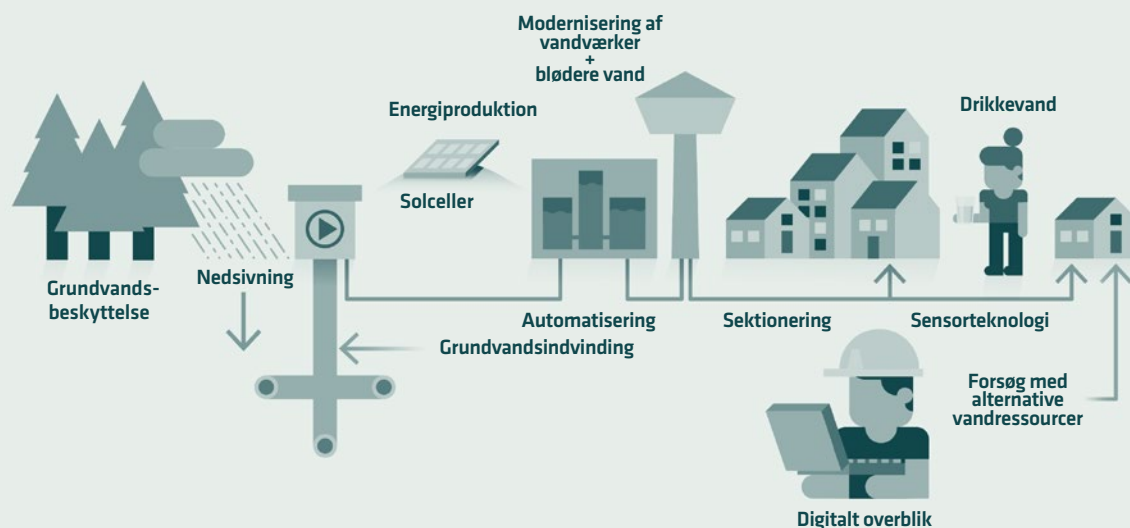
HOFORs otte vandselskaber har hver selvstændig økonomi og individuelle priser. De drives under ét for at sikre synergi og stordriftsfordele. For nærmere information om udviklingen i de enkelte selskaber – se side 73 i denne rapport.

891.000 kunder
2.500 km rør
52,8 mio. m³ vand

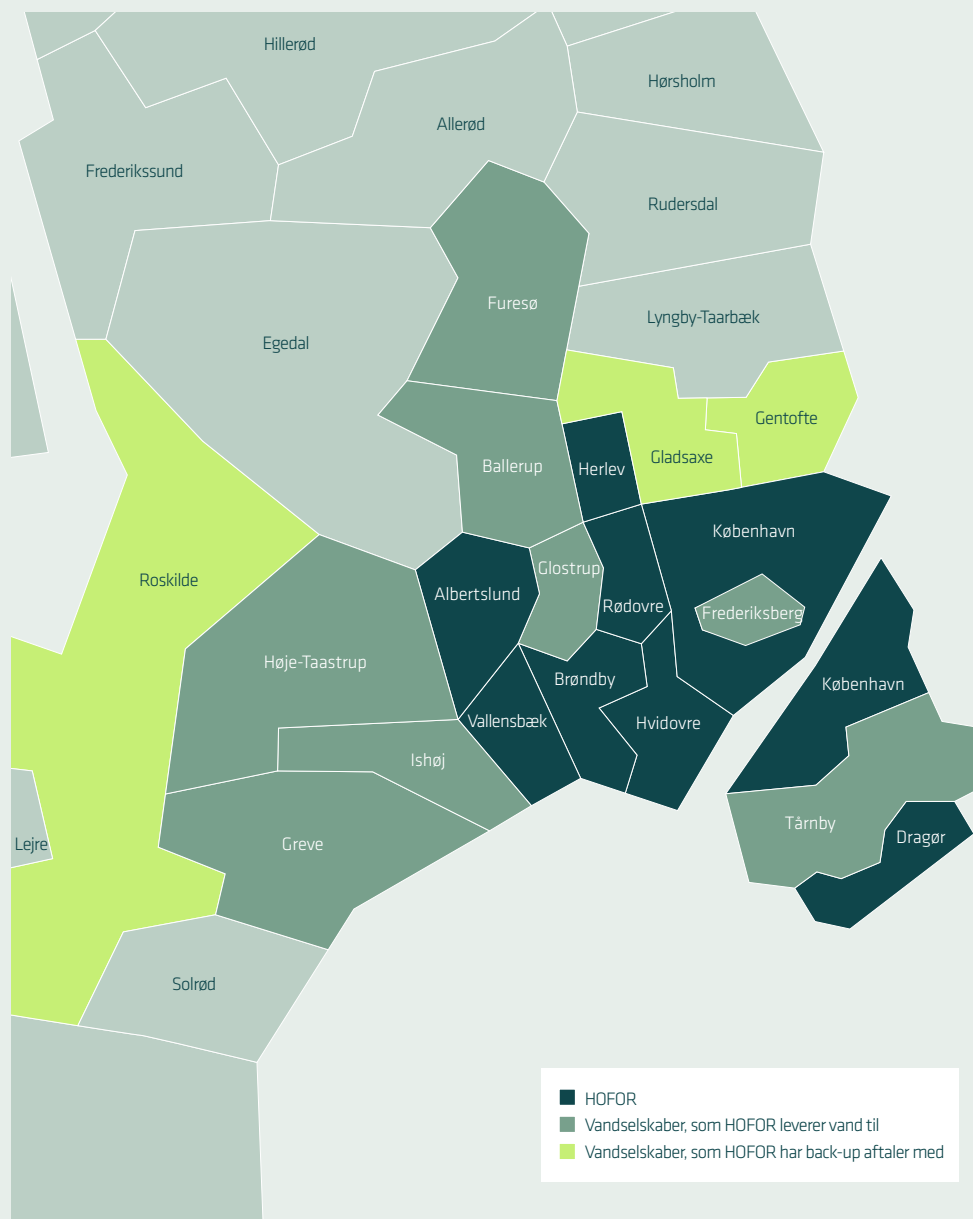
420 mio. kr. nettoomsætning
7,1 mia. kr. anlægsaktiver
2,0 mia. kr. egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED DRILLEKVVAND NU OG I DE KOMMENDE ÅR

mio. kr.	2023	2022
Nettoomsætning	420	429
Driftsresultat	-76	-59
Finansielle poster, netto	-101	-47
Årets resultat før skat	-177	-105
Balancesum	7.200	6.692
Anlægsaktiver	7.055	6.347
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	871	881
Egenkapital	2.013	2.136

Her leverer HOFOR vand

HOFORs vandværker

Spildevand

HOFOR afleder regn- og spildevand for ca. 900.000 kunder i HOFORs forsyningsområde.

Spildevandet fra kunderne sendes gennem HOFORs ledningsnet til Renseanlæg Lynetten, Renseanlæg Avedøre, Renseanlæg Damhusåen og Dragør Renseanlæg. En mindre mængde i det nordlige Herlev sendes til Måløv Rens i Ballerup.

HOFORs spildevandssystemer er enten fælleskloakerede, hvor ledningsnettet er énstregnet og både leder spildevand og regnvand til renseanlæg, eller separatkloakerede, hvor der dels er

ledning med spildevand, der ledes til renseanlæg, dels ledninger med regnvand, der ledes til fx et vandløb.

Udfordringer med stigende og mere intense regnmængder bliver større. For at imødekomme dette planlægger og udfører HOFOR i samarbejde med kommunerne mange forskellige typer anlæg som grønne regnbede, skybrudsveje, bassiner og skybrudstunneler, mens HOFOR samtidig forbedrer og renoverer eksisterende ledninger til transport af spildevand og regnvand. HOFOR er således med til at designe multifunktionelle byrum, som også kan håndtere fremtidens regnvandsmønstre.

Det samlede spildevandssystem håndterer regn- og spildevand således, at der er mindst mulige risici for både vores kunder og miljøet. Spildevandssystemet sikrer, at vi minimerer opstuvninger til terræn og antallet af overløb til ferske og marine recipienter.

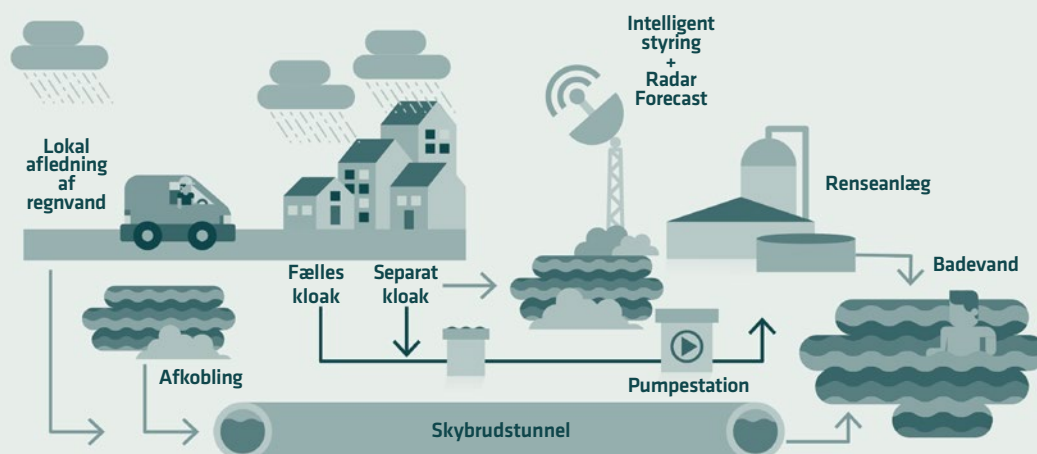
HOFORs otte spildevandselskaber har hver selvstændig økonomi og individuelle priser. De drives under ét, for at kunderne i alle kommuner får stordriftsfordelene. For nærmere information om udviklingen i de enkelte kommuner, se side 73 i denne rapport.

896.000 kunder
4.000 km rør
41,7 mio. m³ spildevand

806 mio. kr. nettoomsætning
12,9 mia. kr. anlægsaktiver
5,5 mia. kr. egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED SPILDEVAND NU OG I DE KOMMENDE ÅR

mio. kr.	2023	2022
Nettoomsætning	806	808
Driftsresultat	-29	-20
Finansielle poster, netto	-161	-66
Årets resultat før skat	-190	-86
Balancesum	13.582	12.551
Anlægsaktiver	12.852	11.820
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	599	604
Egenkapital	5.539	5.611

Her håndterer HOFOR spildevand

Penneo dokumentnøgle: ZJ0WN-0FX23-I-GEJE-G1ZD1-QEYS3-707CN

Renseanlæg

BIOFOS renser spildevandet ca. 1,2 mio. kunder fra 15 kommuner i hovedstadsområdet på tre reaseanlæg: Renseanlæg Lynetten, Renseanlæg Avedøre og Renseanlæg Damhusåen.

På BIOFOS' rensningsanlæg renses spildevand i tre forskellige procestrin, inden det rensede spildevand ledes ud i Øresund eller Køge Bugt. BIOFOS udvinder biogas af spildevandsslammet på alle tre anlæg og brænder det udrådne slam i to slamforbrændingsanlæg på Renseanlæg Lynetten og Renseanlæg Avedøre.

Hovedstadsområdet vokser, og der kommer mere og mere nedbør. Samtidig udvikles byen, og der kommer øgede krav til reasekvaliteten af spildevandet. For at imødekomme udfordringerne og sikre vandmiljøet i Øresund og Køge Bugt på den lange bane har BIOFOS i 2023 igangsat en analyse af fremtidig placering af reaseanlæg i hovedstadsområdet. Analysen skal sikre kapaciteten frem mod 2075.

Analysen omfatter tre scenarier: uændret placering af de tre reaseanlæg, Renseanlæg Lynetten nedlægges, og et nyt etableres på Prøvestenen, og et tredje scenarie, hvor

Renseanlæg Lynetten nedlægges og flyttes til Renseanlæg Damhusåen, som udbygges tilsvarende. BIOFOS forventer, at analysen er afsluttet i medio 2025, hvorefter den kan videreføres i et egentligt forprojekt af de(t) valgte scenarie(r).

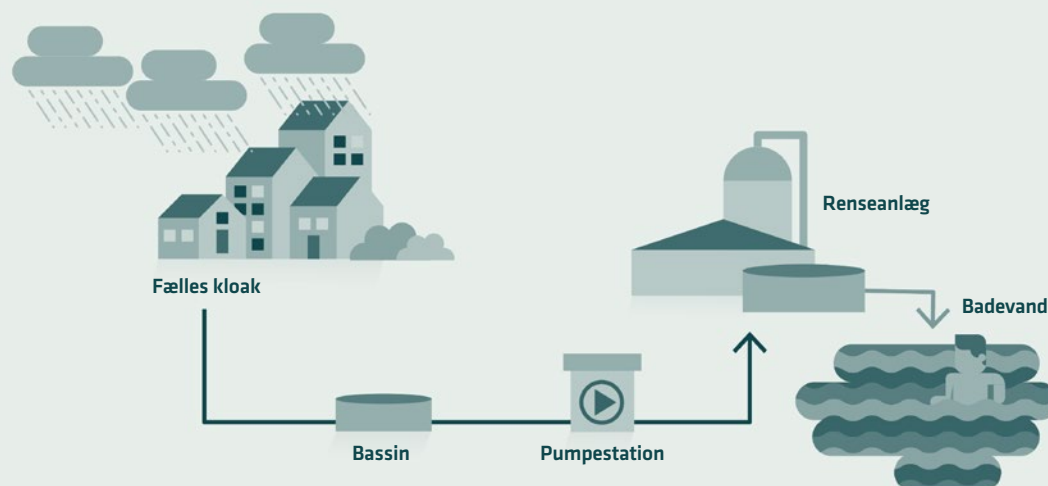
På reaseanlæggene producerer BIOFOS CO₂-neutral biogas, fjernvarme og elektricitet til forsyningsnettet. BIOFOS arbejder målrettet på at reducere energiforbruget og forøge energiproduktionen og salget. Spildevandet i Dragør renses på et lokalt anlæg i Dragør. Endvidere får en mindre del af Herlev Kommune sit spildevand renses på Måløv Rens, der er en del af Novafos-koncernen.

1.200.000 kunder
3 reaseanlæg
ejer BIOFOS
128 mio. m³ spildevand

483 mio. kr. nettoomsætning
3,5 mia. kr. anlægsaktiver
3,4 mia. kr. egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED SPILDEVAND

mio. kr.	2023	2022
Nettoomsætning	483	497
Driftsresultat	16	21
Finansielle poster, netto	17	-57
Årets resultat før skat	33	-36
Balancesum	4.047	3.742
Anlægsaktiver	3.528	3.196
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	499	316
Egenkapital	3.415	3.382

Sidste årets resultat er negativt påvirket af væsentlig øgede udgifter til el- og kemikalieforbrug som følge af prisstigninger samt et større kursfald på værdipapirer.

Perum, O. og Sørensen, M. M. OFX23-IGEJE-GIZD1-QEY53-707CN

Kraftvarme

HOFOR ejer Amagerværket, der er et centralt kraftvarmeværk i København, som producerer både el og fjernvarme.

Fra 2020 er der på Amagerværket udelukkende blevet produceret el og varme med certificeret bæredygtig biomasse som brændsel. Biomassen indkøbes fra en lang række lande for at sikre robusthed i forsyningskæden. Den består af dels træpiller og dels træflis fra lavværditræ såsom grene og toppe fra udtynding og affaldstræ fra produktionsvirksomheder.

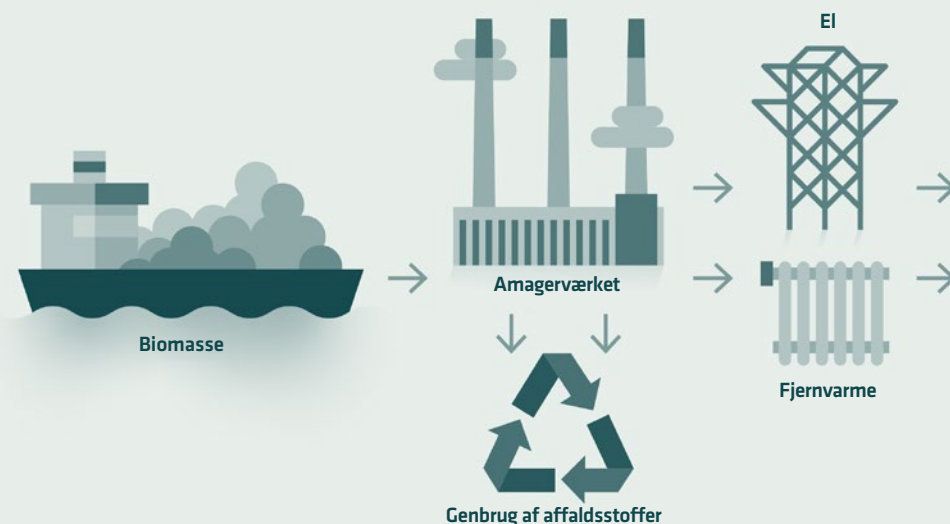
Amagerværket dækker ca. 25 pct. af varmebehovet og ca. 30 pct. af elbehovet i Københavns Kommune. Værket leverer el og varme fra to blokke:

- Blok 1, der blev sat i drift i 2009, bruger træpiller som brændsel og har en kapacitet på ca. 65 MW el og 277 MW varme
- Blok 4, der blev sat i drift i 2021, bruger træflis som brændsel og har en kapacitet på ca. 145 MW el og 392 MW varme, eller ca. 537 MW varme, når der udelukkende produceres varme.

Amagerværket spiller en central rolle i at sikre en stabil og bæredygtig forsyning af fjernvarme og udgør en grundsten i den fælles fjernvarmeforsyning i København samt til det samlede fjernvarmenet i hovedstadsområdet.

HOFOR arbejder fortsat på at bidrage til udviklingen af den grønne omstilling på energiområdet. En del af dette arbejde indebærer undersøgelser af, hvordan CO₂ fra energiproduktion kan indfanges (Carbon Capture and Storage) på Amagerværket. Desuden undersøges potentialet for etableringen af andre anlæg, der har til formål at optimere energiproduktionen.

HOFORS ARBEJDE MED KRAFTVARME NU OG I DE KOMMENDE ÅR

10.823 TJ
varme fra produktion
med biomasse

764 GWh
el fra produktion
med biomasse

2,9 mia. kr.
nettoomsætning

6,8 mia. kr.
anlægsaktiver

910 mio. kr.
egenkapital

mio.kr	2023	2022
Nettoomsætning	2.898	2.421
Driftsresultat	477	380
Finansielle poster, netto	-47	-34
Årets resultat før skat	430	345
Balancesum	7.654	9.005
Anlægsaktiver	6.752	7.639
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	73	45
Egenkapital	910	435

Nettoomsætning og årets resultat før skat samt egenkapital er væsentlig påvirket af urealiserede gevinster på elprissikring. I årets resultat før skat indgår således en gevinst på 363 mio. kr. mod en gevinst på 140 mio. kr. sidste år. Læs nærmere herom under "Årets resultat og udvikling i året" eller i Årsrapporten for HOFOR Energiproduktion A/S, når denne offentliggøres.

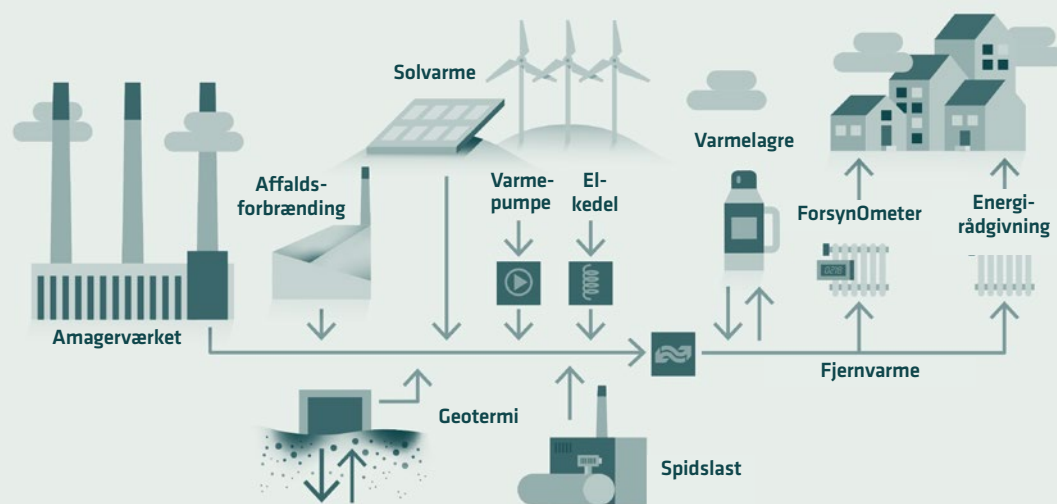
Fjernvarme

HOFOR Fjernvarme leverer fjernvarme til ca. 666.000 kunder i Københavns Kommune.

90 pct. af varmen købes fra de store kraftvarmeværker og fra affaldsforbrænding både ved direkte køb og indirekte via transmissionsselskabet CTR. Cirka to tredjedele af varmen købes hos CTR, mens den resterende tredjedel købes direkte af varmeproducenter eller produceres på egne spidslastanlæg, varmepumper og fra industriel overskudsvarme.

Fjernvarmen distribueres som varmt vand i et lukket rørsystem til kundernes tilslutningsanlæg. Varmetabet i distributionsnettet er i dag reduceret til lige under 10 pct. I alle større ejendomme fjernafledes fjernvarmeforbruget i dag, og udrulningen til de øvrige fjernvarmekunder er godt i gang, og forventes gennemført omkring årsskiftet 2025/26. Fjernaflesningen dækker med udgangen af 2023 ca. 55 pct. af alle kunder og allerede 92 pct. af varmesalget.

HOFORS ARBEJDE MED FJERNVARME NU OG I DE KOMMENDE ÅR

666.000
kunder

1.490
km rør

4.034
GWh leveret vand

3,1 mia. kr.
nettoomsætning

6,5 mia. kr.
anlægsaktiver

3,1 mia. kr.
egenkapital

mio. kr.	2023	2022
Nettoomsætning	3.084	3.076
Driftsresultat	53	236
Finansielle poster, netto	-57	-47
Årets resultat før skat	-4	188
Balancesum	7.170	7.410
Anlægsaktiver	6.457	6.519
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	362	240
Egenkapital	3.049	3.053

Her leverer HOFOR fjernvarme

Penneo dokumentnøgle: ZJ0WN-0FX23-IGEJE-G1ZD1-QEYS3-707CN

Bygas

HOFOR producerer og leverer bygas til ca. 250.000 kunder. Derudover varetager HOFOR Bygas myndighedsrollen som godkendt gasdistributions-selskab.

Bygasproduktionen begynder på byens renselanlæg. HOFOR aftager og behandler biogas fra spildevandsslam på BIOFOS' anlæg. Efterfølgende anvendes biogassen på HOFORS gasværker. På gasværkerne blandes biogas, naturgas og atmosfærisk luft, hvorved der produceres en gas med korrekt gaskvalitet, som udsendes via et 860 km langt ledningsnet til kun-

derne i København, på Frederiksberg samt dele af Hvidovre, Rødovre og Tårnby Kommuner.

Bygas består primært af biogas fra byens rensningsanlæg, og den bygas HOFOR sælger, er i dag ca. 65 pct. CO₂-neutral. HOFOR arbejder på at kunne levere 100 pct. CO₂-neutral bygas i 2025.

Bygasforsyningen agerer på markedsvilkår og får løbende flere erhvervs-kunder og færre husholdningskunder. Mange erhvervs- og industrikunder har tilsluttet sig bygasnettet, og HOFOR leverer fx bygas

til hospitaler, vaskerier, restauranter, industri- og proceskunder.

HOFOR Bygas er godkendt af Sikkerhedsstyrelsen som gasdistributions-selskab og varetager derfor myndighedsrollen i forsyningsområdet. HOFOR har et kvalitetsstyrings-system for gasforsyningens processer, som er certificeret i henhold til ISO 9001 for distribution af bygas og syn af forbrugerinstallationer. Det betyder, at organisationen stiller krav til at skabe forbedringer, har et system til kvalitetsstyring og arbejder for en konkurrencedygtig leverance.

247.500
kunder

860
km rør

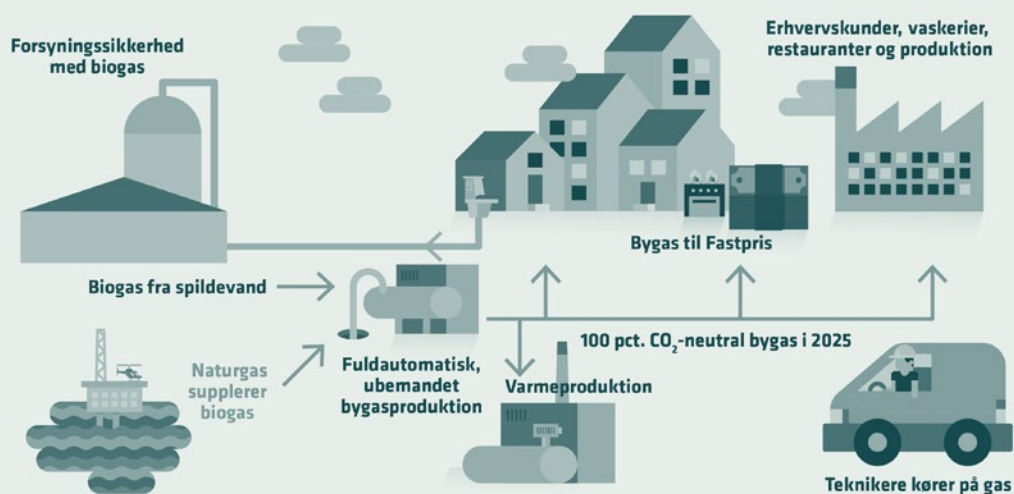
23,0 mio
m³ bygas

204 mio. kr.
nettoomsætning

695 mio. kr.
anlægsaktiver

889 mio. kr.
egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED BYGAS NU OG I DE KOMMENDE ÅR

mio. kr.	2023	2022
Nettoomsætning	204	235
Driftsresultat	46	9
Finansielle poster, netto	6	0
Årets resultat før skat	52	9
Balancesum	911	876
Anlægsaktiver	695	707
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	30	33
Egenkapital	889	837

HOFORs bygasnet

Fjernkøling

HOFOR producerer og leverer fjernkøling til 116 storkunder. Koldt vand sendes ud til ejendomme og erhvervsbygninger, som har behov for køling til fx serverrum eller aircondition.

Fjernkøling er et system, der er inspireret af fjernvarmesystemet. HOFOR køler vand ned på effektive kølecentraler og distribuerer det derefter til kunderne i store rør. Her afgiver vandet sin kulde, inden det sendes retur. Når rørene med koldt vand løber i jorden, slipper kunderne for pladskrævende lokale køleanlæg inde i bygningerne og kan i stedet udnytte arealerne på anden vis.

HOFORs fjernkøling produceres bl.a. med køling fra havvandet i Københavns Havn, og der er kun behov for ganske lidt strøm til at pumpe vandet rundt i systemet. Fjernkøling kan derfor nedsætte CO₂-udledningen væsentligt sammenlignet med traditionelle kølesystemer. HOFOR er i gang med at opføre varmepumper, der både producerer fjernvarme og køling, og på den måde får kunden en optimal udnyttelse af den energi, der genereres og forbruges i både varme- og køleproduktionen.

Efterspørgslen på fjernkøling i København er stigende, og fjernkølingsnettet udvides i takt med, at der tilkobles nye kunder til systemet. Nettet dæk-

ker på nuværende tidspunkt store dele af Indre By, Vesterbro, Islands Brygge, Nordhavn og Ørestad.

116
storkunder

29
km rør

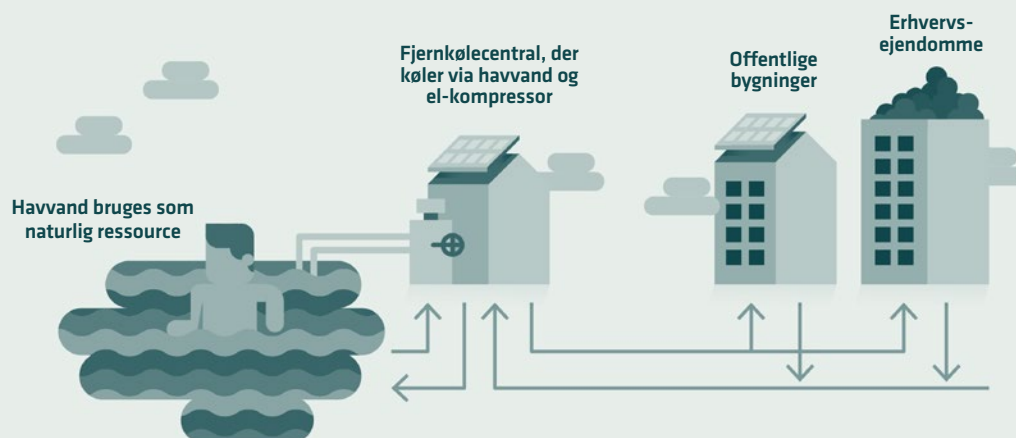
95
MW kundeeffekt

109 mio. kr.
nettoomsætning

787 mio. kr.
anlægsaktiver

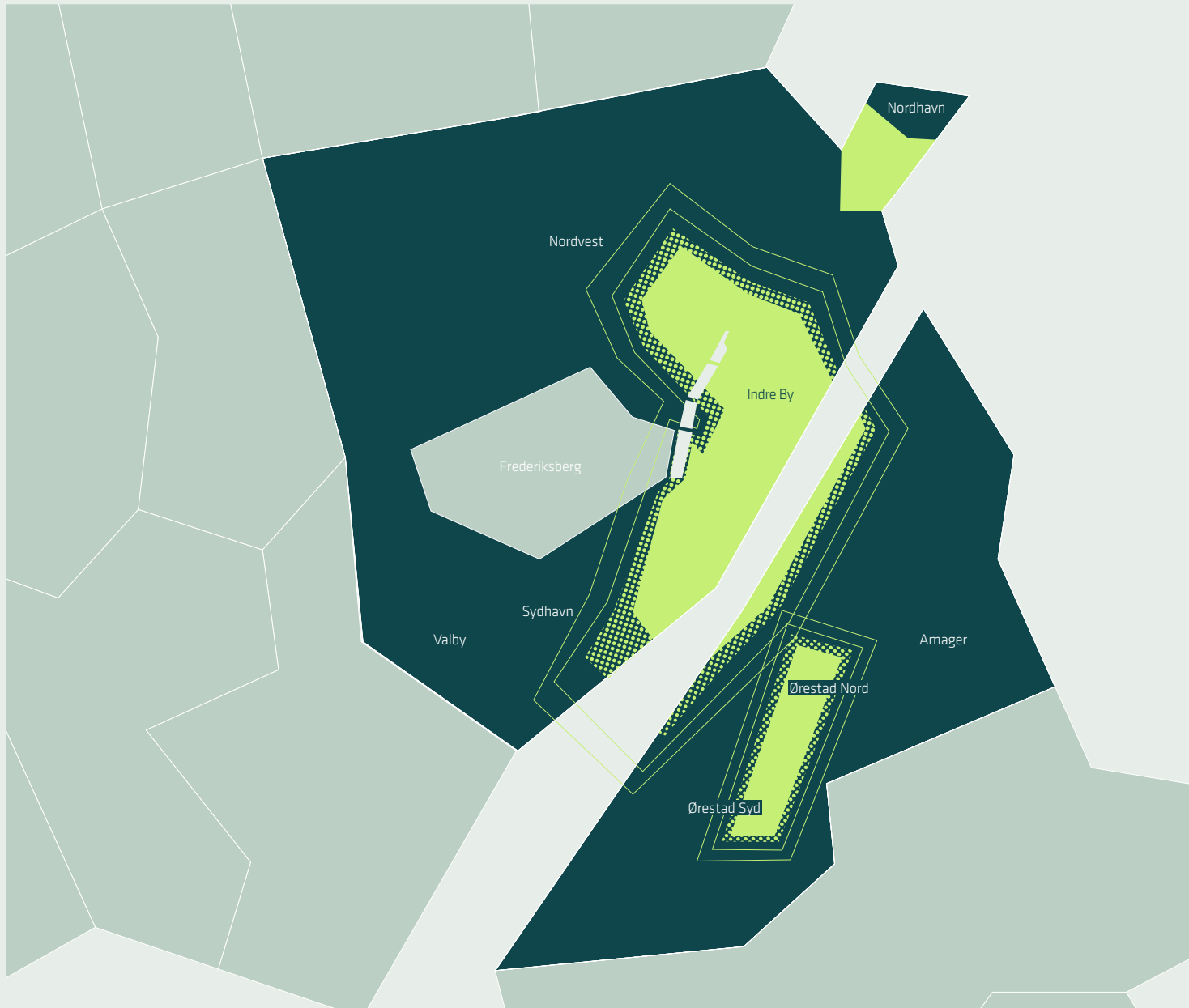
230 mio. kr.
egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED FJERNKØLING NU OG I DE KOMMENDE ÅR

mio. kr.	2023	2022
Nettoomsætning	109	88
Driftsresultat	50	21
Finansielle poster, netto	-13	-5
Årets resultat før skat	37	17
Balancesum	876	864
Anlægsaktiver	787	766
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	47	89
Egenkapital	230	212

Fjernkøling

- Her leverer HOFOR fjernkøling
- Nettet er ved at blive udvidet
- Udviklingsområde

Vind og sol

Vindmølleprojekter både på land og på havet udgør en væsentlig del af HOFORs strategi, og HOFOR støtter på den måde op om Københavns Kommunes mål om at blive CO₂-neutral. Det kræver store mængder el fra kilder som vindmøller og solceller, og HOFOR udvikler og driver derfor projekter inden for disse områder. Arbejdet med at udvikle og opstille parkerne omfatter hele anlægsprocessen med at sikre myndighedstilladelser, høringer, udbud, etablering og drift.

I Hovedstadsområdet ejer HOFOR en række vindmøller, men potentialet for sol- og vindprojekter i tætte byområder

er begrænset, og derfor udvikler og opkøber HOFOR også projekter uden for København både på land og på hav.

På land er HOFOR engageret i 47 vindmøller med en samlet kapacitet på 119 MW. Hertil kommer to solcelleparker med en samlet effekt på 49 MWp. HOFOR har en række igangværende projekter, hvor flere er langt i udviklingsfasen og forventes realiseret i de kommende år. Blandt andre vil Bjørnstrup Vindmøllepark (seks vindmøller og samlet effekt på 27 MW) i Vesthimmerlands Kommune stå klar til at levere grøn strøm i løbet af 2025.

På havet ejer HOFOR vindmøller med en samlet kapacitet på 20 MW. HOFOR arbejder med to store havvindsprojek-

ter i Øresund – Aflandshage og Nordre Flint med en samlet mulig kapacitet på mere end 480 MW. Aflandshage fik i 2022 en etableringstilladelse, der imidlertid blev ophævet af Energiklagenævnet i juli 2023 efter klager over projektet. Projektet er som følge heraf sat i bero, og indgående kontrakter med leverandører er ophævet. HOFOR arbejder frem mod en generhvervelse af etableringstilladelsen, og forventer i løbet af sommeren 2024 at have en afklaring om fortsættelse af projektet.

Salget af strømmen fra vind- og solparker samt Amagerværket sker på engrosmarkedet. Derudover sælger HOFOR en række andre produkter og systemydelse såsom VE-certifikater.

114
MW

49
MWp

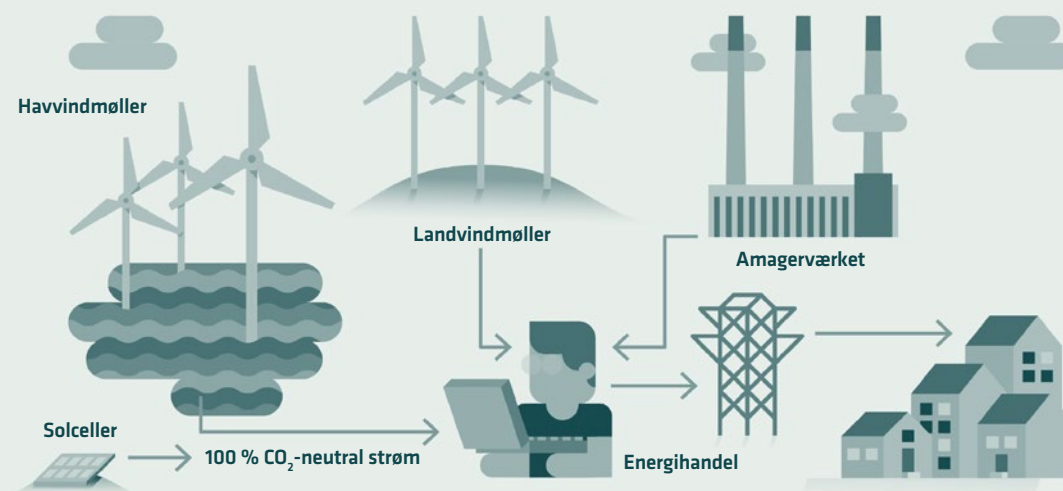
409
GWh el

392 mio. kr.
nettoomsætning

1.245 mio. kr.
anlægsaktiver

88 mio. kr.
egenkapital

HOFORS ARBEJDE MED VIND OG SOL NU OG I DE KOMMENDE ÅR

mio. kr.	2023	2022
Nettoomsætning	392	179
Driftsresultat	130	64
Finansielle poster, netto	-5	4
Årets resultat før skat	125	67
Balancesum	1.372	1.195
Anlægsaktiver	1.245	1.018
Årets investeringer i materielle anlægsaktiver	103	201
Egenkapital	88	67

Nettoomsætning og årets resultat før skat samt egenkapital er væsentlig påvirket af urealiserede gevinster på elprissikring. I årets resultat før skat indgår således en gevinst på 251 mio. kr. mod en gevinst på 19 mio. kr. sidste år. Læs nærmere herom under "Årets resultat og udvikling i året" eller i Årsrapporten for HOFOR Vind A/S, når denne offentliggøres.

HOFORs plan for vindmøller og solceller

- Vindmølleparker
- Solcelleparker
- Projektudvikling landvindmølleparker
- Projektudvikling solcelleparker
- Projektudvikling havvindmølleparker

HOFOR påvirkes af regulering inden for næsten alle forretningsområder. Reguleringen udvikler sig løbende og ændrer de betingelser, som HOFOR opererer under. Her følger de væsentligste ændringer i 2023 samt forventninger til lovgivning i starten af 2024, som vil påvirke forsyningerne fremadrettet.

Ny økonomisk regulering af fjernvarmen

Den nationale klimaaftale fra 2022 indeholdt en lang række tiltag for at bringe Danmark tættere på målet om 70 pct. reduktion af CO₂-udledningen i 2030 ift. aftalen fra 1990. Det mest centrale for HOFOR er bl.a. en række tiltag, som skal lede til ny økonomisk regulering af fjernvarmen.

Centralt for den nye regulering er indførelse af et prisloft for forbrugerpriserne på fjernvarmen svarende til prisen på en individuel VE-varmeløsning, fx en varmepumpe. Udformningen af det endelige niveau for prisloftet vil blive helt centralt for fjernvarmens muligheder for såvel at levere fjernvarme som at foretage de nødvendige investeringer i grøn omstilling og fleksibilitet.

Udover prisloftet har HOFOR især fokus på, hvordan myndighederne implementerer nye afskrivningsregler, da det kan få betydning for fjernvarmeprisen, finansieringsmulighederne, fjernvarmens muligheder for at agere på et konkurrencemarked og ikke mindst investeringsniveauet, hvis det implementeres uhensigtsmæssigt. Et andet fokus er fjernelsen af krav til samfundsøkonomi, der hidtil har været et vigtigt element i at værdisætte den kollektive fordel i fjernvarmen.

Overskudsvarmeregulering

Der har i 2023 været kritik af prisloftet på overskudsvarme, som blev vedta-

Trappeopstigning til Udsigtsplatformen på toppen af Amagerværket

Der blev i starten af februar 2024 landet en politisk aftale, som giver lovhjemmel til at fange CO₂ i kommunalt ejede selskaber. Det er en god aftale, som giver de nødvendige muligheder, og som samtidig sikrer varmekunderne mod omkostninger til CC.

get i en opfølgende aftale i 2021 på baggrund af klimaaftalen fra 2020. Kritikken handler især om, at overskudsvarmeprisloftet ændres hvert år, således at der ikke er sikkerhed for, at investeringen kan tjenes hjem. Derudover har der været en diskussion om, hvorvidt spildevandsvarmepumper også er overskudsvarme og derfor skulle holdes under overskudsvarmeprisloftet. Det er lige nu vurderet af myndighederne, at de ikke er overskudsvarme, men en definition i EU-lovgivningen kan muligvis udfordre dette. HOFOR håber, der findes en løsning, som vil fremme udnyttelsen af både overskudsvarme og spildevandsvarmepumper.

Regulering af CO₂-fangst

Regeringen indgik i september 2023 sammen med resten af Folketingets

partier "Aftale om styrkede rammevilkår for CCS i Danmark". Aftalen udstikker kursen for de langsigtede rammer for CCS og for udmøntning af de resterende puljemidler til lagring af CO₂ inden 2030. Der er fire spor i aftalen: 1) Samling af tilskudspuljerne til CCS, 2) Ejer- skab og regulering af rørført transport af CO₂, 3) Statens rolle i CO₂-lagring og 4) Internationale rammer.

Aftalen samler en stor del af de manglende brikker, der vil gøre det muligt at lave CCS i Danmark. Særlig opmærksomhed har HOFOR på, at puljerne (Grøn skattereform og anden runde af CCUS-puljen) samles, så der nu også kan gives støtte til de helt store punktkilder. Implementeringen af aftalen er i gang, og inden julen 2023 kom den første lov om rørført transport af CO₂ i Danmark i høring. Derudover forventes

det, at der åbnes for den anden budrunde i 2024 til støttepuljerne, hvor der udbydes fangst af 0,9 mio. ton CO₂ om året. Den tredje budrunde forventes i 2025, og her udbydes 1,4 mio. ton CO₂ om året.

Der blev i starten af februar 2024 landet en politisk aftale, som giver lovhjemmel til at fange CO₂ i kommunalt ejede selskaber. Dette har været længe undervejs og er en forudsætning for, at HOFOR kan deltage i udbuddet om støttemidler fra statens pulje. Det er en god aftale, som giver de nødvendige muligheder, og som samtidig sikrer varmekunderne mod omkostninger til CC.

Klimatilpasningsplan 1 kan give nye opgaver

Regeringens udspil til Klimatilpasningsplan 1 præsenterer en række tiltag for klimatilpasning, som bl.a. indebærer et forslag til løsning for håndtering af højtstående grundvand og en række andre analyser, som kan få betydning for HOFORs opgaver.

Regeringen vil som noget nyt give kommunen myndighedsansvaret for håndtering af højtstående grundvand og gøre det muligt for spildevandsselskaberne at lave kollektive løsninger i områder, hvor det er samfundsøkonomisk hensigtsmæssigt. Lovforslaget forventes fremsat i 2024 eller 2025. Hovedstadsområdet har en række områder, hvor højtstående grundvand er en udfordring. Den ændrede regulering vil således få betydning for HOFORs spildevandsopgaver, hvor

kommuner forventes at kunne udpege områder, hvor de ønsker det højtstående grundvand håndteret.

Med Klimatilpasningsplan 1 igangsætter staten også en række analyser, som muligvis på et senere tidspunkt kan få betydning for HOFORs opgaver. Herunder bl.a. en analyse af om klimatilpasning i Danmark sker på et hensigtsmæssigt niveau, en undersøgelse af modsatrettede hensyn mellem klimatilpasning og miljø- og naturhensyn samt en analyse af mulig ny organisering, der kan gøre det nemmere for kommuner at gennemføre kystbeskyttelsesprojekter.

Regulering i vandsektorlov

Den økonomiske regulering af vandsektoren er fortsat en udfordring. En ny revision er under opsejling.

HOFORs vand- og spildevandsselskaber er reguleret med en indtægtsramme, der skal dække alle aktiviteter. Indtægtsrammen dækker i flere tilfælde ikke det økonomiske behov i de enkelte selskaber. Flere af HOFORs vandselskaber har en indtægtsramme, der resulterer i en utilstrækkelig omkostningsdækning i forhold til de aktiviteter (både drift, vedligehold og reinvesteringer), der er nødvendige for at opretholde forsyningen i rimeligt omfang i selskabets område.

Der er flere forhold i reguleringen, som påvirker økonomien fx effektiviseringskrav, hvor HOFOR skal effektivisere på

såvel drift, administration og anlægsomkostninger. HOFOR effektiviserer løbende og har opnået gode resultater, men det er ikke muligt at opretholde effektivisering på alle omkostninger over tid – og særligt ikke på nye anlæg i fx vandværker og skybrudstunneler, da nye anlæg er fuldt optimerede og sendes i udbud for at sikre en effektiv pris. Når der pålægges effektivisering af allerede afholdte anlægsomkostninger, som ikke kan effektiviseres yderligere, risikeres forringelser på den løbende drift og dermed forsyningssikkerheden og servicen over for kunderne. Konsekvensen kan blive et stop for anlægsprojekter – fx de skybrudsprojekter, der skal sikre mod klimaforandringerne.

I 2018 blev der indgået en politisk aftale om at justere den økonomiske regulering, så der fremover skal ske en tilpasning af de økonomiske rammer ud fra de faktiske omkostninger. I 2022 blev et lovforslag, der skulle implementere den politiske aftale, sendt i høring. HOFOR var sammen med en samlet vandforsyningsbranche kritiske over for forslaget til en ny økonomisk regulering, da den ikke ville sikre tilstrækkelig omkostningsdækning.

I 2023 har HOFOR sammen med andre forsynings- og aktører givet input til arbejdet med en ny økonomisk regulering med det formål at sikre en tilstrækkelig og nødvendig omkostningsdækning. Ved udgangen af 2023 meddelte Klima-, Energi- og

Forsyningsministeren, at regeringen nedsætter et ekspertudvalg (et såkaldt vandreguleringsudvalg), der skal komme med anbefalinger til en revision af den økonomiske regulering for vandsektoren. Derved annulleres forslaget fra 2022. Rammerne og tidshorizonten for udvalgsarbejdet er ikke udmeldt endnu, men arbejdet forventes at starte i 2024.

Repræsentanter fra vand- og spildevandsselskaber forventes at deltage

HOFOR vil i samarbejde med andre forsyninger og aktører bidrage til udvalgsarbejdet, da der er behov for en ny økonomisk regulering, som kan sikre en tilstrækkelig omkostningsdækning, så HOFOR kan gennemføre ønsker og opgaver fra ejerkommunerne.

Usikkerhed om vejbidrag

Alle kommuner i Danmark betaler et årligt vejbidrag til spildevandsselskaberne for afledning af regnvand fra kommunale veje. Kommunens betaling for afledning af vejvand er reguleret i betalingsloven, og det fremgår heraf, at vejbidraget skal udgøre højst 8 pct. af anlægsudgifterne til kloakledningsanlæggene. Der er pt. usikkerhed om,

hvordan procentandelen skal fastsættes, efter Forsyningssekretariatets metode blev underkendt ved Højesteret i februar 2016.

HOFOR har efter aftale med ejerkommunerne valgt at fastsætte procenten på baggrund af en model, der sikrer faste og objektive kriterier for spildevandsselskaberne og ejerkom-

munerne imellem. Modellen er baseret på udkast til en afregningsmodel aftalt mellem KL og DANVA. Det var forventningen, at denne model ville blive indført for hele branchen i løbet af 2017, men den foreligger endnu kun i udkast. Da det er syv år siden, er der usikkerhed om, hvorvidt udkastet fra 2017 stadig forventes udmøntet i lovgivning.

HOFOR-ansatte ved det nybyggede vandværk, Værket ved Thorsbro

Miljøet i København
HOFOR

Miljøet i København
HOFOR

Miljøet i København
HOFOR

Fremtidens forsyningsudfordringer

Forsyningsikkerhed er en del af HOFORs DNA, og HOFOR arbejder hver dag året rundt for at sikre forsyning af drikkevand, fjernvarme, bygas, fjernkøling samt afledning af spildevand til hovedstadsområdet.

Regn på vej

En vigtig del af dette ansvar er at sikre, at HOFORs produktionsanlæg og ledningsnet er velfungerende og robuste. Derudover er HOFORs ansvar at sikre adgang til rene grundvandsressourcer til drikkevand, brændsler, gas mv. til produktion og forsyning af fjernvarme og bygas, og bidrage til produktionen af vedvarende energi.

Globale spændinger

Krig i Ukraine og Mellemøsten, usikkerhed i forsyningskæder grundet angreb på international skibsfart i Det Røde Hav, globale spændinger mellem flere stormagter og de fortsatte påvirkninger af energi- og inflationskrise har alle en indflydelse på den generelle forsyningsikkerhed. For eksempel kan disse internationale uroligheder resultere i udfordringer med at skaffe de materialer, der skal til for at sikre en robust forsyning. For at HOFOR kan opretholde forsyningsikkerheden kræver det, at reservedele og materialer til forsyningerne er tilgængelige. Derfor har HOFOR igen i 2023 haft fokus på adgang til kritiske reservedele og materialer til nødvendige reparationer og investeringer. HOFOR har ikke oplevet alvorlige problemer med at skaffe det nødvendige i 2023. Specifikt i forhold til brændsler har HOFOR arbejdet målrettet for at sikre forsyningen til varmesæsonen 2023-2024. Desuden er der arbejdet med beredskabet i fjernvarmeforsyningen rettet mod eventuelle afbrydelser i brændselsforsyningen.

Cybersikkerhed

Forsyningselskaber er hyppigere og hyppigere mål for cyberangreb. I maj 2023 blev 22 forsyningselskaber i Danmark ramt af et omfattende cyberangreb, der var tæt på at obstruere forsyningen med el, varme og vand flere steder. HOFOR var ikke blandt de selskaber, som blev ramt. Det generelt øgede trusselsniveau og stigende antal hændelser har medført en øget IT-sikkerhedsindsats og øget beredskab i HOFOR.

HOFOR vurderer løbende risici forbundet med cyberangreb, malware og phishing, der kan påvirke den kritiske infrastruktur for at kunne arbejde med en risiko-funderet prioriteret indsats. Cyberangreb er blevet mere og mere avancerede og kræver fortsat stigende modenhed og robusthed at kunne modstå. Der er blandt andet fokus på risikoreduktion gennem effektiv mulighed for reetablering efter angreb, solid understøttelse af NIS2-forordningen, øget anvendelse af avancerede cloud-værktøjer og automatisering. Se mere under afsnittet om Risici s. 52.

Miljøfremmede stoffer og PFAS

De senere års fund af miljøfremmede stoffer er en stigende udfordring for vandforsyningen. Der er en procentdel af grundvandsressourcen, som ikke længere lever op til grænseværdierne for forurening, og som derfor er taget ud af produktion. HOFOR indgik i 2023 i flere samarbejder om-

kring videns-, metode- og teknologiudvikling for at sikre den fremtidige drikkevandsforsyning, hvor forskellige muligheder for en avanceret vandbehandling undersøges for at rense for miljøfremmede stoffer.

HOFOR har i 2023 også arbejdet aktivt med den forebyggende indsats bl.a. med henblik på at indgå frivillige aftaler om grundvandsbeskyttelse, og gennem dialog med kommunerne, så de om nødvendigt forpligtes til at gennemføre grundvandsbeskyttelse i boringsnære beskyttelsesområder. HOFOR arbejder for, at denne forpligtelse til grundvandsbeskyttelse udvides til at omfatte alle de nødvendige grundvandsdannende områder.

Klimaforandringerne giver vådere og vildere vejr

2023 var det vådeste år nogensinde målt i Danmark med ca. 970 mm nedbør på et år.

For at imødegå disse klimamæssige udfordringer afsluttede HOFOR i 2023 fem skybrudsprojekter og fem projekter i grundejerforeninger i København samt en række klimaløsninger i ejerkommunerne, som berøres yderligere på side 73. HOFOR følger desuden med i arbejdet med en forundersøgelse af stormflodssikring af København, som forventes at skulle behandles politisk i 2024.

Endeligt klimatilpasser HOFOR også egen infrastruktur i alle forsyninger,

fx i forhold til hvordan hovedstadsområdet bedst sikres mod højtstående grundvand, stormflod og andre konsekvenser af klimaforandringerne.

HOFOR indgik i 2023 i flere samarbejder omkring videns-, metode- og teknologiudvikling for at sikre den fremtidige drikkevandsforsyning, hvor forskellige muligheder for en avanceret vandbehandling undersøges for at rense for miljøfremmede stoffer.

Strategi

HOFOR arbejder fortsat for bæredygtige byer med strategien **Vores Viden - Vores Ansvar** (2021-2025).

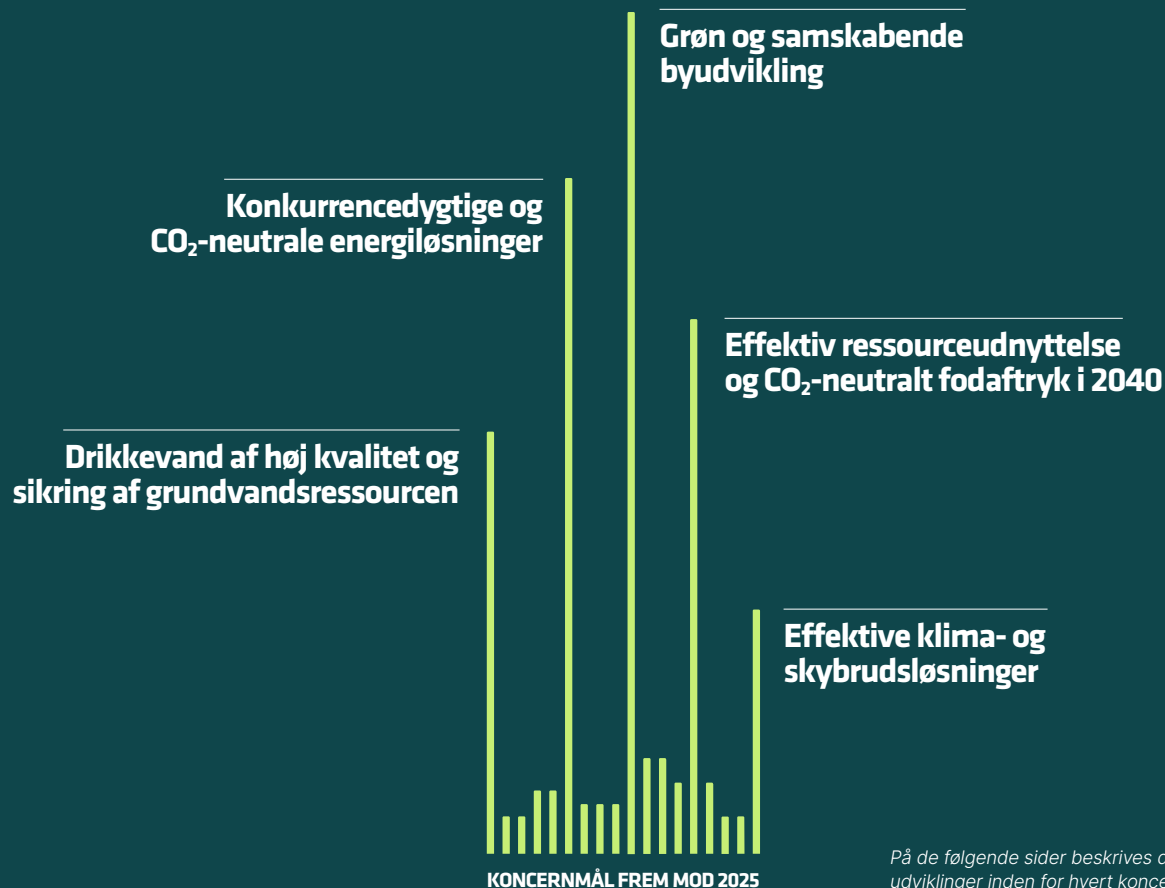
Strategien er fundamentet for alle de beslutninger om drift og udvikling, som HOFOR tager. Frem mod 2025 er retningen for HOFORs arbejde beskrevet i fem koncernmål.

Imidlertid har omverdenen skabt nye krav og forventninger til HOFOR, siden strategien blev udviklet. Derfor har HOFOR i 2023 foretaget en omfattende, strategisk kortlægning, som skal sikre, at HOFOR kommer i mål med strategien frem mod 2025.

På de følgende sider gennemgås væsentlige tiltag, som HOFOR har arbejdet med i 2023 for at realisere strategien.

VISION:
Vi skaber bæredygtige byer

MISSION:
Vi leverer vand- og energiløsninger til vores kunder - grønt, sikkert, billigt

På de følgende sider beskrives de væsentligste udviklinger inden for hvert koncernmål.

KONCERNMÅL 1

DRIKKEVAND AF HØJ KVALITET OG SIKRING AF GRUNDVANDSRESSOURCEN

- Effektiv levering af rent og blødgjort drikkevand
- Sikre grundvandsressourcen
- Aftalt forsyningssikkerhed på vandleverancen

Her følger en række eksempler på tiltag, der arbejder for at nå koncernmålet:

HOFOR leverer sundt og rent drikkevand. Grundvandet hentes fra undergrunden, og udfordringerne med miljøfremmede stoffer er stignede. HOFOR arbejder for at sikre god vandkvalitet, blandt andet gennem forebyggende arbejde i boringsnære områder. Samtidig leverer HOFOR vand med høj forsyningssikkerhed og er derfor i gang med at renovere eller nybygge syv af de regionale vandværker. I den proces indfører HOFOR central blødgøring på de nye værker. Der er dog også stigende udfordringer med miljøfremmede stoffer i grundvandet, som HOFOR overvåger og reagerer på. HOFOR henter i omegnen af 50 mio. m³ vand i undergrunden.

HOFORs arbejde med miljøfremmede stoffer

På baggrund af fund af miljøfremmede stoffer i det grundvand, der bruges til drikkevand, indgår HOFOR i videnssamarbejdet InSa-Drikkevand med andre vandforsyninger samt DTU for at opnå en koordineret viden og erfaringsudveksling. Derudover er HOFORs interne arbejde organiseret i et program for miljøfremmede stoffer.

HOFORs vandværker er blevet risikovurderet i forhold til fund af miljøfremmede stoffer på de tilknyttede kildepladser samt den generelle

udvikling, den geologiske viden mv. På den baggrund er det vurderet, at produktionen på særligt Værket ved Thorsbro og Værket ved Islev er udfordret.

Værket ved Thorsbro er gennem de seneste år blevet ombygget. I 2021 blev grænseværdien for fire PFAS'er sat ned, og det skaber udfordringer på HOFORs største kildeplads, Solhøj, som leverer vand til Værket ved Thorsbro. PFAS er en gruppe af

kemiske stoffer, der anvendes i en lang række produkter. PFAS-stofferne er svært nedbrydelige i miljøet, og nogle af stofferne anses for sundhedsskadelige. Indholdet af PFAS'er betyder, at indvindingen på Solhøj Kildeplads er blevet reduceret, og derfor kan den fulde kapacitet på Værket ved Thorsbro ikke udnyttes. På den baggrund er HOFOR i gang med at teste forskellige renseteknologier for at finde en egnet metode til at rense grundvandet fra Solhøj

Kildeplads for PFAS. Disse tests skal danne grundlag for design og dimensionering af et kommende anlæg, der skal fjerne PFAS.

Indvindingen til det nuværende Værket ved Islevbro er blevet reduceret pga. indholdet af DMS i borerne. DMS har været anvendt i svampemidler i træbeskyttelse og udendørs maling, men har også haft betydelige anvendelser i fx frugt og bæravl.

Værket ved Thorsbro

HOFOR nybygger og moderniserer otte vandværker for at forbedre forsyningssikkerheden og indføre central blødgøring af drikkevandet.

Det kommende Værket ved Islev skal behandle grundvandet fra de nuværende vandværker Islevbro, Espevang og Hvidovre samt en kommende nyetableret kildeplads i Vestskoven. Grundvandet til Værket ved Islev indvindes altså primært i bynære områder, hvor det er vanskeligt at implementere beskyttelse af grundvandet.

Værket ved Islev projekteres med membranteknologi, da det er vurderet, at det er den mest velegnede teknologi til at fjerne DMS, og samtidig fungerer den også som barriere for andre miljøfremmede stoffer og medfører blødgøring af vandet. HOFOR er i gang med et pilotforsøg med membranfiltrering for at kunne designe værket mest optimalt og opnå viden om indholdet af det koncentrat, der er et biprodukt fra membranfiltreringen.

Parallelt med disse aktiviteter arbejder HOFOR med vurdering af miljøfremmede stoffers varighed i grundvandet. I 2023 har HOFOR i samarbejde med GEUS (De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland) afsluttet et projekt om varighed af DMS-forurening. Resultaterne herfra viser, at DMS-koncentrationerne i grundvandet under byområderne i Københavnsområdet vil være faldende fremadrettet, men varigheden er lang (ca. 40 år). Ligeledes har HOFOR startet et samarbejde med Region Hovedstaden, Region Sjælland og kommunerne i Greve, Ishøj og Høje Taastrup for at kortlægge kilder til PFAS og beregne varighed af PFAS-forureningen.

Vandforsyningssituationen sommer 2023

Maj og juni 2023 var tørre, varme og solrige måneder. Med varmen fulgte en periode, hvor det daglige vandforbrug lå op til 20 pct. højere end gennemsnittet for det foregående år. Ved at trække på reserven i rentvandsbeholderne og vandimport fra Novafos og Fors, kan HOFOR håndtere et sådant merforbrug i nogle dage, men ikke hvis det strækker sig over længere tid. For at dæmpe forbruget opfordrede HOFOR til at spare på vandet bredt gennem blandt andet sociale medier, ligesom der som et nyt initiativ blev udsendt en SMS til alle forbrugere med en opfordring om at spare på vandet. På trods af at det varme og tørre vejr fortsatte, faldt forbruget og lå blot 10 pct. over gennemsnittet, og produktionen kunne atter følge med.

Sikring af drikkevandsressourcen

HOFOR arbejder på at beskytte grundvandet i vores indvindingsområder for at sikre rent vand til de kommende generationer. HOFOR søger således at indgå frivillige aftaler med landmænd om pesticidfri drift eller ved at etablere ny skov og natur sammen med Naturstyrelsen. Den arealrelaterede beskyttelse fokuseres i de boringsnære beskyttelsesområder (BNBO) og de sårbare områder, hvor grundvandet dannes.

HOFOR har de sidste to år arbejdet intenst med at indgå frivillige aftaler

med landmænd i BNBO, hvor 280 grundejere er blevet kontaktet i 11 kommuner. Heraf har kun 14 takket ja til en aftale på i alt 79 hektar i BNBO. En barriere for at indgå flere aftaler er uenighed om erstatningens størrelse. På grund af for få frivillige aftaler om ikke at benytte pesticider i BNBO annoncerede regeringen i juni 2023 en akutplan for BNBO. Akutplanen omfatter fremsættelse af et lovforslag i 2024, der forpligter kommunerne til at meddele påbud om sprøjtestop i BNBO. Det forventes derfor, at der bliver indgået flere aftaler i 2025.

Grundvandet beskyttes også ved skovrejsning i syv skov- og naturområder, hvor HOFOR sammen med Naturstyrelsen i 2023 har medvirket til 71 hektar ny skov. HOFOR arbejder desuden på, at to nye områder kan realiseres i 2024.

HOFOR samarbejder med myndighederne og andre forsyningselskaber om at beskytte den fælles grundvandsressource og sikre de optimale rammer herfor. HOFOR følger kommunernes og regionernes planer og tilladelser tæt i forhold til at sikre, at nye aktiviteter i de sårbare grundvandsdannende områder ikke udgør en trussel mod grundvandet. Derudover presser HOFOR sammen med DANVA på, for at regeringen udpeger grundvandsparker i de sårbare grundvandsdannende områder.

HOFOR deltager desuden i seks vandsamarbejder, som består af lo-

kale vandværker. Hovedaktiviteten i vandsamarbejderne har været at lukke ubenyttede brønde og boringer, som kan give nedslivning af forurening, og der er indtil videre lukket godt 1.270 brønde og boringer.

Modernisering af vandværker med blødgøring af vandet

HOFOR nybygger og moderniserer otte vandværker for at forbedre forsyningssikkerheden og indføre central blødgøring af drikkevandet. Den helt store milepæl i 2023 var, at det nye Værket ved Thorsbro i slutningen af året begyndte at levere vand til kunderne. I 2024 indvies Værket ved Gevninge, og de resterende tre værker bygges frem mod 2030.

I de nye værker føres vandet gennem blødgøring, iltning og filtrering i lukkede systemer, der reducerer risikoen for bl.a. forureninger på værkerne.

Den samlede andel af blødgjort vand i HOFORs net vil i 2024, når også Værket ved Gevninge er indviet, komme op på ca. 50 pct. Dermed vil flere kunder i hele Hovedstadsområdet få blødere vand.

Vand med mindre kalk har en række fordele for både kunder og samfundet. Hårde hvidevarer holder længere pga. færre kalkaflejringer, der skal bruges mindre tid på rengøring, og kunderne kan spare på både sæbe i vaske- og opvaskemaskiner og kemikalier til rengøring. Det betyder færre kemikalier i spildevandet og dermed

mindre rensning. En undersøgelse fra 2022 af private husholdningers brug af blødere vand viser ydermere, at HOFOR og kunderne sammen kan spare op til 40.000 tons CO₂ om året. HOFOR investerer ca. 6,5 mia. kr. i moderniseringen af de regionale vandværker.

Tinghøj Beholderanlæg opgraderes

Udover at modernisere vandværkerne planlægger HOFOR en gennemgribende renovering af det store vandreservoir Tinghøj Beholderanlæg i Gladsaxe, som er det primære lager af drikkevand til borgerne i København. Det snart 100 år gamle anlæg skal renoveres og nybygges i perioden fra 2026 til 2032, så anlægget også fremover kan levere en sikker forsyning af drikkevand. Med ombygningen hæves kapaciteten for vandbeholderanlægget til 225.000 m³.

Anlægget er fredet, og planlægningen foregår i tæt dialog med Slots- og Kulturstyrelsen samt Gladsaxe Kommune for at skabe de bedste forudsætninger for moderniseringen af anlægget med respekt for omgivelserne og de arkitektoniske kvaliteter. I 2023 har HOFOR sammen med rådgivere udarbejdet et byggeprogram, der både tilgodeser forsyningsikkerhed, miljø, omgivelser, arbejdsmiljø, bæredygtighed og høj kvalitet i anlægsarbejdet.

Maj og juni 2023 var tørre, varme og solrige måneder. Med varmen fulgte en periode, hvor det daglige vandforbrug lå op til

20 %

højere end gennemsnittet for det foregående år.

KONCERNMÅL 2

KONKURRENCEDYGTIGE OG CO₂-NEUTRALE ENERGI-LØSNINGER

- 100 pct. CO₂-neutrale energiløsninger i 2025
- Konkurrencedygtige kollektive energiløsninger
- Aftalt forsyningsikkerhed på energiløsninger
- 460 til 560 MW vind og sol

HOFOR arbejder for at kunne levere 100 pct. CO₂-neutrale energiløsninger i 2025 inden for fjernvarme, bygas og fjernkøling, og samtidig skal kapaciteten for vedvarende energi udvides med flere vindmøller og solceller. I fremtiden vil vores kollektive forsyningsløsninger opleve øget konkurrence, og HOFORs løsninger skal derfor både være grønne og attraktive.

HOFOR arbejder for at implementere en række tiltag, der understøtter, at kunderne og HOFOR trækker på samme hammel, hvor fjernvarmen bliver mere energieffektiv bl.a. ved fleksibilitet og lavere temperatur. Aktivisering af kundernes bidrag er forudsætningen for at kunne udbygge decentral varmeproduktion på el, som både vil gøre varmen billigere og fungere effektivt sammen med et elsystem med vedvarende energi.

Her følger en række eksempler på tiltag, der arbejder for at nå koncernmålet:

Nye varmekilder i fremtidens varmesystem

Fjernvarmen er og skal være grøn, sikker og billig. En flerstrengt fjernvarme giver dertil robusthed og fleksibilitet. For at leve op til disse mål samt omstille fjernvarmen til i højere grad at være et VE-baseret system har HOFOR intensiveret arbejdet med aktivt at introducere nye varmekilder som fx varmepumper, geotermi, elkedler og varmelagre. Succesfuld indfasning af disse teknologier bidrager til at øge forsyningsikkerheden og reducere biomassens andel af fjernvarmeproduktionen.

Varmepumper spiller en afgørende rolle i fremtidens varmesystem

Eldrevne varmepumper i fjernvarmesystemet er med til at understøtte integrationen af fluktuerende vedvarende energi fra vind og sol i el-systemet. Varmepumperne skal indrettes og drives fleksibelt, så de kan bruge strøm, når der er rigeligt

Varmepumperne skal indrettes og drives fleksibelt, så de kan bruge strøm, når der er rigeligt med strøm i systemet, og undlade at bruge strøm, når der er knaphed på strøm i systemet.

med strøm i systemet, og undlade at bruge strøm, når der er knaphed på strøm i systemet. Det kræver et fleksibelt fjernvarmesystem, og giver samlet set den største gevinst.

Varmepumperne anvender el som drivenergi, men de anvender også en lavtemperaturvarmekilde som luft, havvand, spildevand, overskudsvarme eller grundvand. Varmepumper er effektive, fordi de formår at anvende varme fra lavtemperaturvarmekilder, som ellers ikke ville blive udnyttet. HOFOR har tre eldrevne varmepumper i fjernvarmesystemet med en samlet varmeydelse på omkring 10 MW. Over de kommende ti år har HOFOR en ambition om at etablere op til ti varmepumper med en samlet varmeydelse på flere hundrede MW. Varmepumperne løber op i en investering på op mod tre mia. kr. Der er tale om varmepumper på især havvand og spildevand.

Ved udgangen af 2023 var antallet på cirka 50 MW varmepumper i det samlede hovedstadsområde. Det samlede realiserbare potentiale er vurderet til op mod 1.200 MW varmepumper i hovedstadsområdet fjernvarmesystem, hvis der ellers kan findes arealer til varmepumperne. HOFOR er i gang med at planlægge og etablere en række nye varmepumpeprojekter. Blandt de mest fremskredne projekter er en fem MW varmepumpe til kombineret varme- og køleproduktion i Tietgensgade, en 18 MW spildevandsvarmepumpe ved Kløvermarken og en 20 MW havvandsvarmepumpe i Kranparken i Nordhavn.

Geotermi kan spille en vigtig rolle i fremtidens fjernvarmesystem

HOFOR indgik i 2022 en hensigtserklæring med selskabet Innargi med det formål at vurdere muligheden for etablering af nogle geotermianlæg i HOFORs forsyningsområde frem mod 2030 med en samlet varmeydelse på 30-50 MW. Innargi har eneretstilladel-

sen til at udnytte undergrunden i store dele af hovedstadsområdet med henblik på udvinding af geotermivarme til fjernvarmesystemet. I løbet af 2023 er HOFOR sammen med CTR og VEKS gået i gang med at forhandle en varmeaftale på plads med Innargi.

Det samlede tekniske potentiale for geotermi i hovedstadsområdet er vurderet til cirka 700 MW, men er i praksis mindre, da potentialet begrænses af dels geologiske og økonomiske forhold, dels mangel på arealer til tekniske anlæg. Ligeledes er det en forudsætning, at der kan opstilles en positiv businesscase for geotermi i hovedstadsområdet.

CO₂-fangst på Amagerværket

Kulstoffangst eller Carbon Capture (CC) er ét af de vigtigste værktøjer, som kan bringes i spil for at reducere klimabelastningen fra energiforbruget. Det gælder både på globalt plan, i den danske målsætning om 70 pct. reduktion i 2030, i Københavns Kommunes klimaplanlægning og i HOFORs egne koncernmål.

HOFOR fortsætter derfor arbejdet med at undersøge muligheden for at etablere et CC-anlæg på Amagerværket. Betingelserne er gode, fordi anlægget med sin størrelse, omkring en mio. ton biogen CO₂ om året, giver betydelig reduktion af klimabelastningen, og fordi store anlæg typisk har lavere omkostninger. Samtidig er beliggenheden med egen havn gunstig, og det relevante kraftvarmeanlæg på

En kunde slukker for varmen, mens der luftes ud

Amagerværket, AMV4, er næsten nyt, hvilket giver mulighed for mange års drift med CC.

For at skabe et solidt forretningsmæssigt fundament for et CC-projekt på Amagerværket, arbejder HOFOR på at etablere en aftale med en ekstern partner om koncession til etablering og drift af anlægget. En eventuel aftale forventes indgået i første halvdel af 2024 og med mulighed for bud til NECCS-puljen (puljen for negative emissioner via CCS) i 2024/2025.

Samarbejder om CO₂-fangst

HOFOR deltager i en række samarbejder omkring CO₂-fangst, -lagring og på sigt også anvendelse med henblik på udveksling af erfaringer og afsøgning af mulige synergier.

Særlig vigtigt er samarbejdet med de øvrige punktkilder for CO₂ og aktørerne i varmemarkedet i København, idet muligheden for at etablere fælles infrastruktur til CO₂ kan blive afgørende for, om et projekt ved Amagerværket kan gennemføres. C4 (Carbon Capture Cluster Copenhagen) er etableret netop med henblik på dette samarbejde. Klyngesamarbejdet omfatter en udvidet kreds med virksomheder, leverandører af infrastruktur og vidensinstitutioner. I Københavnsområdet har HOFOR også adgang til et bredere netværk og til tilsvarende samarbejder andre steder i Danmark.

C4 har været spydspids for etableringen af et tæt samarbejde med en tilsvarende organisation i Sydsverige, CNetSS, som dels giver adgang til

viden om projekter i Sverige, og dels åbner for overvejelser om fælles faciliteter til transport og lagring af CO₂.

På europæisk plan deltager HOFOR i samarbejde om CCS i Bioenergy Europe, og i et dansk projekt, som går i dybden med mulighederne for at etablere Danmark som en hub for CO₂ fra andre europæiske lande.

Gensidig erfaringsudveksling med andre udviklere af CCS-projekter er værdifuld. Her har HOFOR også anlagt en international vinkel med besøg og møder med CCS-projekter under planlægning i Norge, Sverige og Storbritannien.

HOFOR deltager desuden gennem brancheorganisationerne, Dansk Fjernvarme, Green Power Denmark

og Dansk Industri i flere netværk, som giver adgang til analyser og viden om rammebetingelser for CCS, støtteordninger m.m.

Brændselsindkøb og biomasse

HOFOR anvender bæredygtig biomasse på Amagerværkets to blokke. I 2023 blev der forbrugt ca. 0,9 mio. tons flis og ca. 250.000 tons træpiller. Leveringssikkerheden for den bæredygtige biomasse er essentiel, når den samlede forsyningssikkerhed i fjernvarmesystemet skal opretholdes. Det betyder, at HOFOR stiller krav til de leverandører, der leverer til HOFOR. Disse krav dækker både biomassens bæredygtighed, CSR-krav og leverandørens robusthed og leveringssikkerhed. Biomassens bæredygtighed sikres ved at anvende anerkendte certificeringsordninger som SBP, FSC og PEFC.

Ét af de vigtigste elementer, der anvendes for at beskytte forsyningssikkerheden, er geografisk at sprede de områder, hvor der købes bæredygtig biomasse fra. Indkøbet af biomasse fordeles på tre hovedregioner: Nord-europa, Øvrige Europa samt regioner uden for Europa. Denne tilgang sikrede både i 2022 og 2023 en stabil levering af biomasse på trods af de store udfordringer, der opstod som følge af invasionen af Ukraine.

Udover geopolitiske hændelser opstår der også kraftige vejr-fænomener, som kan forstyrre produktionen og leverin-

gen af bæredygtig biomasse. Den geografiske spredning er således også med til at begrænse konsekvenserne af disse vejr-mæssige hændelser for HOFOR og hjælper dermed til at sikre en robust forsyning af fjernvarmen til HOFORs kunder.

Test af Power-to-Gas-anlæg

I 2023 startede HOFOR test af et Power-to-Gas-anlæg med henblik på at nyttiggøre den biogene CO₂, som naturligt findes i biogas. Ved hjælp af en såkaldt Power-to-Gas-proces, hvor bakterier over et filter omsætter CO₂, og med den tilførte mængde brint, produceres der ekstra biometan. Det betyder konkret, at der kommer mere bygas ud af samme mængde biogas. I løbet af 2024 bliver testanlægget evalueret, og der tages beslutning om, hvorvidt HOFOR etablerer et fuldskala Power-to-Gas-anlæg på Renseanlæg Avedøre.

Vigtig grøn milepæl

I 2012 indgik HOFOR en stor biogas-aftale om årlig levering af ca. seks mio. m³ biogas fra Renseanlæg Ly-netten til Kløvermarken Gasværk, og målet blev opnået ved udgangen af 2023. Ambitionen er, at niveauet som minimum fastholdes og gerne forøges de kommende år. Seks mio. m³ biogas svarer til, at ca. 40 pct. af bygasforsyningen er CO₂-neutral.

Tredje opgraderingsanlæg på vej

HOFOR har siden 2010 arbejdet på at udnytte biogassen fra spildevandsbe-

65%
af HOFORs bygas er CO₂-neutral

handlingen bedst muligt. I 2013 modtog HOFOR den første biogas fra Renseanlæg Lynetten, og i 2018 kom biogassen fra Renseanlæg Avedøre med.

Det betyder, at HOFORs bygas i dag er 65 pct. CO₂-neutral. I 2024 begynder opførelsen af det tredje rense- og opgraderingsanlæg med henblik på at nyttiggøre biogassen fra Renseanlæg Damhusåen i bygassen, så den fossile naturgas i bygassen fortrænges. Bygassen bliver således tæt på at være 100 pct. CO₂-neutral i 2025 ved at nyttiggøre biogas fra københavnernes eget spildevand.

Fjernkøling udbygger porteføljen

I 2023 har HOFOR udvidet kundeporteføljen og har indgået aftaler om fjernkøling til 116 storkunder i København. Fjernkøling er som forsyningsart konkurrenceudsat, og udbygningen

afhænger af, hvor konkurrencedygtig fjernkøling er.

I slutningen af året blev det besluttet at etablere et nyt forsyningsområde i Københavns Sydhavn båret af områdets vækst og udvikling. Det vil på sigt kunne binde Sydhavnen sammen med resten af forsyningsnettet over det kommende byudviklingsområde i Jernbanebyen.

I 2023 indgik HOFOR desuden den til dato største kontrakt på fjernkøling til det kommende Mary Elizabeths Hospital. I alt lyder kontrakten på fire MW fjernkøling til Rigshospitalets kommende hospital for børn, unge og gravide.

Derudover viste en opgørelse i 2023, at HOFOR nu leverer fjernkøling til 8.500 af de københavnske hotelværelser. Det svarer til en tredjedel af

hotellerne i hovedstaden. Til sammenligning lød antallet i 2018 på 4000 værelser.

2023 var også året, hvor energicentralen, Kranparken i Nordhavn, leverede den første fjernkøling til et udvalg af områdets erhvervsejendomme. En vigtig milepæl for energicentralen, der ud over fjernkøling også huser en spildevandspumpestation og en varmepumpe. Anlægget vidner om effektiv udnyttelse af kvadratmeterne i en storby, der kæmper om pladsen, ligesom der opnås synenergi på tværs af forsyningsarterne.

Fortsat udvikling af vindprojekter

Vindmølleprojekter både på land og på havet udgør en væsentlig del af HOFORs strategiske mål om CO₂-neutrale energiløsninger.

På havvindmølleområdet arbejder HOFOR med to store projekter i Øresund med en samlet mulig kapacitet på mere end 480 MW. Aflandshageprojektet syd for Amager har en forventet effekt på op til 300 MW og forventes at kunne levere grøn strøm svarende til 300.000 husstandes forbrug. Projektet, som er et vigtigt skridt i den grønne omstilling, forventes tidligst i drift i 2028. På grund af ophævelse af den tidligere tildelte etableringstilladelse er projektet sat i bero, og indgående kontrakter med leverandører er ophævet. HOFOR arbejder frem mod en generhvervelse af etableringstilladelsen, og forventer i løbet af sommeren 2024 at have en afklaring om fortsættelse af projektet. Nordre Flint-projektet øst for Saltholm har en forventet effekt på op til 180MW og forventes tidligst i drift omkring 2030.

På land har der i 2023 været fremdrift på en række projekter i planproces trods udfordringer. De indledende øvelser til Bjørnstrup Vindmøllepark blev igangsat i 2023 og forventes at kunne levere grøn strøm svarende til 20.000 husstandes forbrug fra 2025. Der er blevet ansøgt om to solprojekter og et vindprojekt i tre forskellige kommuner rundt om i landet.

Solcellepark i fuld drift

I november 2023 kom HOFORs solcellepark Vust Holme i Jammerbugt Kommune i fuld drift, og den forsyner dermed ca. 9.000 danske husstandes forbrug med grøn strøm. Fjenneslev Solcellepark bliver en af landets største solcelleparker med i alt ca. 140-190 MW installeret effekt. Det giver en samlet produktion, der svarer til ca. 50.000 husstandes forbrug. Der blev i 2023 indgået nettilslutningsaftale, og parken forventes i drift i 2026.

Kulstoffangst eller Carbon Capture (CC) er ét af de vigtigste værktøjer, som kan bringes i spil for at reducere klimabelastningen fra energiforbruget. Det gælder både på globalt plan, i den danske målsætning om 70 pct. reduktion i 2030, i Københavns Kommunes klimaplanlægning og i HOFORs egne koncernmål.

Kundeindsatser for nedbringelse af varmeforbruget

I varmesæsonen 2022-2023 gennemførte HOFOR en række indsatser for at hjælpe kunderne med at spare på fjernvarmen.

Indsatserne kom bl.a. til udtryk i målrettede forbrugsanalyser og rådgivning til storkunderne for at bidrage til et optimeret forbrug og drift af varmecentralerne. Kampagnen "19° er ikke helt skævt" havde en positiv effekt på både varmeforbruget og tilfredsheden med HOFOR, og høstede desuden flere prestigefyldte kampagnepriser. Kampagnen blev vist via en lang række kanaler, både via sociale medier, banere i bybilledet, biografannoncer og tv-reklamer og sikrede dermed, at alle privatkunder i København blev eksponeret for budskabet om at skrue ned for varmen. Tilsammen medvirkede indsatserne til en varmebesparelse på 7 pct. HOFOR opfordrer fortsat kunderne til at opretholde de gode sparevaner med kampagner og målrettede kundeløsninger.

HOFOR har desuden haft fokus på de største kunder i København. Københavns Kommune, TMF (Teknik- og Miljøforvaltningen) og HOFOR driver sammen partnerskabet Energispring, som i 2023 er nået op på 52 partnere, der tæller store bygningsejere, administratorer og interesseorganisationer i København. Tilsammen repræsenterer Energispring nu ca. 38 pct. af bygningsmassen i København. I partnerskabet har HOFOR analyseret og leveret benchmark-data for varmeforbruget og for afkølingen af fjernvarmevandet. Der er desuden bidraget med faglige oplæg, energirådgivning, udregning af besparelspotentialer samt tilbud om energistyringen ForsynOmeter. I 2023 er der kommet yderligere 500 bygninger med.

HOFORs arbejde med varmebesparelser er baseret på digitaliseringsløsninger og dataindsamling såsom fjernaflæste forbrugsmålere. For eksempel fjernaflæses varmeforbruget i alle større ejendomme i dag, og udrulningen til de øvrige fjernvarmekunder (og vandkunder) forventes gennemført omkring årsskiftet 2025-2026. Fjernaflæsningen dækker med udgangen af 2023 ca. 55 pct. af alle kunder og allerede 92 pct. af varmesalget.

Kunde indstiller termostat

KONCERNMÅL 3

GRØN OG SAMSKABENDE BYUDVIKLING

- Samfundsoptimal byudvikling med udgangspunkt i kollektive forsyningsløsninger
- Involvere borgere og kunder i den bæredygtige omstilling
- Grønne byrum og natur i balance

HOFOR vil fortsat indgå i byudviklingen, så forsyningsløsningerne er tilpasset borgernes behov og indgår som en integreret del af byrummet, og det kræver samarbejde og dialog med ejere, borgere, foreninger, byggherrer og myndigheder.

Her følger et eksempel på et tiltag, der arbejder for at nå koncernmålet:

Byudvikling i hovedstadsområdet

Befolkningstallet i hovedstadsområdet stiger fortsat, hvilket giver HOFOR en stor opgave med at forsyne de nye byudviklingsområder. Alene for Københavns Kommune er der planlagt ca. 30 nye byudviklingsprojekter over de næste ti år. Men resten af hovedstadsområdet er også i hastig vækst med ca. 45 forventede byudviklings-

projekter for de syv omegnskommuner for samme periode. Samlet set forventer HOFOR at investere ca. 3,2 mia. kr. til at forsyne de nye byudviklingsområder i hovedstadsområdet over de næste 10 år.

De mange byudviklingsprojekter varierer i størrelse, økonomi og kompleksitet, hvoraf ca. 30 projekter er

anselige. Fremtidens Brøndby Strand og Jernbanebyen i København er eksempler på sådanne giga-projekter:

Fremtidens Brøndby Strand er et område på ca. 490 hektar med 5.500 boliger, der huser ca. 14.000 beboere, hvilket udgør 40 pct. af Brøndby Kommunes befolkning. Planen for området er dels en omfattende renovering af den eksis-

Børn i Karens Minde Aksen

Fjernkølingsanlæg i Kranparken, København

sterende boligmasse – fem højhuse skal nedrives – dels udvidelse af den samlede boligmasse med ca. 2.200 nye boliger til 5.000 nye borgere. Visionen er at få mere variation ind i bybilledet ved at bygge mindre tæt og blandet og med bedre integration af butikker og institutioner. Nedrivning af højhusene begyndte i foråret 2021, og det samlede projekt forventes at løbe over de næste 20 år. HOFOR forventer at investere ca. 320 mio. kr. over de næste ti år i området.

Jernbanebyen er udvikling af det tidligere Godsbaneterræn til en ny moderne bydel med fokus på bæredygtighed og grønne og bilfri byrum. Området er på i alt 365.000 m², og der forventes at blive bebygget med ca. 500.000 etagemeter fordelt mellem boliger og serviceerhverv. 12.600 nye beboere forventes at kunne flytte ind i 2025, når byggeriet står færdigt.

HOFOR skal levere fjernvarme, drikkevand og bygas samt håndtering af regnvand og spildevand i den nye bydel. En multiforsyningsopgave, der kræver nytænkning, blandt andet pga. de planlagte smalle veje og mange træer. I alt forventer HOFOR at investere ca. 800 mio. kr. i den nye bydel over de næste ti år.

Samarbejde med ejerkommunerne styrkes

HOFOR har i 2023 sat ekstra blus på samarbejdet med ejerkommunerne om byudvikling. I januar 2023 blev

der oprettet en ny byudviklingsfunktion i HOFOR, som skal fungere som indgang for kommuner og udviklere i det strategiske byudviklingsarbejde og senere byggemodningen. Alle ejerkommuner har fået en forsyningspartner, der skal sikre overblik over igangværende og kommende byudviklingsprojekter og drive de indledende faser af byudviklingen. Der afholdes kvartalsmøder i alle ejerkommuner, hvor byudviklingsprojekter og forsyningsprojekter koordineres.

I HOFORs ejerkommuner er der i alt 77 igangværende og kommende byudviklingsprojekter, hvori strategien for den grønne og samskabende byudvikling skal eksekveres.

Der er designet nye forretningsgange i HOFOR, som skal hjælpe med at samle forsyningerne i en koordineret kollektiv forsyningsløsning i de igangværende byudviklingsprojekter. I 2024 skal de nye forretningsgange afprøves og evalueres i samarbejde med samarbejdspartnere.

I 2024 indledes også et partnerskab med By & Havn. Formålet med partnerskabet er at udvikle en skabelon for en bæredygtig byudvikling baseret på kollektive forsyningsløsninger.

Grøn omstilling kræver plads bl.a. til varmepumper. I samarbejde med Københavns Kommune er der i den kommende kommuneplan udarbejdet rammer for lokalplanlægningen som

muliggør, at varmepumperne kan placeres flere steder end tidligere.

Når der er fundet plads, er det ambitionen, at byen får noget tilbage typisk i form af et aktivt byrum med flere funktioner. Derfor har HOFOR udviklet en designmanual, der anvendes, så forsyningsanlæg - i det omfang det lader sig gøre - kan bidrage til ophold, biodiversitet eller uddannelse og fortælling om byens forsyningsanlæg.

Byggemodningsaftaler

I 2023 er der indgået byggemodningsaftaler baseret på det nye byggemodningsparadigme, som er udviklet til at sikre en formel ramme omkring finansiering og overtagelsen af de forsyningsløsninger, der bliver bygget som en del af de nye byudviklingsområder.

Anerkendelse af HOFORs indsats

I 2023 er HOFOR bl.a. blevet tildelt DANVAs Klimapris og har modtaget Arkitektforeningens Æreskalejdoskop for skybrudsprojektet Karens Minde Aksen, som HOFOR har etableret i samarbejde med Københavns Kommune. Det viser, at multifunktionelle forsyningsløsninger har en reel og mærkbar betydning for byen og lokalområderne. Priserne forpligter også til at forsætte nytænkning og samskabelsen.

KONCERNMÅL

4

EFFEKTIV RESSOURCEUDNYTTELSE OG CO₂-NEUTRALT FODAFTRYK I 2040

- 100 pct. CO₂- neutralt fodaftryk i 2040 med fokus på anlægsaktiviteter, indkøb og kundeforbrug
- Effektiv ressourceudnyttelse gennem genanvendelse i drift og anlægsprocesser

Målet om CO₂- neutralt fodaftryk dækker over mere end energiproduktion og forbrug. Ressourceforbrug i hele værdikæden, det vil sige både vareindkøb, energibesparelser hos HOFORs kunder og anlægsaktiviteter, indgår. Anlægsaktiviteter har stor betydning for både drift og udvikling af HOFORs forsyningsløsninger. Bæredygtighed skal tænkes ind i både byggeproces og drift.

Her følger en række eksempler på tiltag, der arbejder for at nå koncernmålet:

Implementering af livscyklusanalyser på anlægsprojekter i HOFOR

HOFOR gennemfører hvert år milliardstore anlægsprojekter, og i de kommende år forventes stigende investeringer i nye klima- og energiprojekter. Frem mod 2040 vil HOFOR iværksætte indsatser, der kan reducere klima- og miljøaftrykket fra disse anlægsprojekter. En af de strategiske indsatser, der er prioriteret frem til 2025, er implementering af livscyklusanalyser (LCA) på anlægsprojekter. LCA skal bidrage til, at HOFOR kan opgøre CO₂-udledningen fra de bygge- og anlægsaktiviteter, der udføres og danner grundlag for, at HOFOR kan identificere reduktionspotentialer og kan iværksætte tiltag, der kan reducere CO₂-udledningen fra kommende bygge- og anlægsaktiviteter.

Kig op fra bunden af skybrudstunnel

Fælles retningslinjer for LCA på bygninger

Fra januar 2023 blev det et krav i bygningsreglementet, at der i forbindelse med opførelse af nye bygninger skal udarbejdes en opgørelse af bygningens klimapåvirkning (CO₂-udledning) med en LCA. Kravene i bygningsreglementet gælder i dag kun for opvarmede bygninger og dermed ikke alle bygninger, som HOFOR opfører. HOFOR har derfor arbejdet med at etablere ensrettede retningslinjer for, hvordan HOFOR fremadrettet skal arbejde med LCA-opgørelser og CO₂-krav i forbin-

delse med opførelse af nye bygninger. De fælles retningslinjer vil blive besluttet og implementeret i 2024.

Pilotprojekt på Valby Skybrudstunnel

I de kommende år vil HOFOR anlægge Valby Skybrudstunnel, som skal opsamle skybrudsvand fra Valby og den vestlige del af Frederiksberg og lede det videre ud i Enghave Kanal. Valby Skybrudstunnel har dannet rammerne for et pilotprojekt, hvor det er blevet testet, hvordan der kan arbejdes med LCA på anlægsprojekter. I pilotprojektet er der med to forskel-

lige LCA-værktøjer blevet opgjort CO₂-udledninger for projektet og testet, hvordan LCA kan anvendes i de forskellige faser af et projekt. I 2024 vil HOFOR bygge videre på erfaringerne fra Valby Skybrudstunnel og undersøge, hvordan LCA kan implementeres på andre anlægsprojekter.

Partnerskab om udvikling af fælles LCA-værktøj til forsyningsbranchen

I 2023 har HOFOR indgået et strategisk partnerskab med Aarhus Vand, Fors, Frederiksberg Forsyning, Klar Forsyning, Lemvig Vand, Novafos,

VandCenter Syd samt DANVA og Dansk Fjernvarme om udvikling af et fælles LCA-værktøj målrettet forsyningsbranchen. Målet med partnerskabet er at lancere første version af Forsynings-LCA i december 2025. Første version fokuserer på ledningsprojekter inden for vand, spildevand og fjernvarme, men det er ambitionen, at værktøjet på sigt kan rumme andre anlægsaktiviteter, som udføres på tværs af forsyningerne. HOFORs deltagelse i partnerskabet understøtter arbejdet med at implementere LCA på anlægsprojekter.

Vi har manglet et fælles sprog på tværs af branchen for at opgøre de konkrete miljø- og klimapåvirkninger, der er, når vi graver, støber beton og bruger stål til armering. Det fælles sprog får vi nu med Forsynings-LCA, og det vil gøre det nemmere for alle forsyningssselskaber at rapportere miljø- og klimapåvirkninger til EU.

MARIANNE JEPPESEN, OMRÅDECHEF FOR FORSYNINGSSTRATEGI VAND- OG SPILDEVAND, HOFOR

KONCERNMÅL 5

EFFEKTIVE KLIMA- OG SKYBRUDSLØSNINGER

- Effektive løsninger som sikrer byerne mod klimarelaterede hændelser
- Aftalt forsyningssikkerhed på håndtering af regn- og spildevand

HOFOR sikrer god håndtering af regn- og spildevand. Det kræver løsninger, der går på tværs af kommunegrænser, og det kræver løsninger i både stor og lille skala. HOFOR anlægger store skybrudstunneler og forsinkelsesbassiner samt anlæg, der kan støtte lokal afledning af regnvand. Målet er at minimere risikoen for oversvømmelser og udledning af urensset spildevand.

Her følger en række eksempler på tiltag, der arbejder for at nå koncernmålet:

HOFORs skybrudsprojekter

De skybrudsprojekter, som Københavns Kommune og HOFOR indtil nu har gennemført, har reduceret risikoen for oversvømmelse i byen med ca. 7-9 pct. Det svarer til, at ca. 3.700 husstande (som huser 6.000-7.000 personer) og ca. 600 erhvervsadresser, er blevet sikret. I alt er ca. 2.300-

3.300 virksomheder (registrerede CVR-numre) sikret. Disse er fordelt på erhvervsadresserne og enkeltmandsvirksomheder i husstandene. Herudover har HOFOR bl.a. været med til at anlægge to skybrudsparker i Vallensbæk.

Skybrudstunneler

Skybrudstunnelerne er forudsætningen for, at store dele af København og Frederiksberg samt dele af Gentofte og Gladsaxe kan sikres mod oversvømmelser. De vil fungere som hovedvandveje ud af byerne, skybrudssikre områderne omkring tunnelerne og tage imod vandet fra skybrudsanlæg i oplandet omkring dem. Skybrudstunnelerne fungerer desuden i en periode som spildevandsbassiner således, at de er med til at forbedre vandkvaliteten i Svanemøllebugten, Inderhavnen og Kalveboderne.

Det kombinerede skybruds- og byrumsprojekt i Sydhavnen, Karens Minde Aksen, stod færdig i begyndelsen af 2023 og er et skoleeksempel på, hvordan HOFOR og Københavns Kommune indretter byen til mere regn og tænker rekreative byrum sammen med rør.

To af tunnelerne står færdige og er i drift. Østerbro Skybrudstunnel stod færdig i 2017 og Strandboulevarden i 2022. Anlæggelsen af Kalvebod Brygge Skybrudstunnel er i gang, mens anlægsarbejdet for Valby Skybrudstunnel forventes påbegyndt i 2024, og for Svanemøllen Skybrudstunnel forventes anlægsarbejde at påbegynde i 2025.

Svanemøllen Skybrudstunnel

Det største af tunnelprojekterne er Svanemøllen Skybrudstunnel. Tunnelen er ti km. lang og kan rumme 100.000 m³ vand. Når tunnelen står færdig, vil nærområderne omkring tunnelen være skybrudssikrede, og det vil være muligt også at sikre et stort område omkring selve tunnelen, som i takt med de øvrige skybrudsprojekter bliver etableret. Samtidig vil det medføre, at bademulighederne i bugten vil blive endnu bedre. Tunne-

len forventes samlet at koste 3,7 mia. kr. i 2022-priser.

Myndighedsbehandlinger og beslutningsgange er komplekse, da tunnelen strækker sig over flere kommuner, hvilket betyder, at tunnelen er blevet forsinket ift. den oprindelige plan, hvor den skulle stå færdig i 2028, og nu forventes tunnelen at være færdig og i drift i løbet af 2031. I 2023 blev der nået en væsentlig milepæl med underskrift af kontrakten på projektering og udførelse af den største byggeplads i projektet.

Kalvebod Brygge Skybrudstunnel

Kalvebod Brygge Skybrudstunnel er den første af de tre store skybrudstunneler under anlæg. Alle tre skakte er etableret, og den første tunnelstrækning fra Vodroffsvej på Frederiksberg til Halmtorvet i København er nu boret. Break in af tunnelen på det første tunnelstræk blev fejret

i december 2022. Næste og sidste borestrækning fra Kalvebod Brygge til Halmtorvet er blevet igangsat i december 2023. Det samlede projekt forventes at beløbe sig til ca. 600 mio. kr. (2021-priser). Tunnelen er 1,3 km lang og har et volumen på 9.700 m³.

Tunnelen vil sikre en del af Vesterbro og det vestlige Frederiksberg mod oversvømmelser og vil samtidig bidrage til endnu bedre mulighed for havnebadning.

Valby Skybrudstunnel

Valby Skybrudstunnel er 2,5 km lang og kan rumme 26.000 m³ vand. Den vil sikre områderne omkring tunnelen mod skybrud og samtidig forbedre bademulighederne i Kalveboderne fra Valbyparken.

Det er planlagt at skrive kontrakt med hovedentreprenøren i foråret 2024, og anlægsarbejdet vil begynde i efteråret 2024. Tunnel og tilknyttede arbejder forventes samlet at beløbe sig til 950 – 1.000 mio. kr. i 2023-priser.

Der er allerede udført nogle tilslutningsarbejder til det eksisterende system tæt på jernbanen ved Musikbyen. På den måde undgås arbejder i nærheden af baneanlægget samtidig med, at banen udvides med et ekstra spor.

Skybrudssikring i Sydhavnen - Karens Minde Aksen

Det kombinerede skybruds- og byrumsprojekt i Sydhavnen, Karens Minde Aksen, stod færdig i begyndelsen af 2023 og er et skoleeksempel på, hvordan HOFOR og Københavns

Kommune indretter byen til mere regn og tænker rekreative byrum sammen med rør.

Siden indvielsen har projektet modtaget en regn af priser og hædersbevisninger. Det har været nomineret til intet mindre end syv priser og har, indtil videre, modtaget fem priser: Byens Bedste Byrum uddelt af Berlingske, DANVAs Klimapris, Dansk Byplanlaboratoriums Byplanpris, Arkitektforeningens Æreskalejdoskop og prisen for Årets Byggeri i kategorien uderum tildelt af Magasinet Byggeri.

Begrundelsen for priserne har, ud over håndteringen af hverdagsregn og skybrud, været byrummets særligt unikke arkitektoniske kvalitet i form af blandt andet klinkebelægning og borgerinddragelsen gennem projektføløbet.

Hovedgrebet i projektet er en teglstensbelagt gennemgående kombineret gangsti og vandrende til afledning af regnvand fra krydset ved Ellebjergvej og ned gennem det grønne areal i midten af Sjælør Boulevard til området ved Karens Minde Kulturhus.

Karens Minde Aksen har kapacitet til at tilbageholde op til 15.000 m³ skybrudsregn. I parkens sydligste del er etableret et nyt regnvandsbassin, som medvirker til at rense hverdagsregn, før det ledes videre til Enghave Kanal. Projektet er et delelement i en række projekter, der også omfatter pumper og ledninger.

Bedre vandmiljø og naboinddragelse

Projekt Spangen skal etablere underjordiske bassiner for at reducere antallet af overløb til Harrestrup Å og dermed leve op til Københavns Kommunes spildevandsplaner.

Projektet er i designfasen. Forundersøgelserne, der skal bruges til at tilrettelægge byggeriet, indebærer bl.a. jordbundsundersøgelser, trafikanalyser og undersøgelser af naturen og

Vand der løber i Enghaveparken

miljøet i området. De blev igangsat i 2023 og forventes gennemført i løbet af 2024, hvor miljøkonsekvensvurderingsprocessen påbegyndes.

Vil være den gode nabo

Projektet har som erklæret målsætning at være en god nabo. Udover generelle nabohensyn tages initiativ til dialogaktiviteter tidligt i projektforløbet. I september 2023 afholdt projektet to naboarrangementer: 'Åben Plæne' og 'Åben Eng', hvor projektfolk og specialister svarede på spørgsmål og fortalte om projektet. Ca. 350 naboer mødte op over de to dage. De fleste tog godt imod budskabet om bedre vandmiljø i Harrestrup Å. Bassinerne placeres i et beboelsesområde, og naboer har udtrykt bekymring for det rekreative område. HOFOR opret holder alle dialogaktiviteter gennem hele projektforløbet. Når bassinerne er anlagt, vil den årlige aflastede mængde være reduceret med ca. 80 pct. i henhold til målsætningen i spildevandsplanerne.

Sammenlagt vil bassinerne kunne rumme ca. 25.000 m³ kloakvand. Bassinerne forventes at stå klar i 2028 og gennemføres i tæt samarbejde med Københavns og Rødovre Kommune. Den samlede investering er på ca. 500 mio. kr.

Indsats mod det høje grundvand

Grundvandet i Danmark er de seneste 30 år steget en meter. Dette skyldes en kombination af, at kli-

maforandringerne giver mere regn, og at vandforbruget er reduceret, så der indvindes mindre vand. Det højststående grundvand giver forringet levetid for vores samlede infrastruktur, men giver også problemer for borgere og virksomheder i store dele af HOFORs forsyningsområde i form af indtrængende grundvand i kældre og sumpede haver og grønne områder. Det giver også udfordringer for HOFOR i form af indsvivning i afløbssystemet, som dermed optager kapacitet i rørene, giver mere overløb til søer og vandløb og sender grundvand til renseanlæggene unødigt.

Herlev er én af de kommuner i HOFORs forsyningsnet, der oplever periodevis udfordringer med højststående grundvand. Som lovgivningen er i dag, er det den enkelte grundejer, der skal håndtere det højststående grundvand. Analyser har imidlertid vist, at der kan være samfundsøkonomiske fordele i at håndtere det samlet. Af den årsag har HOFOR i samråd med Herlevs borgmester, Thomas Gyldal Petersen, taget initiativ til at få ændret lovgivningen på området. Ændringer, hvor man fx lader et forsyningselskab som HOFOR udvikle løsninger i kombination med igangværende klimatilpasning og løbende renovering af afløbssystemet.

Initiativet resulterede i et møde med miljøminister Magnus Heunicke og Lea Wermelin, Klima-, energi- og forsyningsordfører (S), Herlevs borgmester samt HOFORs formand Susanne

Juhl, hvor problematikkerne blev adresseret og forelagt politikerne. Mødet fandt sted i forlængelse af regeringens udspil til Klimatilpasningsplanen, hvori et lovforberedende arbejde om det højststående grundvand blev igangsat.

Fastsættelse af nyt serviceniveau

Når HOFOR bygger nye anlæg, dimensioneres de til at kunne håndtere almindelig regn dvs., at byen sikres mod opstuvninger til terræn fra afløbssystemet oftere end hvert 5.-10. år i henholdsvis separat- og fælleskloakerede områder. Kommunerne kan dog også beslutte at sikre til større og mere ekstreme hændelser som skybrud (fx 50- eller 100-års hændelser).

I 2021 trådte nye regler for fastsættelse af serviceniveauet for afløbssystemet i kraft (Serviceniveaubekendtgørelsen), og der begynder nu at tegne sig et billede af konsekvenserne heraf. Det er nu kun muligt at takstfinansiere serviceniveauer over 5- og 10-års hændelserne, hvis der kan dokumenteres et samfundsøkonomisk overskud, og kun til det samfundsøkonomiske optimale niveau. Den samfundsmæssige beregning skal udføres i henhold til en specifik vejledning og kræver omfattende hydrauliske analyser af et oplands oversvømmelser og deraf afledte skadesomkostninger og de mulige tiltagsomkostninger til at minimere skaderne. HOFORs ejerkommuner har anmodet HOFOR om at fastsætte nye serviceniveauer.

HOFOR har gennemført udvalgte samfundsøkonomiske screeninger, som viser, at et serviceniveau til en 5- og 10-års hændelse oftest er det, som beregningsmetoden viser, at HOFOR kan finansiere til. Det kan betyde, at HOFOR ikke længe kan finansiere de løsninger, der

kan håndtere et skybrud, men skal koncentrere sig om at løfte hele systemet til at kunne klare en 5-10-års hændelse. I enkelte lokale tilfælde, hvor der typisk er en stor koncentration af skader og billige løsningsmuligheder, vil det dog være muligt at hæve serviceniveauet yderligere.

Skybrudstunnelerne er forudsætningen for, at store dele af København og Frederiksberg samt dele af Gentofte og Gladsaxe kan sikres mod oversvømmelser.

Risici

Panneo dokumentnøgle: ZJ0WN-0FX23-4238-G1ZD1-QEYS3-707CN

HOFOR vægter risici som en del af det samlede grundlag, når der tages beslutninger. Det gør HOFOR for at optimere den værdi, der skabes for kunder, ejere og øvrige interessenter. HOFORs forretning spænder over en række områder, der indebærer forskellige typer af risici.

Nogle risici påvirker borgere og kunder direkte, mens andre risici primært påvirker driften af virksomheden. HOFOR kortlægger og styrer risici inden for koncernens forretningsområder bl.a. gennem en række risk managers, der sammen med de faglige eksperter og lederne kortlægger og vurderer risici. HOFORs arbejde med asset management medfører en omfattende risikokortlægning ift. de væsentligste aktiver i hver forsyning, så alle beslutninger kan understøttes af systematiske og sammenlignelige risikovurderinger.

På den baggrund har HOFOR identificeret og analyseret de væsentligste aktuelle risici i 2023 samt prioriteret, planlagt og implementeret håndtering af disse.

Tal i cirkler i dette afsnit henviser til visualiseringen af risici på denne side.

Operationelle risici

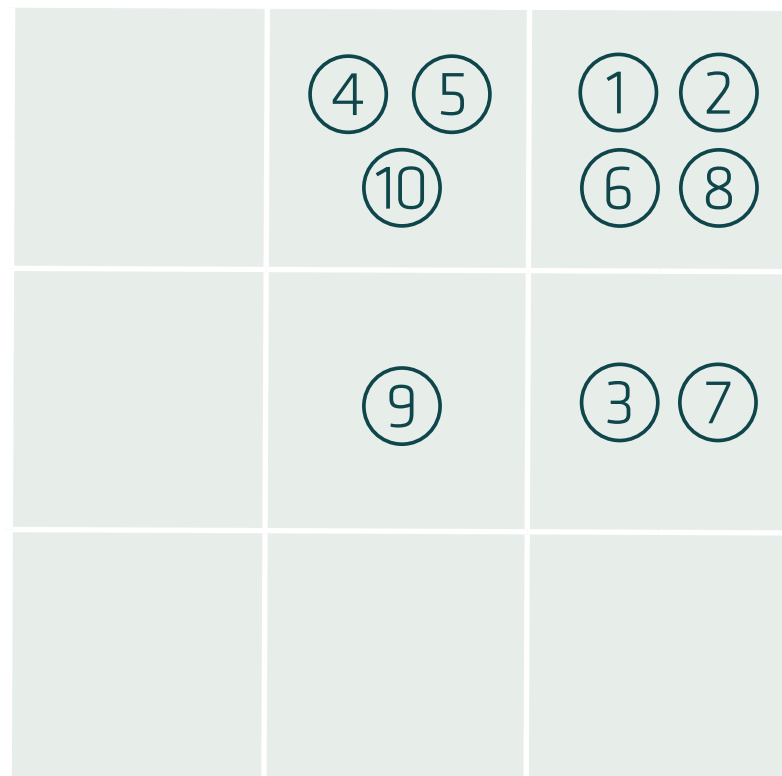
Udvikling i energimarkedet

① HOFOR anvender certificeret biomasse i produktionen af el og varme. Uroen omkring priserne på olie og gas er med til at flytte flere kunder over til fjernvarme, hvilket giver øget konkurrence om biomassen og øger prisen globalt. Hvis fjernvarmen pålægges en CO₂-afgift, vil det medføre en yderligere stigning i varmeprisen. HOFOR har fokus på at skaffe tilstrækkelig bæredygtig biomasse til så fornuftige priser som muligt. Dette sker bl.a. ved at have geografisk spredte leverandører. Samtidigt undersøger HOFOR mulighederne for at lade flere varmepumper og geotermi indgå i varmeproduktionen.

Cyberangreb

② HOFOR er ligesom andre virksomheder løbende udsat for forsøg på cyberangreb, hvor de største trusler i øjeblikket kommer fra ransomwareangreb og phishingforsøg. En øget digitalisering kan fremover gøre HOFOR mere udsat for cyberangreb, og HOFOR arbejder derfor hele tiden på at sikre sig bedst muligt mod de trusler, som løbende vurderes at være størst for HOFOR. Det betyder også, at fokus skifter i takt med, at hackerne udvikler nye tilgange og værktøjer. Blandt HOFORs tiltag er løbende træning af medarbejdere til en sikker net-adfærd samt etablering og afprøvning af beredskabsplaner. Disse skal være med til at begrænse eventuelle forsyningsmæssige og økonomiske konsekvenser.

Forsvarsministeriet har netop meldt om forsinkelse ift. arbejdet med at implementere EU's direktiv om cybersikkerhed (NIS2-direktivet) i dansk lovgivning. Lovforslagene var oprindeligt planlagt til at blive fremsat for Folketinget i første kvartal af 2024, men på grund af lovarbejdets kompleksitet og omfang er det blevet nødvendigt at udskyde fremsættelsen til næste

Meget usandsynligt

Næsten sikkert

folketingssamling i oktober 2024. Den forsinkede implementering betyder, at fristen for, hvornår erhvervsliv og myndigheder skal følge de nye EU-regler, udskydes til, når lovforslagene er færdigbehandlede i Folketinget, forventeligt i slutningen af 2024. HOFOR følger udviklingen tæt og arbejder videre med implementering af kendte aktiviteter til understøttelse af NIS2-direktivet.

Evnen til at tiltrække og fastholde medarbejdere

③ Manglende evne til at tiltrække og fastholde medarbejdere bredt i HOFOR øger sårbarheden pga. afhængigheden af enkeltpersoner. Det kan give øgede udgifter til køb af eksterne ressourcer og kan påvirke forsyningsikkerheden samt HOFORs evne til at gennemføre anlægspro-

jekter. Det vurderes at skyldes et presset arbejdsmarked, stor aktivitet i bygge- og anlægsbranchen, små årgange, lønningsniveau, image og generationsskifte. Blandt HOFORs tiltag er et øget ledelsesmæssigt fokus på personale- og kompetenceudvikling, diversitetstiltag i jobannoncer, en ny employer branding-strategi og ansættelse af interimspersonale og vikarer.

CSR

④ HOFOR har fortsat fokus på at sikre overholdelse af CSR-kravene gennem CSR-kontrolprogrammet. For at sikre rimelige løn- og arbejdsvilkår på HOFORs bygge- og anlægsprojekter gennemføres der løbende kontroller. Bæredygtigheden af biomassen, der anvendes i el- og varmeproduktionen, kontrolleres både af HOFOR og af tredjepart. I solcellebranchen er der risici forbundet med menneskerettigheder i Kina, hvor størstedelen af verdens solceller bliver fremstillet, samt løn- og arbejdsvilkår i Danmark, når solcelleparkerne bliver opført. Der er derfor i 2024 et særligt fokus på disse risici. Antikorruption er også et vigtigt fokusområde både hos HOFORs leverandører og egne ansatte. Se yderligere på side 62.

Strategiske risici

Økonomisk regulering på vand- og spildevandsområdet

⑤ Hvis den økonomiske regulering på vand- og spildevandsområdet ikke ændres i tilstrækkelig grad i den kommende lovgivningsproces, kan

HOFOR stå over for krav om en betydelig effektivisering på omkostningerne for at sikre omkostningsdækning og hermed risikere at have utilstrækkelige indtægtsrammer. Anlæg er omfattet af effektiviseringen, men da der ikke kan effektiviseres på anlæg, der allerede er bygget, kan der kun effektiviseres på driften. Konsekvenserne vil på lang sigt være, at HOFOR risikerer at skulle standse investeringer i nye anlæg som fx klimaprojekter, renoveringer af kildepladser eller vedligehold, ligesom der ikke kan driftes tilstrækkeligt. HOFOR kan dermed ikke levere det, der er lovet ejerne, eller som forventes af HOFOR på lang sigt. Det kan medføre en gradvis reduktion af serviceniveauet på HOFORs kerneydelser inden for vand og spildevand. På kort sigt vil det påvirke HOFORs omdømme negativt, mens det på lang sigt formodes at have konsekvenser for forsyningsikkerheden. HOFOR gør derfor gennem forskellige kanaler aktivt opmærksom på udfordringerne og ønskerne til en ny regulering. Bl.a. deltager HOFOR sammen med Dansk Vand- og Spildevandsforening (DANVA) aktivt i forhandlinger med lovgivere og ministerier.

Rent drikkevand i tilstrækkelige mængder

⑥ En kombination af nedslidte produktionsanlæg og miljøfremmede stoffer i råvandet udfordrer forsyningen af rent drikkevand i tilstrækkelige mængder. Stofferne DMS og PFAS findes flere steder i HOFORs indvindingsområder. Der er pt. ingen eller

meget begrænsede rensmuligheder, ligesom det er usikkert, hvorvidt der kan opnås myndighedstilladelser knyttet til de rensningsmetoder, der undersøges. Dertil kan der komme endnu ikke opdagede stoffer. Kvalitetskravene overholdes ved at blande med rent vand, men produktionskapaciteten er nedsat. HOFOR kan potentielt stå i en situation, hvor det ikke længere er muligt at fortynde tilstrækkeligt, og produktionen derfor begrænses yderligere. Det vil give øgede udgifter til rensning af vandet og påvirke forsyningsikkerheden, der i forvejen er påvirket af de nedslidte anlæg. For at imødegå dette er HOFOR i gang med at bygge nye vandværker og renovere kildepladser. Der arbejdes løbende på at kontrollere og få overblik over vandkvaliteten samt at gennemføre grundvandsbeskyttelse. Varigheden af eksisterende foreninger samt identificering af pt. ukendte stoffer vurderes med henblik på, om rensning bliver nødvendig, ligesom der arbejdes på udvikling af rensningsmetoder. Der ses også på muligheden for brug af sekundavand, hvor det ikke er nødvendigt med vand i drikke kvalitet.

100 pct. CO₂-neutrale energiløsninger i 2025

⑦ HOFORs vej frem mod 100 pct. CO₂-neutrale energiløsninger i 2025 er udfordret på flere områder. Når der i kortere perioder er et ekstra stort varmebehov, suppleres varmen fra den certificerede biomasse med

varme fra gas eller olie, alt afhængigt af priserne. Det er vanskeligt at finde teknisk gangbare alternativer til gas og olie, der samtidigt er samfundsøkonomisk fornuftige. Hvis det af markedsmæssige årsager bliver sværere at skaffe biomassen, vil der ligeledes skulle fyres med gas oftere. HOFORs fjernvarmeforsyning er desuden fortsat afhængig af levering af varme fra affaldsforbrænding uden for HOFOR, hvilket ikke er 100 pct. CO₂-neutralt. Lange ansøgningsforløb, usikkerheder i forhold til om der kan opnås de nødvendige myndighedstilladelser til etablering af vind- og solcelleparker, samt fordyrede projekter grundet inflation udfordrer desuden den CO₂-neutrale el-produktion. Varmeforsyningsloven er nu ændret, så det ikke længere sammenlignes med fossile alternativer. Derved kan der nemmere investeres i grønne løsninger. For vind- og solprojekterne

er der en dialog med myndigheder og netselskaber ifm. de projekter, HOFOR har på vej, ligesom der i højere grad sættes på projekter med god sandsynlighed for at lykkes.

Markant øgede udgifter og udfordringer med at gennemføre anlægsprojekter

⑧ HOFOR gennemfører kontinuerligt en lang række små og store anlægsaktiviteter, der spænder fra reparationer over planlagt vedligehold til nybygning af store strategiske anlæg inden for vandforsyning, klimasikring mv. Anlægsaktiviteterne er udført af ressourcemangel, inflationen, ustabile forsyningskæder og forskelle i myndighedsbehandlingen på tværs af kommunerne. Konsekvenserne er både operative og strategiske. Nogle projekter sættes i bero eller opgives helt, hvorved effekten af dem ikke realiseres, og afholdte udgifter tabes. An-

Konsekvenserne vil på lang sigt være, at HOFOR risikerer at skulle standse investeringer i nye anlæg som fx klimaprojekter, renoveringer af kildepladser eller vedligehold, ligesom der ikke kan driftes tilstrækkeligt.

dre projekter gennemføres, men med væsentlige forsinkelser og fordyrelser. Blandt tiltagene er styrkelsen af den langsigtede planlægning og styringen af store projekter, en tidligere dialog med de kommunale forvaltninger for at få fastlagt krav tidligt og opnå kommunal forankring og en igangsat strategisk kortlægning af fremtidens kvalitetskrav til vandmiljøet.

Finansielle risici

Elpriserisici

⑨ For at håndtere elpriserisici på elproduktionen anvendes der prissikring, som er reguleret i en risikopolitik. Bestyrelsen har i 2023 besluttet en ny risikopolitik, som blandt andet reducerer andelen af elproduktion, som kan prissikres. Ændringerne i risikopolitikken har sammen med et faldende elprismarked betydet, at deponeringen af sikkerhed er faldet, så der ikke længere er et kraftigt træk på koncernens likviditet. Prissikringen påvirker koncernens resultat og egenkapital, men der er her tale om en tidsmæssig forskydning, da de finansielle resultater i henhold til Årsregnskabsloven skal indregnes løbende, mens indtægter fra elproduktionen først modtages senere. Den reducerede benyttelse af prissikring har medført, at HOFOR er mere eksponeret over for fald i elprisen, hvorfor HOFOR fortsat arbejder med at overvåge elpriserisici og håndtering heraf.

Rente- og valutarisici

⑩ HOFORs selskaber har lån og kreditter for i alt 21,3 mia. kr., der fordeler sig med 7 mia. kr. som obligationslån, 7,8 mia. kr. som lån i KommuneKredit, 2,3 mia. kr. i træk på byggekreditter hos KommuneKredit og yderligere 4,2 mia. kr. til rådighed som byggekredit hos KommuneKredit. Herudover er der 1 mia. kr. som midlertidig kreditfacilitet, hvor der

ikke var noget træk ultimo 2023. Lån optages primært i KommuneKredit mod garantistillelse fra HOFORs ejerkommuner, hvor hver kommune garanterer for selskaberne i egen kommune. HOFORs fremtidige låntagning til de mange investeringer i lednings- og produktionsanlæg eksponeres for risiko ved en eventuel stigning i renteniveauet. Størstedelen af HOFORs låneportefølje sikres

derfor ved hjemtagelse af lån med fast rente i hele lånets løbetid eller variable lån afdækket med renteswaps. HOFORs bestyrelse har i koncernens finanspolitik besluttet konservative rammer for låntagning. For eksempel er det i politikken angivet, hvor meget der må være finansieret ved henholdsvis variabel og fast rente og desuden, at der i videst muligt omfang skal hjemta-

ges lån med forskellig løbetid, så eventuel refinansiering ikke nødvendigvis foregår på samme tidspunkt for alle lån.

HOFOR er desuden eksponeret mod forskellige valutaer – primært euro og i mindre grad amerikanske dollar. I henhold til interne politikker bliver denne eksponering afdækket for at reducere risikoen ved valutaudsving.

Tunnelboremaskinen døbes Sigrid, klar til næste etape af Kalvebod Skybrudstunnel

Samfund- ansvar

I HOFOR handler CSR (Corporate Social Responsibility) i daglig tale samfundsansvar, om ansvaret for at integrere sociale, miljømæssige og etiske hensyn i forretningen, i strategien og i den måde, HOFOR indgår i samspil med leverandører, kunder, ejere, medarbejdere og andre vigtige aktører. Ansvar for CSR ligger hos den administrerende direktør, og rapportering sker til Direktørgruppen, der repræsenterer de største risiciejere.

HOFOR påvirker samfundet socialt, miljømæssigt og økonomisk – lokalt og globalt. Som Danmarks største multi-forsyningsvirksomhed har HOFOR et ansvar for at sikre en ansvarlig og bæredygtig forretning. Dette ansvar opfyldes ved at følge de retningslinjer og principper, som fremgår af CSR-politikken. HOFOR har siden 2011 været tilsluttet UN Global Compact, som er et pejlemærke for CSR-indsatsen, og som sætter rammerne for HOFORs CSR-politik og er grundlaget for de krav til leverandører, som er formuleret i HOFORs adfærdskodeks (Code of Conduct).

HOFOR stræber konstant efter at håndtere sit samfundsansvar på en måde, der gør, at virksomheden efterlader så minimalt et negativt aftryk som muligt på miljø, samfund og natur. Sagt på en anden måde udgør arbejdet med samfundsansvar kernen i HOFORs bæredygtighedsindsats.

Som Danmarks største forsynings-selskab er samfundsansvar derfor en integreret del af HOFORs udvikling og drift. Af samme grund kan der findes eksempler på dette mange steder i årsrapporten, bl.a. i forbindelse arbejdet med de strategiske mål.

Denne del af årsrapporten udgør virksomhedens lovpligtige redegørelse for samfundsansvar, redegørelse for kønsræssig sammensætning af ledelsen og redegørelse for politik for dataetik jf. § 99a, 99b og d i Årsregnskabsloven. HOFORs forretningsmodel (jf. § 99a) er beskrevet på siderne 11-26, som en del af HOFORs ledelsesberetning.

Beskrivelse og håndtering af de væsentligste CSR-risici indgår som punkt 4 i det særskilte risikoafsnit på side 52. Håndtering af udvalgte CSR-risici er tillige beskrevet under overskriften "Opfølgning på særskilte CSR-mål for 2023" i nærværende afsnit. Hertil kommer, at de væsentligste risici for de enkelte forretningsområder og hvordan de prioriteres og integreres ind i drift og udvikling, er beskrevet særskilt flere steder i årsrapporten.

Genplantning af skovarealer

Rammerne for CSR-arbejde

CSR-politik

CSR-politikken har til formål at sætte den overordnede ramme for, hvordan HOFOR arbejder med bæredygtighed og samfundsansvar. HOFORs bestyrelser har i oktober 2023 drøftet og godkendt en revideret udgave af CSR-politikken og de af HOFOR udvalgte fokusområder, som er iværksat for at understøtte politikken.

Israels Plads i København

Hovedpunkterne i HOFORs CSR-politik

MENNESKERETTIGHEDER

HOFOR støtter og respekterer de grundlæggende og internationalt anerkendte menneskerettigheder og tager ansvar for at sikre, at virksomhedens forretningsaktiviteter ikke påvirker menneskerettighederne negativt. Derfor arbejder HOFOR blandt andet for at forhindre diskrimination, for at beskytte ejendomsretten, for at beskytte personoplysninger og for at sikre ligestilling. HOFORs menneskerettighedspolitik tager udgangspunkt i FN's verdenserklæring om menneskerettigheder, der anser det som nationalstaternes pligt at beskytte menneskerettighederne, mens HOFOR skal efterleve og respektere dem.

MEDARBEJDERFORHOLD OG SOCIALE FORHOLD

For HOFOR er det vigtigt at kunne sikre ordentlige arbejdsforhold både for egne ansatte og for dem, der udfører opgaver for HOFOR. Dette gør HOFOR blandt andet ved at sikre organisationsfrihed, undgå tvangs- og børnearbejde i værdikæden, og ved at bekæmpe forskelsbehandling i arbejdslivet uagtet medarbejdernes køn, alder, etniske baggrund og lignende. Det betyder også, at HOFOR arbejder for at skabe en fælles kultur, der forebygger arbejdsulykker og arbejdsbetingede lidelser ved at tage fælles ansvar for et fysisk og psykisk godt arbejdsmiljø. Derudover er det vigtigt for virksomheden at kunne tiltrække og fastholde dygtige medarbejdere og sikre, at den enkelte medarbejder bliver opkvalificeret, når behovet opstår.

KLIMA OG MILJØ

HOFOR arbejder for at skabe bæredygtige byer og har derfor et særligt fokus på miljø og klima. HOFOR arbejder fortløbende på at reducere virksomhedens negative påvirkning af miljø og klima, samt på at fremme tiltag, der har en positiv effekt. Gennem denne udvikling af kerneforretningen understøtter HOFOR de behov og mål, som de væsentlige interessenter har inden for området.

ANTI-KORRUPTION OG BESTIKKELSE

Der må aldrig være tvivl om, at den enkelte HOFOR-ansatte er upartisk, og samtidig må der ikke være tvivl om HOFORs integritet. Derfor er der gennem HOFORs Politik for god forretningsmæssig adfærd opstillet klare regler for, hvad virksomheden, såvel som dens ansatte, kan give og modtage i form af gaver. Derudover har HOFORs indkøbspolitik fokus på netop ansvarlighed og gennemsigtighed i hele indkøbsprocessen.

Øvrige rammer

HOFOR har udover CSR-politikken valgt at anvende en række anerkendte rammer, der er med til at stille krav til og sikre dokumentation af arbejdet med samfundsansvar.

FN Global Compact

HOFOR har været medlem af FN's Global Compact Network Denmark siden 2011, og medlemskabet er et vigtigt omdrejningspunkt for HOFORs arbejde med samfundsansvar.

ISO-Certificeringer

HOFOR har et certificeret ledelsessystem, der dækker fire områder:

- ISO 45001: Arbejdsmiljø
- ISO 14001: Miljø
- ISO 22000: Drikkevand (fødevarer kvalitet)
- ISO 9001: Kvalitet (omfatter bl.a. byggas)

For hvert af de certificerede områder er der udarbejdet en politik. HOFORs ledelsessystem indeholder en lang række retningslinjer, processer mv., som er med til at udmønte politikkerne i praksis og dermed understøtte, at HOFOR lever op til det ansvar og de forpligtelser, der følger af lovkrav og andre bindende krav. Dertil kommer, at det er et grundkrav for certificeringen, at ledelsessystemet gennem årlige mål sikrer en fortløbende udvikling og forbedring inden for de certificerede områder. Ledelsessystemet blev re-certificeret i 2023.

Certificeringer for biomasse

HOFORs biomasse er certificeret under følgende ordninger:

- FSC® C133904
- SBP (Sustainable Biomass Program)
- FSC® (Forest Stewardship Council®)
- PEFC (Programme for the Endorsement of Forest Certification)

Vindmølle i horisonten

Kønsmæssig sammensætning af ledelsen

Moderselskabet er omfattet af Årsregnskabslovens §99b om redegørelse for kønsmæssig sammensætning af ledelsen i det øverste ledelsesorgan. Køns sammensætningen er ligelig iht. reglerne herom, da det underrepræsenterede køn udgør to femtedele af den samlede bestyrelse. Den talmæssige oversigt indeholdende aktuelle tal fremgår i forlængelse af hoved- og nøgletalsoversigten på side 7.

For redegørelse om den kønsmæssige sammensætning for øvrig ledelse henvises til koncernens serviceselskab HOFOR A/S' særskilte årsrapport for 2023.

Dataetik

Digitalisering og data er en integreret del af HOFORs arbejde for at sikre stabil forsyning samt udvikle teknologier, processer og services, der bidrager til effektive og bæredygtige forsyningsløsninger i fremtiden. Dataetik handler om de etiske overvejelser, der er forbundet med ansvarlig brug af data og nye teknologier.

HOFORs politik for dataetik, dataanvendelse og dataetisk adfærd er til enhver tid at have en ansvarlig og ordentlig brug af data, som også er i tråd med koncernens it-sikkerhedspolitik og gældende GDPR-regler. Politik for dataetik indeholder de overordnede rammer for etiske overvejelser omkring systematisk indsamling, opbevaring og

HOFOR prioriterer, at medarbejderne er velinformerede omkring dataetik, datasikkerhed og håndtering af persondata. Dette sikres gennem løbende uddannelse og awareness.

anvendelse af data i HOFOR. Politikken angiver fire vejledende principper for dataetik, som sætter den etiske standard for brugen af data i HOFOR.

Principperne er: Sikkerhed

- Der skal sikres dataautenticitet via korrekt databehandling, systemisk robusthed via informationssikkerhed og databeskyttelse med håndhævelse af HOFORs persondata- og privatlivspolitik.

Innovation

- Der skal sikres ansvarlig datadeling og korrekt databehandling med både interne og eksterne aktører og samtidig skabes viden ud fra data ved innovativ udnyttelse af data og brug af fx machine learning.

Ansvarlighed

- Data skal omsættes til viden for at sikre, at samfundsansvaret løftes ved fx at forebygge ulykker og mindske CO₂-fodaftrykket.

Gennemsigtighed

- Der skal skabes gennemsigtighed om, hvordan HOFOR indsamler, deler og anvender data; og om virksomhedens dataetiske governance med fokus på compliance og monitorering.

Intern kontrol og træning

HOFORs IT-sikkerhedsfunktionen, Data Governance- og GDPR-team monitorerer og rådgiver organisationen omkring GDPR og dataetik. De samarbejder om at udarbejde og opdatere politikker samt procedurer, der løbende under-

støtter de dataetiske principper. De orienterer Direktionen om status, nye tiltag mv. gennem standardiseret rapportering og opfølgninger.

HOFOR vurderer løbende nye teknologier som led i de strategiske digitaliseringsinitiativer og forretningsudvikling. Drøftelser omkring nye teknologier og løsninger undergår risikovurderinger, der bl.a. har til formål at belyse dataetiske overvejelser og sikre, at HOFOR overholder den nødvendige datafortrolighed og -sikkerhed.

HOFORs 19-grader kampagne fylder i bybilledet

Ankomst af tunnelboremaskinen til Kalvebod Brygge Skybrudstunnel

HOFOR prioriterer, at medarbejderne er velinformede omkring dataetik, datasikkerhed og håndtering af persondata. Dette sikres gennem løbende uddannelse og awareness.

Organisatorisk forankring

Politik for dataetik ejes af og håndhæves af chefgruppen i Digitalisering.

Whistleblowerordning

HOFOR har en whistleblowerordning, der efterlever lovkravene. Ordningen giver nuværende eller tidligere ansatte i HOFOR mulighed for anonymt at indberette, hvis man har begrundet mistanke om lovovertrædelser eller andre alvorlige forhold, som kan skade HOFOR eller få betydning for enkeltpersoners liv eller helbred. Andre, der har en arbejdsrelateret aktivitet med

HOFOR, kan også anvende ordningen. Derudover kan kunder og borgere anvende ordningen, men her gælder andre vilkår, jf. Whistleblowerloven.

I 2023 har der været tre henvendelser til ordningen, hvoraf to vedrørte forhold af ikke alvorlig karakter (en kunde klager over manglende modtagelse af breve i inkassoproces, og en kunde klager over opfordring i medierne til at spare på vandet under tørke). Den tredje henvendelse vedrører angiveligt byggesjusk og en aftale med HOFOR om klimabede, men da indberetter er anonym og ikke har besvaret en anmodning om yderligere oplysninger for at muliggøre sagsbehandling, er sagen efterfølgende blevet lukket.

Arbejds miljø

Et godt arbejdsmiljø bidrager positivt til den enkelte medarbejders velbefindende og mulighed for at udføre sine arbejdsopgaver bedst muligt. Det er derfor et overordnet mål for arbejdsmiljøindsatsen, at det til enhver tid skal være både trygt og sikkert at gå på arbejde i HOFOR – både som medarbejder og som arbejdende på HOFORs projekter. HOFOR er af den overbevisning, at arbejdsulykker kan forebygges, og god trivsel kan sikres gennem en stærk fælles kultur og et fælles ansvar for et godt arbejdsmiljø.

Et bæredygtigt arbejdsliv

For at skabe yderligere fokus på forbedring af det psykiske og fysiske ar-

bejds miljø blev projektet Bæredygtigt Arbejdsliv igangsat i løbet af sommeren 2023. Projektets overordnede vision er at forebygge alle psykiske og fysiske arbejdsulykker, og målet er nået, når alle ledere i HOFOR går forrest og gør psykisk og fysisk arbejdsmiljø til en naturlig del af ledelsesopgaven.

Herudover understøtter projektet behovet for at nedbringe risikovilligheden og antallet af arbejds- og nærved-ulykker i organisationen, samt behovet for at forbedre kompetencerne i forhold til at tale om og handle på det psykiske arbejdsmiljø.

I 2024 lancerer HOFOR en ny arbejdsmiljøpolitik, der skal understøtte indsatserne i projekt Bæredygtigt Arbejdsliv.

Arbejds miljøorganisationen er vokset

Som følge af en ny organisering af HOFOR i starten af 2023 blev der ligeledes gennemført en ændret organisering af Arbejds miljøorganisationen (AMO), der tilpasses de seks direktør-områder.

Arbejdsulykker

Der er fortsat for mange arbejdsulykker i HOFOR både med og uden fravær, og der er fortsat brug for en skærpet indsats på tværs af hele organisationen for at komme antallet af arbejdsulykker til livs. Der fokuseres fortsat på, at observationer og nærved-ulykker bliver registreret samt på

videndeling på tværs af forretningen, og at der iværksættes korrigerende og forebyggende handlinger. Der er desuden sat fokus på forebyggende risikovurdering af arbejdet inden opgaver og projekter opstartes, ligesom intervention på usikre/usunde arbejds-situationer har været et hovedtema i projekt Bæredygtigt Arbejdsliv.

Håndtering af krænkende adfærd

I 2023 har fokus været på at implementere politik og retningslinjer og derigennem styrke indsatsen vedrørende håndtering af krænkende adfærd. Som en del af denne styrkelse blev der afholdt en workshop om ordentlighed i januar 2023 ved ekstern facilitator, hvor nøglepersoner som Arbejds miljørepræsentanter, Tillidsrepræsentanter, Arbejds miljø og HR deltog. Hensigten var at dele erfaringer og bygge bro mellem kompetencer og nøglepersoner. Uddannelsesforløbet "Bæredygtigt arbejdsliv", som alle ledere i HOFOR gennemgår, understøtter ligeledes HOFORs forebyggelse og håndtering af krænkende adfærd.

Der arbejdes videre i 2024 med at løse indsatsen i forhold til, hvordan HOFOR kan implementere viden om ordentlighed og undgå krænkende adfærd for nye medarbejdere og ledere.

Der skal ske en evaluering af politik om krænkende adfærd, proces og rollebeskrivelse i 2025.

Opfølgning på særskilte CSR-mål for 2023

På de følgende sider følges op på de fire udvalgte CSR-mål for 2023, der fremgik af årsrapporten for 2022. Samtidig angives det, hvordan disse indsatser videreføres i 2024.

De indsatte ikoner viser, hvordan indsatsen understøtter HOFORs CSR-politik og dermed de fire emneområder i UN Global Compact: menneskerettigheder, medarbejder & sociale forhold, miljø & klima samt anti-korruption & bestikkelse.

1. HOFORs arbejde med efterlevelse af bæredygtighedskrav fra EU

CSR

2023 har været et vigtigt år for arbejdet med bæredygtighedsrapportering i HOFOR. I løbet af året har EU endeligt fastsat de standarder, som HOFOR ligesom alle andre større virksomheder i EU skal afrapportere efter, og som danner rammen for det fremtidige arbejde med CSR (Corporate Sustainability Reporting Directive). For HOFOR kommer de nye krav til at gælde fra årsrapporten for 2025. HOFOR har gennem de seneste år arbejdet med at forberede implementeringen af CSR. I arbejdet er der fokus på at sikre en samtænkt fremadrettet afrapportering af relevante bæredygtighedsemner. Dermed sikres det, at HOFOR både kan leve op til kravene fra EU, og HOFORs egne høje ambitioner om at bidrage positivt til den bæredygtige udvikling. Det gælder på det miljømæssige og sociale område og i forhold til HOFORs virksomhedsledelse.

Dobbelt væsentlighedsanalyse: Rammen for fremtidigt arbejde med bæredygtighed i HOFOR

Som det første skridt i arbejdet med CSR skal HOFOR identificere, hvilke bæredygtighedsemner der er de væsentligste for HOFOR. Analysen gælder både, hvordan HOFOR påvirker omverdenen, og hvordan omverdenen påvirker HOFOR – derfor betegnes

det dobbelt væsentlighedsanalyse. I 2023 er det fastlagt, hvordan væsentlighedsanalysen skal gennemføres, og arbejdet er igangsat i første kvartal af 2024. Resultatet af analysen er en række emner inden for bæredygtighed, som HOFOR vil opsætte mål for, og udarbejde en plan for, hvornår de vil kunne indgå, som en del af årsrapporten. Desuden udgør analysen og den efterfølgende prioritering en væsentlig del af grundlaget for HOFORs fremtidige strategiske retning.

Drivhusgasudledninger som første valgte emne

Ét emne er allerede udvalgt: Drivhusgasudledninger. Valget er taget uafhængigt af den dobbelte væsentlighedsanalyse, blandt andet fordi det hænger direkte sammen med HOFORs concernsmål om CO₂-neutral fodaftryk i 2040. HOFOR måler fremadrettet drivhusgasudledninger efter de rammer, der er udstukket fra EU, og derigennem vil man bl.a. kunne sammenligne HOFORs klimadata med andre virksomheders.

EU-Taksonomien

I 2023 blev de sidste fire miljøkrav for EU-taksonomien endeligt besluttet i EU-kommissionen. Det betyder, at HOFOR fra årsrapporten for 2025 også skal afrapportere, hvor stor en del af HOFORs økonomiske aktiviteter, der lever op til EU's krav i EU-taksonomien. Hver forsyning i HOFOR gennemgås og vurderes. Sideløbende vurderes det, om HOFOR samlet set

lever op til minimumskriterierne for de sociale krav (Minimum Social Safeguards). Således er HOFOR godt i gang med at indarbejde EU-taksonomien i beslutningsprocesser og arbejdsgange, så det fremadrettet vil være klart, hvorvidt HOFOR forventer at kunne leve op til EU-taksonomien på en given aktivitet. Arbejdet vil skabe rammerne for HOFORs fremtidige afrapportering på EU-taksonomien og derigennem styrke HOFORs arbejde med bæredygtighed.

2. Strømlining af HOFORs kontrolprogram og processer omkring disse

Opfølgning på sociale klausuler på vores byggepladser

HOFOR gennemfører kontroller på vores byggepladser for at sikre, at HOFORs leverandører lever op til de krav, der er stillet via HOFORs sociale klausuler i kontrakterne. Det omfatter bl.a. kontrol med løn og arbejdsvilkår for eksterne leverandører. Disse kontroller har i nogle år primært været udført af eksterne konsulenter, men fra 2023 er det besluttet, at HOFOR selv skal udføre størstedelen af kontrollerne. I den forbindelse har der vist sig et behov for at få entydigt beskrevet, hvordan kontrollerne skal gennemføres, med hvilket formål og på hvilket grundlag, herunder at indsatsen bliver prioriteret ud fra en risikovurdering. Gennemførelse efter det nye koncept er igangsat fra starten af 2024, hvor der

HOFOR er godt i gang med at indarbejde EU-taksonomien i beslutningsprocesser og arbejdsgange, så det fremadrettet vil være klart, hvorvidt HOFOR forventer at kunne leve op til EU-taksonomien på en given aktivitet.

samtidig er tilført flere ressourcer til teamet, der skal udføre kontrollerne.

Under de kontroller, der blev gennemført i 2023, blev der i ét tilfælde fundet en overtrædelse af kravene hos en af leverandørerne, hvor medarbejderne ikke har fået det udbetalt, som de er berettiget til. HOFOR har derfor stillet krav om, at medarbejderne får udbetalt deres tilgodehavende, og der er fulgt op med dokumentation for, at det er sket.

Due diligence i solcellebranchen

I det forgange år har HOFOR haft ekstra stort fokus på solcellebranchen og vil fortsat fokusere herpå i 2024. Der er identificeret et stort behov for at

sætte fokus på menneskerettigheder og herunder arbejdstagerrettigheder i hele værdikæden for solceller fra råstofudvinding og produktion til indkøb og opsætning. Råstofudvinding og produktion af solceller sker bl.a. i Kina, og risikoen for tvangsarbejde er en realitet. Det er ikke en indsats, som HOFOR kan løfte alene. Derfor har HOFOR bl.a. tilmeldt sig et projekt koordineret af Green Power Denmark og udført af Institut for Menneskerettigheder i samarbejde med Dansk Etisk Handel. I projektet samarbejder HOFOR med mere end ti andre aktører inden for solenergi i Danmark.

Krav til og kontrol med biomasseleverandører

HOFOR stiller en lang række krav til leverandørerne af den biomasse, der

anvendes som brændsel på Amagerværket. Kravene omfatter miljø, klima, biodiversitet og menneskerettigheder. Sikringen af at disse krav bliver efterlevet, sker bl.a. gennem de forskellige certificeringer for biomassen, der også inkluderer ekstern kontrol med, at kravene er opfyldt. HOFOR supplerer dette med selv at udføre kontroller hos leverandørerne af biomasse.

Hverken de eksterne eller HOFORs egne kontroller, der er gennemført i 2023, har vist overtrædelse af kravene.

HOFOR skal hvert år udarbejde en særskilt Årsrapport for Bæredygtig Biomasse. For 2023 sker det efter et nyt og udvidet format, der udover at præsentere de tal og fakta, som HOFOR indberetter til de danske myndigheder, også forklarer og belyser HOFORs brug af biomasse.

3. Analyse af en struktureret mangfoldighedsindsats i HOFOR

Det var oprindeligt planlagt, at der skulle gennemføres en analyse af HOFORs mangfoldighedsindsats i andet halvår af 2023 og på den baggrund fastlægge den videre indsats og prioritering. Af ressourcemæssige hensyn blev opgaven dog skubbet til 2024, hvor en arbejdsgruppe skal udarbejde et oplæg om, hvordan der fremadrettet skal arbejdes struktureret med mangfoldighed i HOFOR

særligt i forbindelse med rekruttering, og hvilke mål der skal sættes.

Der har dog været flere aktiviteter i forhold til mangfoldighed i 2023. Blandt andet markerede HOFOR den årlige Pride-uge i København, og i juni 2023 var HOFOR vært for netværksmødet Women in Energy. Energisektoren indeholder traditionelt set mange "mandejobs", og derfor er der betydeligt flere mænd end kvinder i sektoren. Formålet med netværksmødet var at drøfte, hvordan energisektoren kan øge diversiteten. Mødet var et tværgående fagligt arrangement, som blev afholdt i samarbejde med det globale netværk Professional Women Network.

4. Udbredelse af kendskab til håndtering af anti-korruption hos relevante medarbejdere

Via HOFORs Adfærdskodeks (Code of Conduct) forpligter alle leverandører sig til at afstå fra enhver form for korruption og bestikkelse. Det er essentielt, at ansatte hos HOFOR har kendskab til og forståelse for deres egen rolle og ansvar i forhold til anti-korruption. For at styrke denne indsigt er der i 2023 gennemført et pilotprojekt med målrettet introduktion til og træning i håndtering af antikorrupition for en række udvalgte medarbejdere og ledere. Pilotprojektet danner grundlag for et internt e-læringsforløb, der skal opbygges og udrulles i løbet af 2024.

Anlægsarbejde af Strandboulevarden Skybrudstunnel på Østerbro i København

HOFORs ESG (Environment, Social og Governance) TAL

	ENHED	2023	2022	2021	2020	MÅL
MILJØ OG KLIMA (E)						
Bygas - Lækager*	Antal	55	55	75	70	-
Fjernvarme - Lækager*	Antal	167	152	196	170	-
Installeret VE-kapacitet i Vind og Sol*	MW	162,3	139,1	135	135	560MW i 2025
Produceret vand som er blødgjort*	%	27	27	6	1	100 % i 2028
Skovrejsning - samlet areal til dato*	ha	1.483	1.413	1342	1330	-
Udledninger som har medført lukning af badesteder - vejrbedingede*	Antal	11	4	6	3	-
Udledninger som har medført lukning af badesteder - driftsbetingede*	Antal	0	0	0	1	Max 4 om året
Vand - Lækager*	Antal	477	531	632	495	-
Vandtab	%	6,99	6,33	6,29	5,13	Max 10 %
Antal liter vand pr. indbygger pr. dag for alle 8 kommuner	Liter	98	101	107	107	-
MENNESKERETTIGHEDER (S)						
CSR-kontroller og tilsyn*	Antal	22	58	40	19	9
Ulykker - eksterne med fravær	Antal	24	18	19	13	≤ 20
Ulykker - internt med fravær	Antal	29	24	20	14	≤ 14
Ulykker - internt uden fravær	Antal	91	73	72	67	0
ARBEJDSSTAGERETTIGHEDER OG SOCIALE FORHOLD (S)						
Ansatte på særlige vilkår*	Antal	99	59	60	63	-
Besøgende på Energi & Vand*	Antal	25.719	25.083	17.625	7.852	-
Fastholdelse af medarbejdere*	%	88,5	87,6	89,4	89,6	85%
Langtidsfriske*	%	48	44	50	54	50% af medarbejderne har under 1,38% fravær
Lost Time Incident Frequency (LTIF)*	Antal	13,6	11,7	9,7	7,38	6,75
Medarbejdernes gennemsnitsalder	År	47	48	47	48	-
Sygefravær i (tidligere år opgjort i dage)*	%	3,74	3,80	2,88	2,25	2,75%
ANTI-KORRUPTION						
Brud på 'Politik for god forretningsmæssig adfærd'	Antal	0	0	0	0	0
Gennemførte Business Ethics Audits	Antal	3	1	0	-	-

NØGLETAL (alfabetisk)	OOPGØRELSESMETODE OG FORKLARINGER
Ansatte på særlige vilkår	Dækker Erhvervs PhD'er, elever, lærlinge, fleksjobansatte, praktikanter, 156 bevillinger og løntilskudsansættelser opgjort pr. 31.12.23. Dækker HOFORs egne ansatte.
Besøgende på Energi & Vand	Energi & Vand er et samarbejde mellem HOFOR og Københavns Kommune der udbreder kendskabet til bæredygtige forsyningsløsninger i byen gennem uddannelse, inddragelse, formidling og forskning. Tallet dækker samlet antal besøgende i Science Center, Showroom, Collaboratorium og Videnscenter.
Bygas - lækager	Dækker de lækager på bygasnettet, der identificeres via HOFORs systematiske lækagesøgning, som er et krav fra Sikkerhedsstyrelsen. Lækagesøgning indgår i planlægning af vedligehold af ledningsnettet. Lækager på stikledninger er ikke inkluderet.
CSR kontroller og tilsyn	Tallet dækker kontroller og tilsyn udført af HOFORs interne CSR-medarbejdere eller af tredjepartsauditører. Tallet er inkl. kontroller på biomasse, bygge- og anlægsprojekter, Remote Audits og Business Ethics Audits.
Fastholdelse af medarbejdere	Det totale antal fratrædelse overfor det gennemsnitlige antal medarbejdere i de foregående 12 måneder.
Fjernvarme - lækager	Dækker havarier på fjernvarmenettet, som ugentligt indgår i som en del af vedligehold af ledningsnettet. Håndteringen af lækagerne håndteres i samarbejde med eksterne leverandører. Tallet dækker ledningsnettet helt ind til kunden.
Installeret VE-kapacitet i Vind og Sol (MW)	Den totale installerede kapacitet (MW) af vindmøller og solceller ejet af HOFOR. I opgørelsen er inkluderet de møller og solceller som HOFOR selv ejer 100% af samt de andele, som HOFOR ejer i vindmøllelaug.
Langtidsfriske	Hvor mange % af alle ansatte har haft under 1,38% fravær.
Lost Time Incident Frequency (LTIF)	International metode for opgørelse af forhold mellem arbejdsulykker og brugt arbejdstid. Antal ulykker som har medført fravær pr. 1 mio. forbrugte arbejdstimer.
Produceret vand som er blødgjort	Dækker Brøndbyvester Vandværk (idrifftsat 2017), Marbjerg Vandværk (idrifftsat 2021) og Værket ved Sønderø (idrifftsat 2022).
Remote CSR Audits	Disse kontroller var et tiltag under covid-19 nedlukningen, hvor HOFOR ikke kunne være fysisk til stede på kontroller. Derfor er der ikke længere behov for disse typer kontroller og de vil udgå fra 2024.
Skovrejsning - samlet areal til dato	Tallet dækker det reelle areal i ha, som HOFOR har medfinansieret, og som Naturstyrelsen har tilplantet med skov i henhold til samarbejdsaftalerne mellem HOFOR og Naturstyrelsen.
Sygefravær	Tallet dækker alm. sygefravær, fleksjob og tilskadekomst i tjenesten. Grundet ny opgørelsesmetode skal det bemærkes, at 2021 indeholder en andel af langtidssygefravær, hvilket ikke er tilfældet for 2020. Dette gør 2021 ca. 0,42% højere, og kan derfor ikke sammenlignes 100% med 2020.
Udledninger som har medført lukning af badesteder - vejrbetingede	Disse udledninger er vejrbetingede - dvs. at de er sket ved skybrud og andre ekstreme vejrhændelser. Hændelserne medfører lukning af et eller flere officielle badesteder i Københavns Kommune i badesæsonen 15. maj til 15. september.
Udledninger som har medført lukning af badesteder - driftsbetingede	Disse udledninger er driftsbetingede - dvs. at det er en fejl eller defekt i systemet, der har forårsaget udledningen. Udledningerne har medført lukning af et eller flere officielle badesteder i Københavns Kommune i badesæsonen 15. maj til 15. september.
Vand - lækager	Dækker sivende og akutte lækager på forsyningsledninger, hovedledninger og stikledninger i distributionsnettet. Råvandsnettet er ikke inkluderet.

annet foto: Københavns Kommune, foto: Z10/W1 - F&B3-IG/EJE-GTZD1-QEYS3-707CN

En fremsynet og attraktiv arbejdsplads

Engagerede og kompetente medarbejdere er kernen i at lykkes med HOFORs stadigt større portefølje af opgaver og projekter.

HOFOR-ansatte til Copenhagen Pride

Et arbejdsmarked med knaphed på medarbejdere kan samtidig udfordre HOFORs vigtige mål mod en mere bæredygtig forsyning. Desuden forventes HOFOR at vokse med en årlig stigning på ca. 10 pct. nyansatte, og forventeligt vil dette tal stige de kommende år. I 2023 voksede HOFOR med godt 100 medarbejdere, og der er ved årsskiftet 1.503 ansatte i serviceselskabet HOFOR A/S.

Større mangfoldighed skal styrke HOFOR

For at HOFOR kan fortsætte med at løse fremtidens store og komplekse projekter og samtidig fastholde et bæredygtigt arbejdsliv for medarbejderne, skal der ansættes og fastholdes flere. For at tiltrække og fastholde flere medarbejdere er HOFOR også i højere grad nødt til at afspejle mangfoldigheden i det omkringliggende samfund. Det er HOFORs pligt som Danmarks største multiforsyningsselskab, og samtidig vil en bredere sammensat medarbejdergruppe skabe en arbejdsplads med større innovationskraft, bedre løsninger og mere gennemtænkte beslutninger.

Et blik på medarbejdersammensætningen i HOFOR viser, at der særligt er to vigtige opmærksomhedspunkter:

- Alderssammensætningen
- Kønsræssig sammensætning

I forhold til alderssammensætningen er halvdelen af de ansatte i HOFOR over 50 år, og 15 pct. er over 60 år.

Kønssammensætningen blandt virksomhedens ansatte er 67 pct. mænd og 33 pct. kvinder. Sammensætningen blandt ledere er 65 pct. mænd og 35 pct. kvinder. Lovgivningen stiller krav om ligelig kønsfordeling for de øverste ledelsesniveauer. HOFOR A/S lever op til lovgivningens krav.

Ledelsen vil i løbet af 2024 udarbejde en plan for, hvordan der kan sikres en mere ligelig kønsfordeling, også på de ledelsesniveauer, der ikke er omfattet af lovgivningen, samt sikre at der er plads til endnu flere forskellige profiler generelt set for alle medarbejdere og ledere i HOFOR. I det kommende år vil der derfor blive opstillet klare mål for diversitet på flere forskellige områder.

I HOFOR loves medarbejderne plads. Plads til at udvikle sig. Plads i fællesskabet. Plads til et bæredygtigt arbejdsliv. Et nyt HR rekrutterings- og onboarding-team er i starten af 2024 klar til at hjælpe ledere med at få alle de nye medarbejdere godt ombord i HOFOR.

Et skridt i retningen mod et mere mangfoldigt HOFOR er desuden, at der i 2023 blev afholdt et større gå-hjemmøde for alle ledere om diversitet og inklusion, ligesom relevante ledere har modtaget træning i at skabe større mangfoldighed ved rekruttering. Disse indsatser skal sikre, at HOFOR er bedre rustet til fremtiden og rekrutteringen af kommende medarbejdere.

Selskabs- ledelse

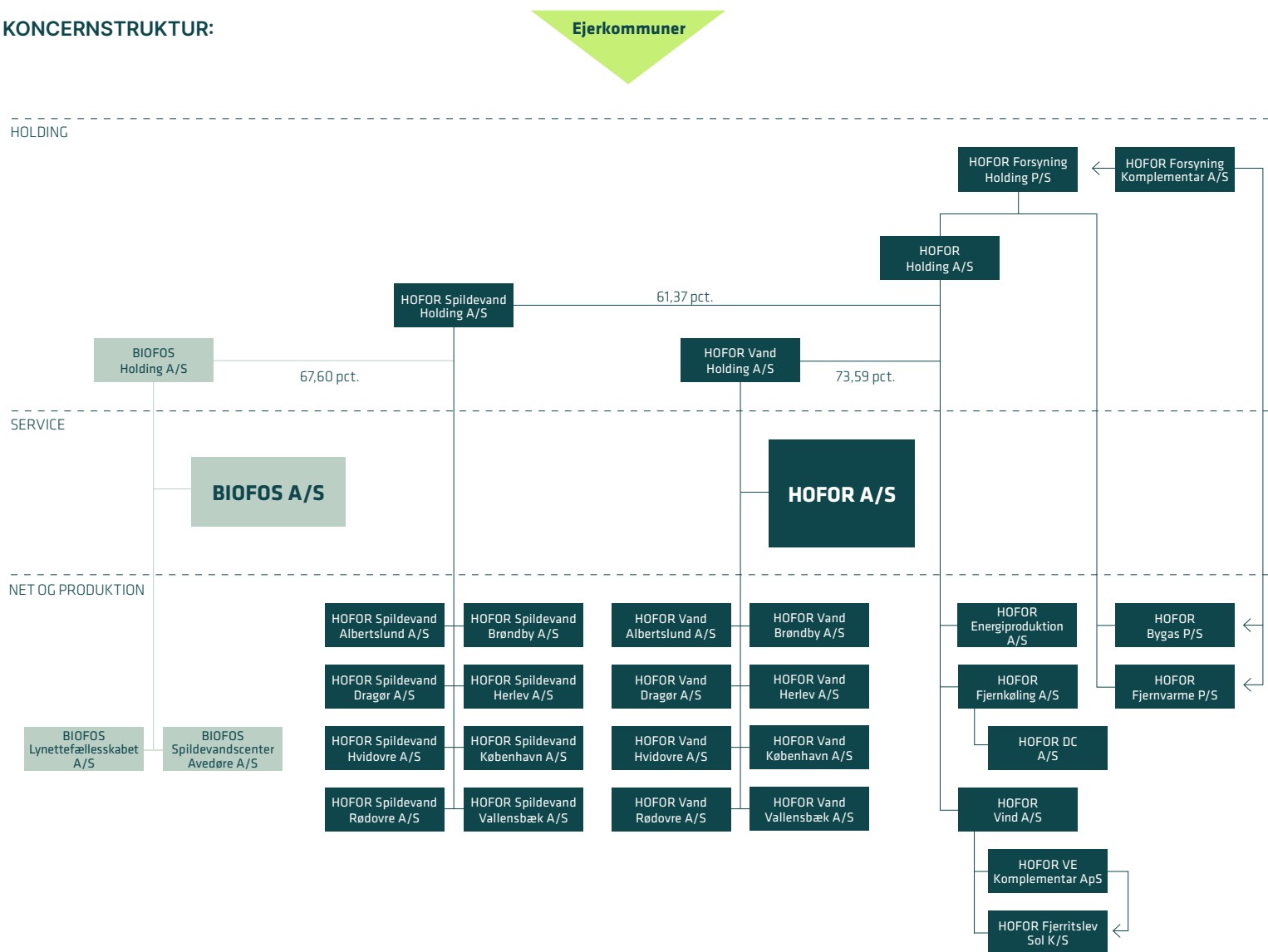

Juridisk struktur

HOFOR er kommunalt ejet. Forskellige dele af koncernen har forskellige ejerkommuner.

- Selskabet HOFOR Forsyning Komplementar A/S er ejet af Københavns Kommune. Selskabets funktion er at være komplementar i selskaberne HOFOR Forsyning Holding P/S, HOFOR Fjernvarme P/S og HOFOR Bygas P/S.
- Selskabet HOFOR Forsyning Holding P/S er ejet af Københavns Kommune. Selskabet ejer datterselskaberne HOFOR Fjernvarme P/S, HOFOR Bygas P/S og HOFOR Holding A/S.
- Selskabet HOFOR Holding A/S ejer datterselskaberne HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Vind A/S, HOFOR Energiproduktion A/S og ejer herudover 73,59 pct. af aktiekapitalen i selskabet HOFOR Vand Holding A/S og 61,37 pct. af aktiekapitalen i selskabet HOFOR Spildevand Holding A/S.
- Selskabet HOFOR Fjernkøling A/S ejer datterselskabet HOFOR DC A/S.
- Selskabet HOFOR Vind A/S ejer datterselskaberne HOFOR VE Komplementar ApS og HOFOR Fjerritslev Sol K/S.
- Selskabet HOFOR Vand Holding A/S er ejet af kommunerne Albertslund (3,19 pct.), Brøndby (5,98 pct.), Dragør (1,92 pct.), Herlev (3,40 pct.), Hvidovre (6,64 pct.), København via selskabet HOFOR Holding A/S (73,59 pct., Rødovre (3,94 pct. og Vallensbæk (1,34 pct. Selskabet ejer vandselskaberne i ovennævnte kommuner og serviceselskabet HOFOR A/S.

KONCERNSTRUKTUR:

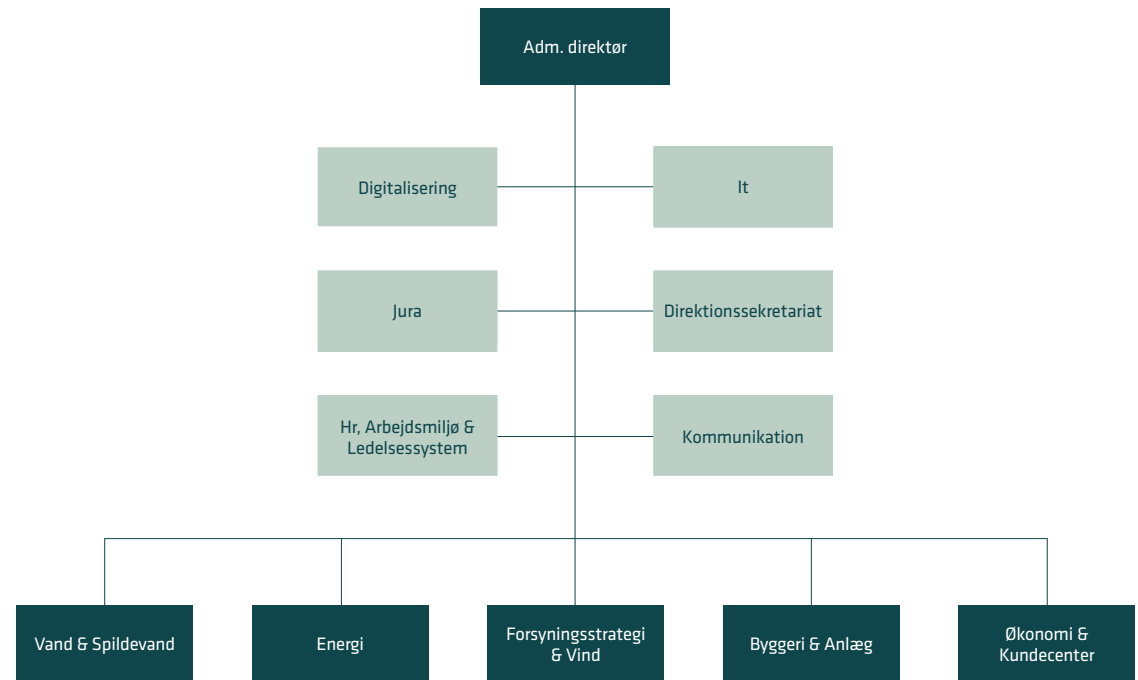
- Selskabet HOFOR Spildevand Holding A/S er ejet af kommunerne Albertslund (6,73 pct.), Brøndby (7,44 pct.), Dragør (2,49 pct.), Herlev (4,65 pct.), Hvidovre (9,70 pct.), København via selskabet HOFOR Holding A/S (61,37 pct.), Rødovre (4,36 pct.) og Vallensbæk (3,26 pct.). Selskabet ejer spildevandsselskaberne i ovennævnte kommuner og 67,60 pct. af hovedstadsrådets rensekoncern BIOFOS.

HOFORs medarbejdere er ansat i selskabet HOFOR A/S, der fungerer som serviceselskab for alle selskaberne i HOFOR (bortset fra BIOFOS). Serviceselskabet udfører alle opgaver inden for drift, vedligehold og administration samt ny- og reinvesteringer for net- og produktionsselskaberne (dog står net- og produktionsselskaberne selv for varmekøb, køb af vand fra andre vandselskaber, brændsler mv.). Net- og produktionsselskaberne køber ydelser og investeringer af serviceselskabet til omkostningsbestemte priser, mens tredjepart handler på markedsvilkår. Samtlige udgifter og indtægter i serviceselskabet viderefaktureres til net- og produktionsselskaberne. Med undtagelse af en minimal forrentning af egenkapitalen og enkelte udlejningsaktiviteter oparbejder serviceselskabet hverken over- eller underskud.

Organisatorisk struktur

HOFOR er organiseret med henblik på at sikre HOFORs evne til at levere stabil drift, samtidig med at der eksekveres på det stærkt stigende antal anlægs- og udviklingsprojekter, som skal til for at nå de strategiske mål. Kerneforretningen er afspejlet i direktørgruppen, der således er inddelt i fem direktørrområder: Vand & Spildevand, Energi, Forsyningsstrategi & Vind, Byggeri & Anlæg samt Økonomi & Kundecenter. Organiseringen i direktørgruppen understøtter endvidere transparente og effektive beslutningsgange og samtidig strømlinede strategiarbejdet på både kort og lang sigt, og digitalisering har en tydeligere plads. Derudover er ambitionen til stadighed et tættere samarbejde med ejere og andre interessenter, så nye behov opfanges tidligere.

ORGANISATORISK STRUKTUR:

Adm. direktør Henrik Plougmann Olsen

Bestyrelsesformand Susanne Juhl

HOFOR består af flere selskaber og har derfor flere bestyrelser med eksterne medlemmer og medarbejdervalgte medlemmer.

På tidspunktet for årsrapportens aflæggelse består bestyrelsen i HOFOR Forsyning Holding P/S, HOFOR Forsyning Komplementar A/S samt HOFOR Holding A/S af:

Susanne Juhl, *formand i HOFOR-koncernen*

Formand i BIOFOS-koncernen. Næstformand i M.J. Eriksson A/S. Bestyrelsesmedlem i Politiken Fonden og Politiken Holding A/S, Danmarks Tekniske Universitet, DTU og TDC Net A/S, hvor hun desuden er formand for revisionsudvalget. Herudover er hun bestyrelsesleder for Foreningen Divérs, formand for advisory board, ELFORSK og medlem af DBUs Ethiske Udvalg.

Lars Henrik Weiss, *næstformand*

Medlem af Københavns Kommunes Borgerrepræsentation (S). Medlem af Økonomiudvalget og Teknik- og Miljøudvalget.

Karina Vestergård Madsen

Socialborgmester. Medlem af Københavns Kommunes Borgerrepræsentation (Ø). Forperson for Socialudvalget og medlem af Økonomiudvalget. Bestyrelsesmedlem i KBH Film & Fotoskole. Bestyrelsesmedlem af SOSU Hovedstaden.

Andreas Boisen

Cand.jur.

Karl Vogt-Nielsen

Fhv. rådgiver om klima, energi og forsyningssektoren generelt og fortsat engageret i spørgsmål på disse felter.

Sarah C.B. Christensen*

Senior Vandkvalitetsspecialist i HOFOR A/S

Jane Meller Thomsen*

Projektleder i HOFOR A/S

Sofie Chili Buch*

Miljøteknolog i HOFOR A/S

* Medarbejdervalgt

DIREKTIONEN:

Henrik Plougmann Olsen, adm. direktør

Henrik Plougmann Olsen, adm. direktør. Bestyrelsesmedlem i Dansk Fjernvarme, DANVA, Green Power Denmark og DI's hovedbestyrelse. Desuden bestyrelsesmedlem i DGI Byen.

Bestyrelsesformand Susanne Juhl til indvilsen af Karens Minde Aksen i Valby

På tidspunktet for årsrapportens aflæg-
gelse består bestyrelsen i HOFOR Vand
Holding A/S og HOFOR Spildevand
Holding A/S af:

Susanne Juhl

Formand i HOFOR-koncernen

Kent Max Magelund

Borgmester i Brøndby Kommune

Lars Gravgaard Hansen

Kommunalbestyrelsesmedlem i Albertslund
Kommune

Martin Wood Pedersen

Kommunalbestyrelsesmedlem i Dragør
Kommune

Thomas Gyldal Petersen

Borgmester i Herlev Kommune

Charlotte Munch

Kommunalbestyrelsesmedlem i Hvidovre
Kommune

Britt Jensen

Borgmester i Rødovre Kommune

Henrik Rasmussen

Borgmester i Vallensbæk Kommune

Sarah C.B. Christensen*

Senior Vandkvalitetsspecialist i HOFOR A/S

Jane Meller Thomsen*

Projektleder i HOFOR A/S

Sofie Chili Buch*

Miljøteknolog i HOFOR A/S

Christina Otzen*

Pressechef i HOFOR A/S

* Medarbejdervalgt

DIREKTIONEN:

Henrik Plougmann Olsen

Adm. direktør

Forbrugerrepræsentanter:

På tidspunktet for årsrapportens aflæg-
gelse er der endvidere følgende forbrugerre-
præsentanter i bestyrelsen for HOFORs 16
vand- og spildevandsselskaber:

Povl Markussen

Centerleder i Albertslund Verdensmål
Center

Anders Jørn Jensen

Centerleder i Miljøpunkt Nørrebro. Bestyrel-
sesmedlem i Radius Elnet A/S

På tidspunktet for årsrapportens
aflægelse består bestyrelsen i
HOFOR A/S af:

Susanne Juhl

Formand i HOFOR-koncernen

Kent Max Magelund

Borgmester i Brøndby Kommune

Niels Carsten Bluhme

Selvstændig rådgivende ingeniør

Andreas Boisen

Cand.jur.

Karl Vogt-Nielsen

Fhv. rådgiver om klima, energi og forsy-
ningssektoren generelt og fortsat engage-
ret i spørgsmål på disse felter

Sarah C.B. Christensen*

Vandkvalitetsspecialist i HOFOR A/S

Jane Meller Thomsen*

Projektleder i HOFOR A/S

Sofie Chili Buch*

Miljøteknolog i HOFOR A/S

* Medarbejdervalgt

DIREKTIONEN:

Henrik Plougmann Olsen

Adm. direktør

HOFOR udarbejder årligt en redegørelse for god selskabsledelse og offentliggør denne efter forelæggelse for bestyrelsen på HOFORs hjemmeside i forbindelse med offentliggørelse af årsrapporterne. Kodekset som HOFOR følger op på, er udarbejdet af DANVA i samarbejde med Dansk Fjernvarme, Danske Vandværker, Dansk Affaldsforening og KL.

God selskabsledelse handler om de styringsmæssige rammer omkring virksomheden – om ejerens, bestyrelsens og den daglige ledelses rolle og ansvar og om samspillet mellem disse styringsniveauer. God selskabsledelse skal bidrage til, at virksomhedens interessenter kan have tillid til, at virksomheden arbejder bedst muligt i henhold til det formål, den er sat i verden for.

HOFOR følger med kun få undtagelser anbefalingerne i kodekset. Afvigelserne vedrører forskellige anbefalinger vedr. bestyrelsessammensætningen, som i HOFOR er bestemt af vedtægter og ejeraftaler.

Gæster i kø til Kulturnatten

Vand og spildevand lokalt

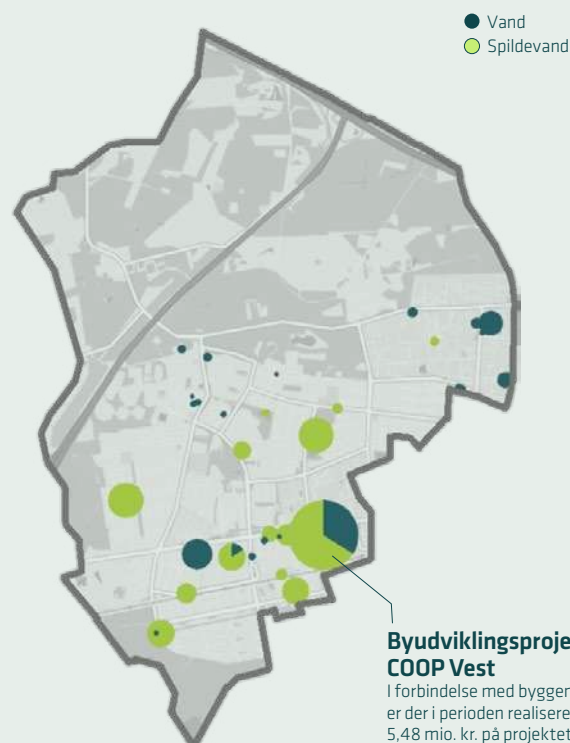

De følgende sider indeholder en mere detaljeret gennemgang af aktiviteterne mv. i 2023 i HOFORs otte vandselskaber og otte spildevandsselskaber.

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Albertslund Kommunes knap 28.000 borgere med drikkevand; dog forsynes 125 forbrugere fra det private vandværk i Herstedøster. Herudover står HOFOR for aftag af spildevand og håndteringen af regnvand.

KORT MED INVESTERINGER

90 liter
pr. indbygger pr. dag

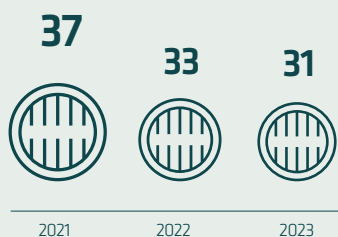
I alt blev der leveret
1,2 mio. m³
rent drikkevand

27.671
Indbyggere per 31.12.2023

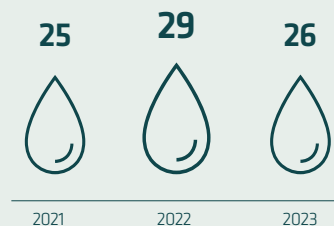
VANDTABSPROCENT

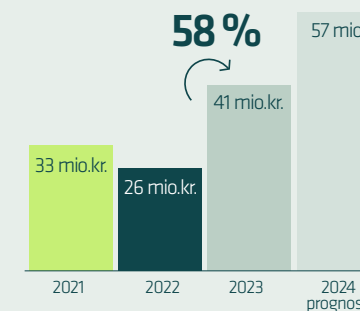
SPILDEVAND: driftstop

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

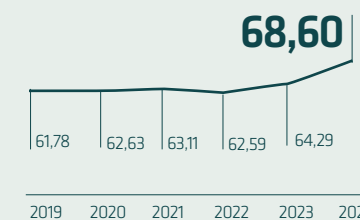

INVESTINGER

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2023	2022	2023	2022
Nettoomsætning	17.897	14.285	39.608	40.385
Omkostninger	-13.944	-13.144	-18.409	-18.401
Årets resultat	-2.075	-4.635	3.628	4.255
Balancesum	150.752	139.789	457.847	456.153
Materielle anlægsaktiver	149.867	136.210	416.906	412.750
Egenkapital	97.771	99.846	437.265	433.639

PRISUDVIKLING (kr./m³)

Vandproduktion

Albertslund forsynes af de regionale værker ved Lejre, Marbjerg og Thorsbro samt det lokale Vridsløse Vandværk. Der blev udført renovering på Vridsløse vandværk, og det blev sat i drift i maj 2023. Dog blev der kort efter konstateret mikrobiologisk forurening i rentvandstanken, og værket blev taget ud af drift igen. Der er igangsat nærmere undersøgelse af forureningskilden, og værket forventes igangsat i løbet af 2024. Det er tidligere besluttet, at Vridsløse Vandværk nedlægges, når HOFORs nye kildeplads i Vestskoven efter forventning idriftsættes i 2028.

Vandkvaliteten målt i ledningsnet og hos forbruger

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2023 blev der udtaget 18 kontroller på forbrugers taphaner og 33 supplerende kontroller på ledningsnettet. Ud af de 51 prøver var der overskridelse af NVOC på en prøve udtaget ved en forbrugers taphane. Overskridelsen kunne ikke genfindes i opfølgende prøver. Myndigheden blev orienteret i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

I den nordlige del af Albertslund Kommune har vandet været delvist blødgjort, siden Værket ved Marbjerg begyndte at levere blødgjort vand i 2021. Over de kommende år vil vandet blive gradvist blødere efterhånden som flere af de værker, der leverer vand til Albertslund, får indført blødgøring. I den

Grønt udsyn over Albertslund

sydlige del vil der især opleves en forskel fra foråret 2024, når Værket ved Thorsbro begynder at levere blødgjort vand, medmindre Vridsløse Vandværk kommer i drift igen. Den nordlige del vil opleve en forskel, når Værket ved Gevinge begynder at levere blødgjort vand i efteråret 2024.

Ledningsnettet til vand

Vandforsyningsledningsnettet i Al-

bertslund er i gennemsnit ca. 38 år gammelt og vurderes overordnet at være veldimensioneret.

Som led i den systematiske ledningsrenovering blev der i 2023 renoveret 265 m vandledning ved Fabriksparken samt 815 m ved Naverland. Yderligere blev det sidste stykke af Blomsterkrogen fra 2022-renoveringen også færdiggjort i 2023.

Renoveringen af Stadionstien fra 2022 forventes færdiggjort i 2024. Sektioneringen i kommunen er færdiggjort i 2023. Ifm. byudviklingsprojektet COOP Vest blev der omlagt 500 m ledning.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2023 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises elever-

ne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. Ved åbent hus på Energi & Vand kunne borgere komme og opleve de undervisningsforløb, som tilbydes. Vandheltene har været forbi skoler i ejerkommunerne og fortælle ca. 3.000 elever fra 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspare råd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man

ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra, om hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben. Via Teknisk Akademi har driftsansvarlige bl.a. fået viden og rådgivning om, hvordan de kan undgå vandspild.

Spildevand

Afløbssystemet i Albertslund er fuldt separeret i et spildevandssystem og et regnvandssystem. Regnvandssystemet

er indrettet med et større antal regnvandssystemer, ligesom byen er designet med åbne vandveje, som anvendes til transport af regnvand.

Spildevandet ledes til BIOFOS' Renseanlæg Avedøre, mens hovedparten af regnvandet ledes til St. Vejleå og en mindre del til Harrestrup Å.

Albertslund har en jævn hældning mod syd og har derfor kun tre pumpestationer til spildevand og fire pumpestationer til regnvandssystemet.

Ledningsnettet til spildevand

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2023 blev der foretaget tv-inspektion af 10.426 m hovedledning og 580 stik, og der blev renoveret 2.697 m hovedledning samt 35 stik og foretaget 7 afpropninger.

Bassiner mv.

HOFOR har gennemført en analyse af forholdene omkring Kanalen, hvor der skal anlægges en ny olieudskiller. Projektering er igangsat.

Grøften nedenfor Vandhaverne skal forstærkes, så der fjernes mindre jord gennem erosion. Anlægsprojektet er startet november 2023 og forventes afsluttet i første kvartal 2024.

Der er udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service på alle pumpestationer.

I 2023 er bassin B ved Roskildevej og bassin S ved Holsbjergvej blevet rensat op. HOFOR forventer i 2024 at oprense bassin G i Vridsløse. Det forventes, at flere regnvandssystemer i Albertslund skal udvides for at have kapacitet til fremtidens kraftigere regn. Der er iværksat et måleprogram for at afklare bassinernes nuværende funktion. På baggrund af måleprogrammet analyseres behovet for øget kapacitet i 2024.

Klimatilpasning

HOFOR har i samarbejde med Glostrup Forsyning og Albertslund og Glostrup Kommuner fortsat arbejdet med kapacitetsplanen for Bækrenden. Bækrenden er en delvist rørlagt grøft, der fungerer som spildevandsteknisk anlæg på grænsen mellem Albertslund og Glostrup Kommuner.

HOFOR gennemfører planlægning af kloaksystemer og klimatilpasning i takt med de nye byudviklingsområder bl.a. i COOP-byen, det tidligere fængselsområde i Vridsløse og Hersted Industripark.

For Hersted Industripark har HOFOR udarbejdet en hydraulisk rammeplan for byudviklingen. Rammeplanen forholder sig både til selve byudviklingsområdet og konsekvenserne af byudviklingen for de omkringliggende nedstrøms kloaksystemer. HOFOR indgår i løbende dialog med bygherrer om tilslutning for vand og spildevand for de nye ejendomme, som opføres i Hersted.

Byudvikling

Aktiviteten på byudvikling i Albertslund er høj i disse år. På COOP Vest har byggemodningen været i gang i hele 2023 og er stort set afsluttet ved årets udgang, efter at der i foråret 2023 blev indgået en byggemodningsaftale mellem COOP og Pension Danmark på den ene side og hhv HOFOR Vand Albertslund A/S og HOFOR Spildevand Albertslund A/S på den anden side. Parallelt hermed er afklaring af den fremtidige spildevandsforsyning af Lækrogen syd for COOP Vest afsluttet, og omlægning af spildevandssystemet forventes igangsat i løbet af 2024/25. COOP Øst afventer grundejers beslutning om igangsætning, og lige nu er forventningen, at denne del af COOP tidligst går i gang i 2025/26. Til gengæld forventes Albertslund Midtby igangsat engang i 2025, hvorfor en analyse af de overordnede principper for forsyning af dette område må forventes igangsat i løbet af 2024.

I Hersted er der fortsat fokus på Fase 1, Etape 1, hvor der i løbet af året er

En sommerdag i Albertslund

igangsat to byggerier med forudgående aftaler om forsyning med HOFOR om hhv. Smedeland 8 og Smedeland 38. Derudover er der igangsat og vedtaget lokalplaner for cirka seks områder. I det kommende år vil der skulle indgås byggemodningsaftaler og aftaler om forsyning af disse områder samt for en række områder, hvor der er lokalplaner på vej – forventeligt tre-fire områder årligt.

Der er særlig opmærksomhed på et område omkring den nye letbanestation, Smedeland 22, hvor der forventes opført over 1.000 boliger i de kommende år, og hvor der muligvis skal indgås aftale om overtagelse af forsyningsoplandet med Glostrup Forsyning hhv. for Vand og Spildevand.

På Vridsløse er der vedtaget en byggeretsgivende lokalplan, som aktualiserer en række aftaler, herunder en Byggemodningsaftale, der er forhandlet på plads mellem bygherre, A. Enggaard, og HOFOR i løbet af 2023, og som forventes endeligt formaliseret primo 2024.

Tværkommunale å-samarbejder

Sammen med forsyningerne fra Glostrup, Høje-Taastrup og Ishøj Kommune deltager HOFOR i Kloaksammenslutningen Vallensbæk Mose. HOFOR varetager driften af de fælles anlæg. Kloaksammenslutningen har i 2023 gennemført et projekt, som har vurderet behovet for en oprensning af Tueholm og Vallensbæk Sø. Det

blev konkluderet, at søerne har den nødvendige hydrauliske kapacitet, og at der ikke er behov for en større oprensning.

Albertslund Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som har til formål at udbygge kapaciteten i Harrestrup Å-systemet, så det også fremover kan rumme de store regnskyl. Gennem de næste 20 år skal der gennemføres de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsyningsselskaber i samarbejdet. Ansvar for at gennemføre de konkrete anlægsprojekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet. Albertslund Kommune er sammen med HOFOR og Ballerup/Novafos involveret i Harrestrup Mose-projektet og er desuden sammen med HOFOR ansvarlig for et projekt i Vestskoven.

Albertslund Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som har til formål at udbygge kapaciteten i Harrestrup Å-systemet, så det også fremover kan rumme de store regnskyl.

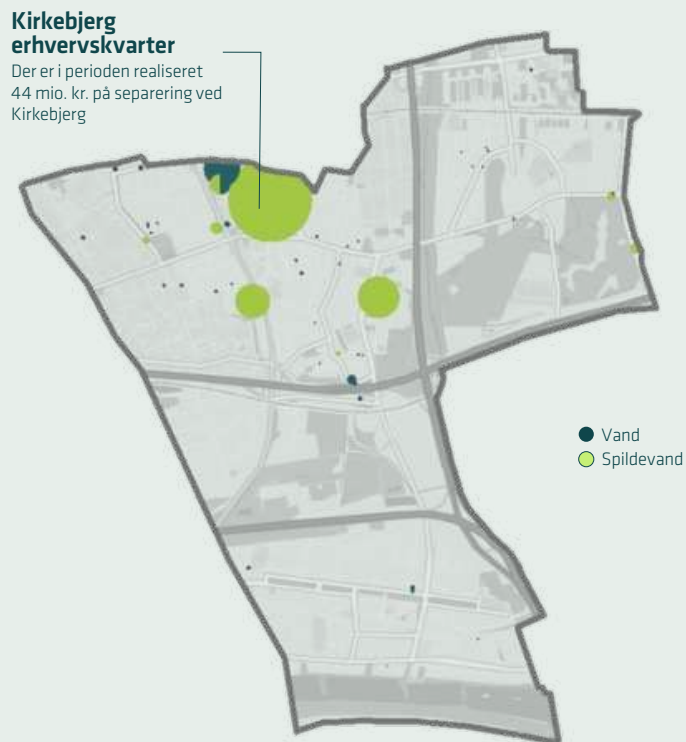

Sø i Albertslund

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Brøndby Kommunes knap 39.000 indbyggere med drikkevand, af- tag af spildevand samt hånd- tering af regnvand.

KORT MED INVESTERINGER

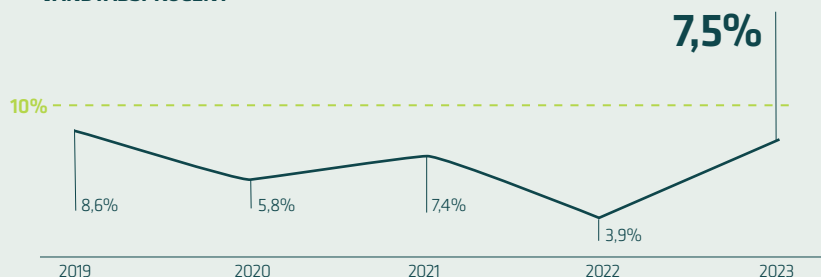

99 liter
pr. indbygger pr. dag

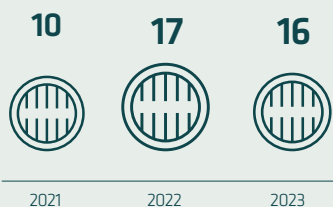
I alt blev der leveret
1,8 mio. m³
rent drikkevand

39.007
Indbyggere per 31.12.2023

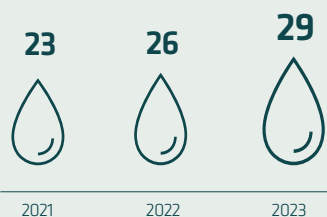
VANDTABS PROCENT

SPILDEVAND: driftstop

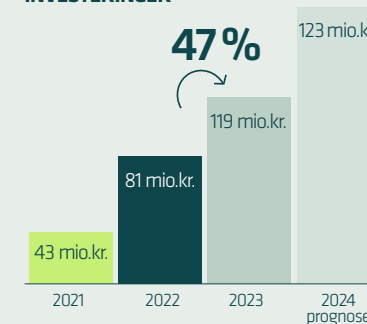

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

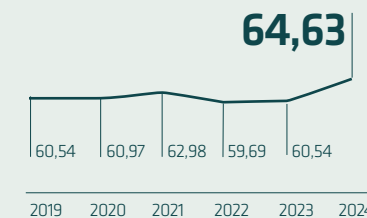

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2023	2022	2023	2022
Nettoomsætning	26.272	25.300	52.624	48.291
Omkostninger	-18.692	-18.229	-24.009	-26.632
Årets resultat	-4.043	-4.176	2.030	-1.730
Balancesum	427.844	419.863	779.862	699.101
Materielle anlægsaktiver	419.378	392.532	747.894	687.977
Egenkapital	303.230	307.273	591.465	589.435

INVESTERINGER

PRISUDVIKLING (kr./m³)

Løb ved Brøndby Strand

Vandproduktion

Cirka en tredjedel af drikkevandet indvindes lokalt og blandes med vand fra Værket ved Regnemark, før det behandles og blødgøres på Brøndbyvester Vandværk. I nødsituationer og særlige situationer er der mulighed for, at kommunen forsynes med vand fra Værket ved Thorsbro.

Vandkvaliteten målt i ledningsnet og hos forbruger

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2023 blev der udtaget 22 kontroller på forbrugeres taphaner og 45 supplerende kontroller på ledningsnettet. Ud af de 67 prøver var der overskridelser på fire prøver. Der var en overskridelse på de mikrobiologiske parametre på

en prøve udtaget på en forbrugers taphane, som blev genfundet på den tilhørende ledningsnetprøve. Overskridelsen blev genfundet på opfølgende prøve ved forbrugers taphane, men ikke på ledningsnetprøven. En prøve udtaget på ledningsnettet viste overskridelse på de mikrobiologiske parametre. Prøven blev fulgt op med seks prøver den følgende dag,

hvor overskridelsen ikke kunne genfindes. Myndigheden blev orienteret i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

Brøndbyvester Vandværk har leveret blødere vand til kunderne i Brøndby Kommune siden september 2017. Driften af blødgøringsanlægget har kørt stabilt i 2023.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsrenovering er der i 2023 renoveret 4.930 m på følgende veje: Park Allé, Åparken, Torpedammen, Baudedammen, Skovbuen, Lerdammen, Espedammen, Stolpevej, Rolandsvej, Brøndbyøstervej, Brøndbyøster Boulevard, Oliversvej og Toftager. Enkelte strækninger afsluttes i januar 2024. I forbindelse med byudviklingsprojektet Kirkebjerg Parkvej er der omlagt vandledninger. Projektet afsluttes i første halvår af 2024.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2023 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. Ved åbent hus på Energi & Vand kunne borgere komme og opleve de undervisningsforløb, som tilbydes. Vandheltene har været forbi skoler i ejerkommunerne og fortælle ca. 3.000 elever fra 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandsparetråde er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra om, hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben. Via Teknisk Akademi har driftsansvarlige bl.a. fået viden og rådgivning om, hvordan de kan undgå vandspild.

Spildevand

Brøndbys spildevand håndteres i nogle dele af kommunen gennem et separatkloakeret system, hvor regnvand og spildevand ledes i hvert sit ledningssystem. Andre dele af kommunen er fælleskloakeret, hvor regnvand og spildevand ledes i samme ledningssystem frem til rensning. Spildevandet ledes til BIOFOS' Renseanlæg Avedøre.

Ledningsnettet til spildevand

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2023 blev der foretaget tv-inspektion af 24.477 m hovedledning og 938 stik, og der blev renoveret 2.030 m hovedledning samt 117 stik og foretaget 75 afpropninger.

Bassiner mv.

Regnvandspumpestationen i viadukten Avedøre Havnevej er blevet renoveret på grund af dårligt arbejdsmiljø. Den sidste test af styringssystem gennemføres i starten af 2024. Der blev desuden udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service på alle pumpestationer i 2023.

HOFOR har undersøgt mulighederne for at renovere tre olieudskillere ved Fæstningskanalen. Ejerforholdene til olieudskillerne skal endeligt afklares, inden der kan træffes beslutning om, og hvordan projektet skal gennemføres.

Klimatilpasning

Kirkebjergområdet er omdannet fra erhverv til boligområde. Som led i byudviklingen omdannes det fælleskloakerede system til et separatsystem, hvor regnvand og spildevand håndteres i hvert sit ledningssystem. HOFOR har i 2023 været i fuld gang med at gennemføre anlægsarbejderne. Der er betydelig jordforurening i området, hvilket har forlænget og fordyret arbejdet. HOFORs anlægsarbejder sker samtidig med, at en række andre byudviklingsprojekter gennemføres i området. HOFOR har i 2023 været i løbende dialog med Brøndby Kommune og de øvrige projektere for at koordinere anlægsaktiviteterne, så generne for beboerne i området mindskes.

Brøndby Kommune planlægger at etablere et nyt ældrecenter i Vesterled. Som led i dette arbejde har HOFOR analyseret forskellige modeller for, hvordan et åbent spildevandsbassin ved Banemarksvej, som er nabo til det kommende ældrecenter, kan omdannes eller flyttes. Der er valgt en løsning, hvor det nærliggende spildevandsbassin ved Folemarksvej udvides samtidigt med, at der anlægges et nyt og mindre, lukket spildevandsbassin ved Banemarksvej. Projekteringen af bassinet ved Folemarkvej er fortsat i 2023.

HOFOR samarbejder med Brøndby og Glostrup Kommuner, Glostrup Forsyning og BIOFOS om klimatilpasningsløsninger for det fælleskloakerede område i kvarteret omkring Sønder-

Boliger i Brøndby

Der er fortsat høj aktivitet for byudvikling i Brøndby Kommune

vangsvej og Østbrovej. BIOFOS er ved at projektere et nyt lukket spildevandsbassin ved Tranestien for at aflaste sine ledninger i området. Dette kan samtidig bidrage til klimatilpasningen af kloaksystemet i Brøndby.

Byudvikling

Der er fortsat høj aktivitet for byudvikling i Brøndby. Mens nogle af de

større projekter lakker mod enden, er andre og større byudviklingsprojekter på tegnebrættet og i deres spæde start. Kirkebjergområdet er på vej i sin afsluttende fase, og i slutningen af 2023 blev der underskrevet en overdragelsesaftale for forsyningsanlæggene på Mekanikvej.

De sidste anlægsarbejder forventes afsluttet inden sommer 2024.

I Brøndby Strand har kommunen i 2023 godkendt midtvejsstatus for 'Fremtidens Brøndby Strand', et projekt med ca. 2.200 boliger med plads til 5.000 nye indbyggere. Der arbejdes videre med en udviklingsplan for Brøndby Strand, som skal være bindende for udviklingen. HOFOR har været en aktiv medspiller under hele processen for at facilitere den fremtidige forsyning for 'Fremtidens Brøndby Strand'.

Tværkommunale å-samarbejder

Sammen med forsyningerne fra Glostrup, Høje-Taastrup og Ishøj Kommuner deltager HOFOR i Kloaksammenlutningen Vallensbæk Mose. HOFOR varetager driften af de fælles anlæg.

Brøndby Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som har til formål at udbygge kapaciteten i Harrestrup Å-systemet, så det også fremover kan rumme de store regnskyl. Gennem de næste 20 år skal der gennemføres de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsyningsselskaber i samarbejdet. Ansvaret for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet. Brøndby Kommune er ikke direkte involveret i dette konkrete projektarbejde, men deltager i den overordnede projekt- og styregruppe for det samlede Harrestrup Å-projekt.

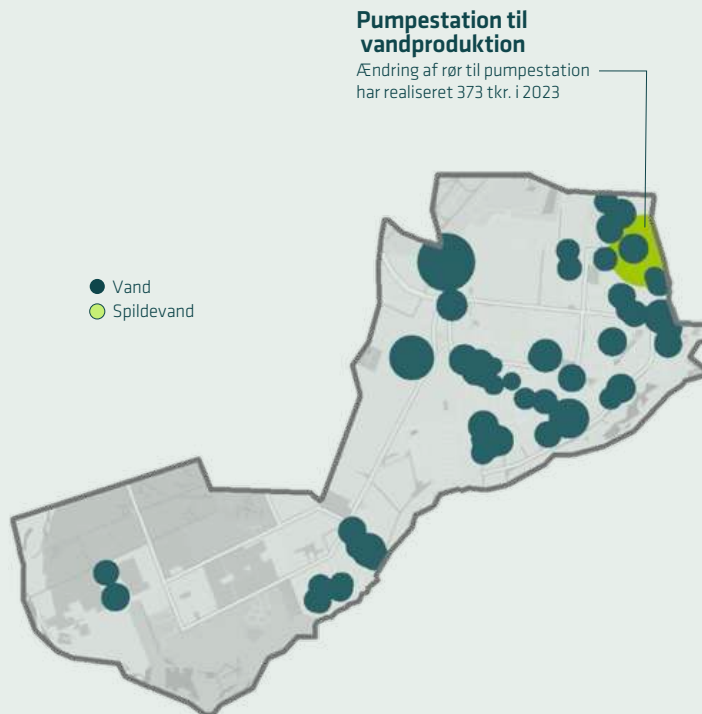

En rolig stund på bæk ved Brøndby Strand

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Dragør Kommunes knap 15.000 indbyggere med drikkevand, aftag af spildevand samt håndtering af regnvand.

KORT MED INVESTERINGER

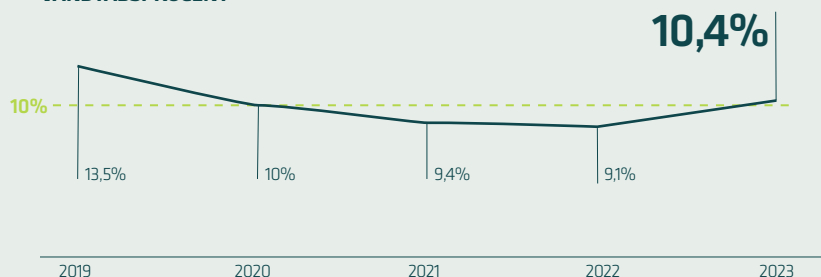

90 liter
pr. indbygger pr. dag

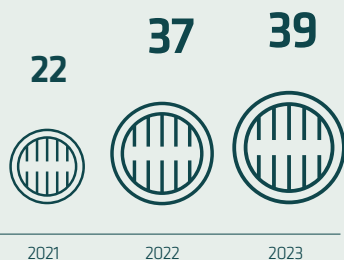
I alt blev der leveret
0,6 mio. m³
rent drikkevand

14.549
Indbyggere per 31.12.2023

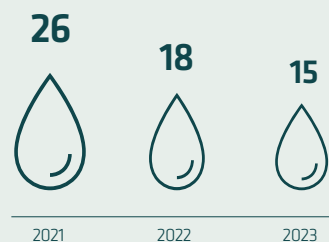
VANDTABSPROCENT

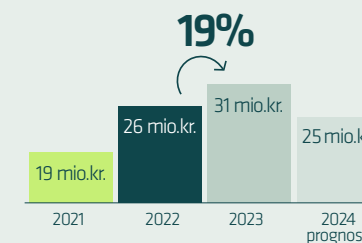
SPILDEVAND: driftstop

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

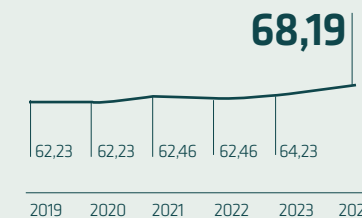

INVESTERINGER

tkr.	VAND		SPILDEVAND	
	2023	2022	2023	2022
Nettoomsætning	9.597	11.044	17.883	19.002
Omkostninger	-8.107	-7.562	-13.401	-11.481
Årets resultat	-3.875	-1.068	6.776	-2.373
Balancesum	147.716	128.533	276.694	276.580
Materielle anlægsaktiver	146.938	127.923	261.081	263.229
Egenkapital	75.738	79.613	223.466	216.690

PRISUDVIKLING (kr./m³)

Vandproduktion

Dragør er det eneste af HOFORs forsyningsområder, som ikke har direkte forbindelse til produktionsapparatet tilhørende HOFOR Vand København A/S. Kommunen forsynes fra Tårnby Forsyning, som igen modtager en stor del af sit vand fra HOFOR.

Vandværkerne Dragør og St. Magleby har været ude af drift i hele 2023 på grund af vandkvaliteten i de eksisterende borer. Vandet har ikke været godt nok til at sende ud til kunderne efter simpel rensning. Hvis vandet fra de eksisterende borer skal ud til kunderne, skal det igennem avanceret vandbehandling. Driften forventes derfor ikke at blive genetableret. I stedet vil Dragør i fremtiden blive forsynet direkte fra Københavns distributionsnet. Projekteringen af en ny transmissionsledning fra Ørestad til Dragør er i gang og forventes afsluttet i løbet af 2026.

Vandkvaliteten målt i ledningsnet og hos forbruger

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2023 blev der udtaget 14 kontroller på forbrugeres taphaner og 43 supplerende kontroller på ledningsnettet. Ud af de 57 prøver var der overskridelser på tre prøver. En prøve ved forbrugers taphane viste en overskridelse af de mikrobiologiske parametre, som ikke kunne genfindes i den tilhørende dokumentationsprøve udtaget på ledningsnettet. To prøver udtaget som dokumentationsprøver

Projekteringen af en ny transmissionsledning fra Ørestad til Dragør er i gang og forventes afsluttet i løbet af 2026.

Havnen i Dragør

Gadestemning i Dragør

overskred kvalitetskrav for de mikrobiologiske parametre. Prøverne blev udtaget ifm. idriftsættelse af nyrenoverede ledninger. Der blev udtaget opfølgende prøver, indtil overskridelserne ikke kunne genfindes, og myndigheden blev orienteret i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

Der arbejdes på at anlægge en forsyningsledning til Dragør fra Københavns distributionsnet. I den forbindelse vil Dragør med tiden modtage blødgjort vand. Ledningsanlægget forventes at være udført i løbet af 2025, mens det blødgjorte vand forventes at nå Dragør i 2027, når Værket ved Regnemark sættes i drift.

Ledningsnettet til vand

I 2023 blev der renoveret ca. 1.800 m vandledning i Ternevænget, Skadevænget, Gærdevænget, Gåsevænget, Kornstykket, Kløverstykket, Hvedestykket og Rugstykket.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2023 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. Ved åbent hus på Energi & Vand kunne borgere komme og opleve de undervisningsforløb, som tilbydes. Vandheltene har været forbi skoler i ejerkommunerne og fortælle ca. 3.000 elever fra 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandsparetråder er blevet delt

med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra om, hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben. Via Teknisk Akademi har driftsansvarlige bl.a. fået viden og rådgivning om, hvordan de kan undgå vandspild.

Spildevand

Afløbssystemet i Dragør er baseret på tre systemer. I den centrale del af Dragør by sker afledningen via et traditionelt fællessystem, hvor spildevand og regnvand afledes i én ledning til Dragør renseanlæg. Hovedparten af den resterende del af kommunen er spildevands- og vejvandskloakeret, hvor spildevand afledes til Dragør renseanlæg, mens vejvand afledes til vejvandssystemet og udledes til Øresund. Regnvand fra private ejendomme håndteres på egen grund typisk via faskiner. Endelig er der dele af Dragør, hvor alene spildevandet afledes til renseanlæg, mens regnvand fra både vejarealer og privat grund afledes lokalt. Dragør Renseanlæg ejes af HOFOR, men drives af BIOFOS. Regnvandssystemet er indrettet med enkelte regnvandsbassiner.

Geografisk set er Dragør meget flad og beliggende i lav kote over havet. Dette medfører et relativt stort antal pumpestationer. Spildevandssystemet

har 44 pumpestationer, og regnvandssystemet har 15 pumpestationer.

Ledningsnettet til spildevand

I 2023 blev der udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service og vedligehold på alle pumpestationer.

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. Der er foretaget tv-inspektion af 6.177 m hovedledning og 213 stik, og der blev renoveret 3.329 m hovedledning samt 70 stik og foretaget 42 afpropringer.

HOFOR samarbejder med Dragør Kommune om renovering, idet HOFOR tv-inspicerer kommunens vejbrønde og vejstik samtidig med inspektion af egne ledninger. På baggrund af inspektionen kommer HOFOR med forslag til, hvilke vejbrønde og stik der skal renoveres.

HOFOR er i samarbejde med Dragør Kommune ved at vurdere status og ejerskab for ledningsnettet på Dragør Havn.

Bassiner m.v.

HOFOR har i 2023 pejlet otte ud af 11 regnvandsbassiner for at vurdere behovet for oprensning af bassinerne. Regnvandspumpestationen ved Brydesvej ligger lavt og blev oversvømmet i forbindelse med det

kraftige regnvejr i november 2023. HOFOR er nu ved at undersøge, hvordan pumpestationen kan ombygges for at forhindre fremtidige oversvømmelser og deraf følgende driftstop.

Renseanlægget

Driften af renseanlægget er forløbet planmæssigt. Der er udført fem eftersyn og service af efterklaringstanken. Der har været udført et el-projekt, hvorunder der er blevet skiftet forsyningskabler, tavler og andre elinstallationer for at sikre oppeholdet på anlægget. Der er skiftet varmepumper (luft til luft) i laboratoriet og i centrifugebygningen. Der er monteret en varmepumpe i administrationsbygningen (luft til luft) for at spare på gassen. Derudover er der skiftet to pumper i en mellempumpestation på renseanlægget. Der ses i øjeblikket på, om bundbeluftning på anlægget vil være en god investering.

Klimatilpasning

En række ejendomme i Dragør har hidtil håndteret regnvand på egen grund. På grund af øget nedbør, stigende grundvandsspejl og stigende havvandsspejl bliver det sværere at håndtere regnvand lokalt på egen matrikel. Derudover udgør indsvivende grundvand to tredjedele af det vand, der behandles på Dragør Renseanlæg. Der igangsættes nu en undersøgelse af, hvordan afledningen af regnvand i Søvang kan forbedres. Endelig har HOFOR leveret input til udarbejdelsen af en ny spildevandsplan for Dragør Kommune.

Vue over Dragør

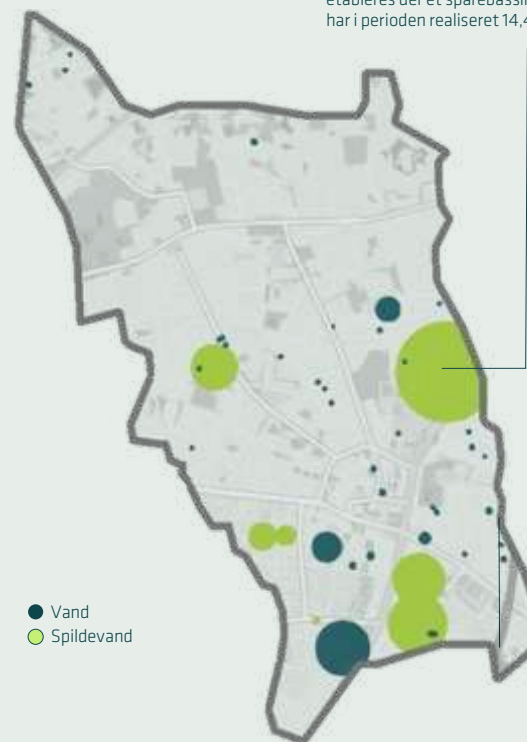
FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Herlev Kommunes knap 30.000 indbyggere med drikkevand, aftag af spildevand samt håndtering af regnvand.

KORT MED INVESTERINGER

Kagsåparkens Regnvandsprojekt

For at sikre Herlev mod vand ved skybrud etableres der et sparebassin. Dette projekt har i perioden realiseret 14,4 mio. kr.

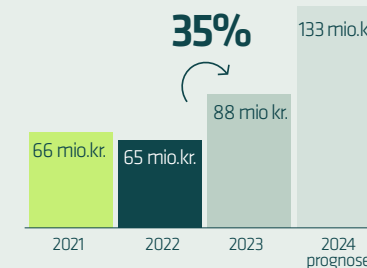
● Vand
● Spildevand

99 liter
pr. indbygger pr. dag

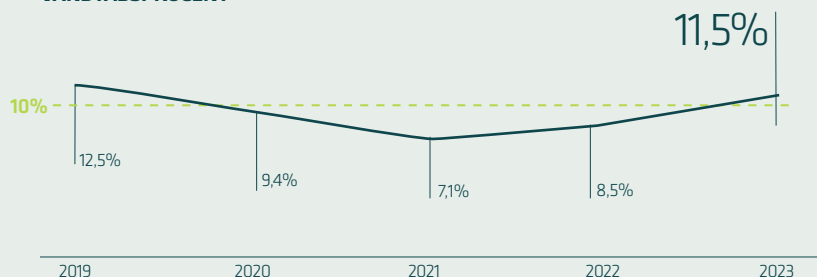
I alt blev der leveret
1,5 mio. m³
rent drikkevand

29.814
Indbyggere per 31.12.2023

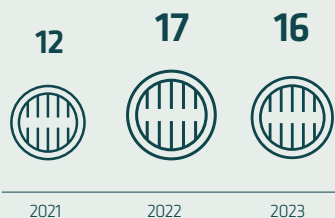
INVESTINGER

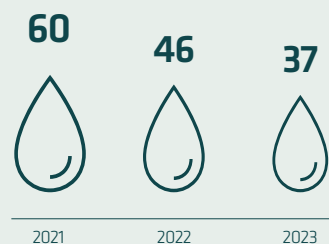
VANDTABSPROCENT

SPILDEVAND: driftstop

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2023	2022	2023	2022
Nettoomsætning	17.882	16.446	38.791	39.169
Omkostninger	-15.373	-15.715	-29.908	-24.432
Årets resultat	-7.038	-4.910	-16.769	-6.951
Balancesum	249.693	219.036	680.953	653.124
Materielle anlægsaktiver	240.681	214.939	664.962	627.217
Egenkapital	92.861	99.899	442.321	459.090

PRISUDVIKLING (kr./m³)

Vandproduktion

HOFOR forsyner Herlev Kommunes knap 30.000 indbyggere med drikkevand, aftag af spildevand samt håndtering af regnvand.

Vandproduktion

Drikkevandet leveres fra de regionale værker ved Slangerup og ved Søndersø i den nordlige del af kommunen. Den sydlige del af kommunen modtager

vand fra værkerne ved Lejre og ved Marbjerg.

Vandkvaliteten målt i ledningsnettet og hos forbrugere

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2023 blev der udtaget 19 kontroller på forbrugers taphaner og 39 supplerende kontroller på ledningsnettet. Af disse prøver var der en prøve udtaget på en forbrugers

taphane med overskridelser af jern, som ikke kunne genfindes i den tilhørende dokumentationsprøve udtaget på ledningsnettet. En prøve udtaget på ledningsnettet viste overskridelse på de mikrobiologiske parametre. Prøven blev fulgt op med to prøver den følgende dag, hvor overskridelsen ikke kunne genfindes. Myndigheden blev orienteret om overskridelserne i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

I den sydlige del af Herlev har vandet været delvist blødgjort, siden Værket ved Marbjerg begyndte at levere blødgjort vand i 2021. Kunderne i den sydlige del kan se frem til at få markant blødere vand fra efteråret 2024, når Værket ved Gevinge sættes i drift. Den nordlige del af Herlev får vand fra bl.a. Værket ved Søndersø, der i 2022 også begyndte at levere blødgjort vand.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsrenovering blev der i 2023 renoveret 1.931 m ledning på følgende veje: Romancevej, Harmonievej, Andantevej, Sonatevej og Symfonivej. Derudover blev en del af 2022-projekterne afsluttet primo 2023. I forbindelse med byudviklingsprojekterne Lyskær og Engløbet blev dele af projekterne afsluttet i 2023. De resterende dele afsluttes i 2024. Omlægningsprojektet Krogestykket blev afsluttet i 2023.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2023 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. Ved åbent hus på Energi & Vand kunne borgere komme og opleve de undervisningsforløb, som tilbydes. Vandheltene har været forbi skoler i ejerkommunerne og fortælle ca. 3.000 elever fra 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspareråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdssændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra om, hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben. Via Teknisk Akademi har driftsansvarlige bl.a. fået viden og rådgivning om, hvordan de kan undgå vandspild.

Hundeluffer i Herlev

Spildevand

I Herlev ledes spildevandet til tre forskellige renseanlæg. Fra den østlige del af kommunen ledes spildevand og regnvand i fælleskloaker til Renseanlæg Damhusåen. I den vestlige del ledes spildevandet syd for Klausdalsbrovej til BIOFOS' Renseanlæg i Avedøre og nord for Klausdalsbrovej til Måløv Rens. Ca. 30 pct. er fælleskloakeret, og 70 pct. er separatkloakeret. Regnvandssy-

stemet er indrettet med et større antal åbne og lukkede regnvandsbassiner. Geografisk set har Herlev en jævn hældning, hvilket begrænser antallet af pumpestationer. Spildevandssystemet har fem pumpestationer, og regnvandssystemet har én pumpestation.

Ledningsnettet til spildevand

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I

2023 blev der foretaget tv-inspektion af 11.560 m hovedledning og 942 stik, og der blev renoveret 7.749 m hovedledning samt 192 stik og foretaget 120 afpropringer.

Bassiner mv.

Der blev udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service på alle pumpestationer.

Regnvandsbassin ved Hyldemosen er i 2023 blevet oprenset. En større renovering af dækket på et bassin på stationsforpladsen er blevet afsluttet i 2023.

Klimatilpasning

Som et led i at implementere kommunens spildevandsplan har der i 2023 været en fornyet gennemgang af kapaciteten af regnvands- og fællessystemet. Der er ikke konstateret kapacitetsudfordringer, der kræver indsats straks, men det er aftalt, at afløbssystemet klimatilpasses i takt med den forventede kommende byfortætning. Det skal ske med størst mulig synergi mellem anlægsinvesteringer og med høj grad af merværdi for kommunen.

Byudvikling

Herlev Kommune har i 2023 endelig vedtaget en visionsplan for Marielund fra erhvervsområde til blandet bydel. HOFOR har sammen med kommunen vurderet de umiddelbare konsekvenser af en væsentlig byfortætning samt implementering af et nyt grønt loop. Udover Marielundvej er der fokus på Bymidten og stationsområdet.

Implementering af Masterplan Herlev Øst er i gang. Delprojekter inddrages bl.a. i Kagsåparkens Regnvandsprojekt, hvor der både etableres et sparebassin til reduktion af overløb fra det fælleskloakerede afløbssystem og et større grønt areal langs Kagsåen til brug for forsinkelse af skybrudsvand. Projektet er et samarbejdsprojekt hen over kommunegrænsen til Gladsaxe og dermed

også Novafos. Projektet er så småt startet op i anlægsfasen i 2023.

Projekt til klimatilpasning af Musikkvarteret, også en del af Masterplan Herlev Øst, er fortsat i 2023. Kvarteret ligger længst nedstrøms et større opland, og afløbssystemet er under pres af den øgede nedbør. Afløbssystemet udbygges til at opfylde serviceniveauet. Projektet har i 2023 været i design- og projekteringsfase. Der er i 2023 fortsat tæt dialog mellem en følgegruppe af borgere fra Musikkvarteret, kommunen og HOFOR for løbende at sikre fælles orientering om projektets fremdrift. Regnvandsbassin ved Fuglehøj i Stadionområdet er i 2023 blev udvidet til det dobbelte.

Højtstående grundvand

I den sydlige del af Herlev Kommune oplever borgere og virksomheder problemer med det overfladenære grundvand. Et problem, der også opleves generelt i hele landet. Kommunen og HOFOR har understøttet DANVA og KL i en årrække for at få ændret lovgivningen om ansvarsfordelingen. I foråret 2023 tog borgmester Thomas Gyldal Petersen sammen med HOFOR kontakt til Miljøministeriet for at fastholde presset på fornyet lovgivning på området. Resultatet af henvendelsen blev et møde i oktober mellem miljøminister Magnus Heunicke, Lea Wermelin, klima-, energi- og forsyningsordfører Thomas Gyldal Petersen og Susanne Juhl, bestyrelsesformand for HOFOR. Mødet var en gåtur rundt i Musikkvarter-

Sten på græseng

ret, hvor bl.a. én af beboerne fortalte og viste, hvilke problemer de oplever med det højtstående grundvand.

Tværgående å-samarbejder

Herlev Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som har til formål at udbygge kapaciteten i Harrestrup Å-systemet, så det også fremover kan rumme de store regnskyl. Hen over de næste 20 år skal der gennemføres de ca. 40 anlægsprojekter, der indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsyningsselskaber i samarbejdet.

Ansvar for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet. Herlev Kommune er sammen med HOFOR direkte involveret i en række projekter: Kagsåens Regnvandsprojekt sammen med Gladsaxe Kommune og Novafos, Kagsmosen sammen med Rødovre Kommune og Københavns Kommune, Nedre Kagså sammen med Gladsaxe, Novafos og Københavns Kommune samt tre projekter i Sømose Å i samarbejde med Ballerup Kommune og Novafos.

Herlev Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som har til formål at udbygge kapaciteten i Harrestrup Å-systemet, så det også fremover kan rumme de store regnskyl.

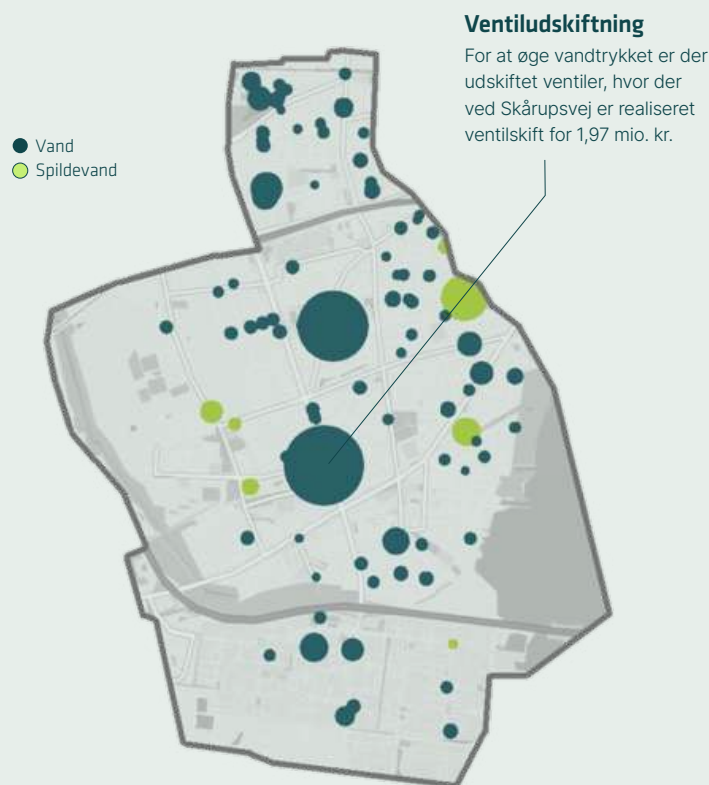

En sommerdag i Herlev

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Hvidovre Kommunes knap 54.000 indbyggere med drikkevand, aftag af spildevand samt håndtering af regnvand.

KORT MED INVESTERINGER

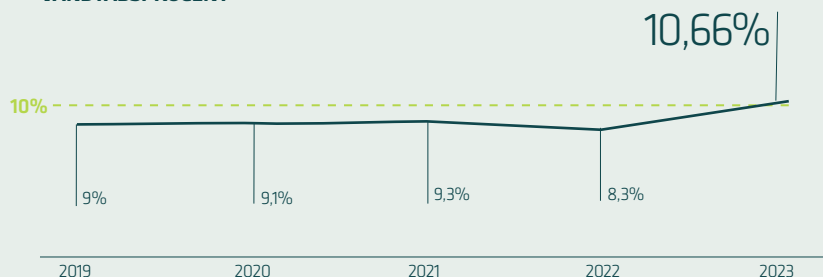

98 liter
pr. indbygger pr. dag

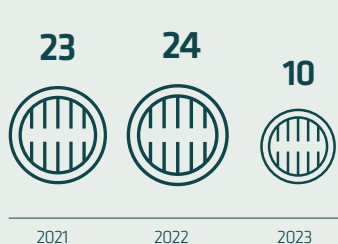
I alt blev der leveret
3,1 mio. m³
rent drikkevand

53.737
Indbyggere per 31.12.2023

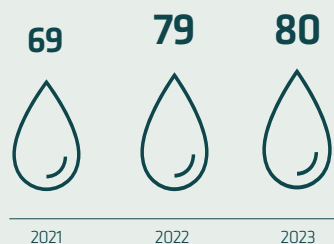
VANDTABSPROCENT

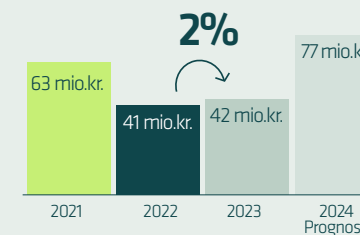
SPILDEVAND: driftstop

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

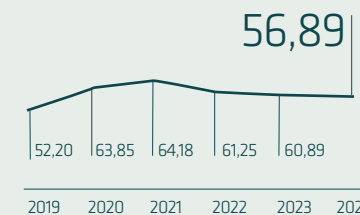

INVESTINGER

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2023	2022	2023	2022
Nettoomsætning	32.777	29.016	80.318	82.540
Omkostninger	-28.558	-26.368	-37.770	-37.514
Årets resultat	-8.593	-2.951	-24.261	-1.723
Balancesum	332.420	315.040	1.729.606	1.753.244
Materielle anlægsaktiver	309.292	296.568	1.551.777	1.571.764
Egenkapital	222.470	231.063	972.207	996.468

PRISUDVIKLING (kr./m³)

Boldspil i urbant miljø

Vandproduktion

Der er taget beslutning om at frakoble kulfiltrene og robustgøre blandede anlæget på Hvidovre Vandværk, da kvalitetskriterierne for miljøfremmede stoffer kan overholdes ved opblanding med vand fra Værket ved Regnemark. Hvid-

ovre Vandværk har i den forbindelse været ude af drift under ombygningen, men blev sat i drift i april 2022. Hvidovre vandværk måtte desværre tages ude af drift igen i december 2022, grundet mikrobiologisk forurening. Vandværket har ikke været i drift i 2023, mens der

arbejdes på at finde en løsning. Det forventes, at Hvidovre vandværk vil blive sat i drift igen i løbet af 2024 efter renoeringen. Etableringen af en råvandsledning til værket er begyndt i 2023 og forventes afsluttet i 2024.

Vandkvaliteten målt i ledningsnettet og hos forbrugerne

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2023 blev der udtaget 35 kontroller ved forbrugeres taphane og 74 supplerende kontroller på ledningsnettet. Ud af de 109 prøver

var der overskridelser på fire prøver. En prøve udtaget ved forbrugers taphane viste en overskridelse på de mikrobiologiske parametre, som ikke kunne genfindes i den tilhørende dokumentationsprøve. Tre prøver udtaget på ledningsnettet viste overskridelser af de mikrobiologiske parametre, som ikke blev genfundet i de opfølgende prøver. Myndigheden blev orienteret i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

Vandet hos kunderne i Hvidovre vil over de kommende år blive gradvist blødere efterhånden som flere af de værker, der leverer vand til Hvidovre, får indført blødgøring. Det gælder især Værket ved Thorsbro, der begynder at levere blødere vand i første halvdel af 2024 og Værket ved Regnemark, der sættes i drift i 2027.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsrenovering er der i 2023 renoveret ca. 1.450 m vandledning på Risbjergvej, Idrætsvej og Svendbjergvej. Der er desuden udskiftet en række ventiler på nettet i Avedøre Holme for at sikre et tilfredsstillende tryk for industrien i området.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2023 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. Ved åbent hus på Energi & Vand kunne borgere komme og opleve

de undervisningsforløb, som tilbydes. Vandheltene har været forbi skoler i ejerkommunerne og fortælle ca. 3.000 elever fra 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspæreråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdssændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra om, hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påagneben. Via Teknisk Akademi har driftsansvarlige bl.a. fået viden og rådgivning om, hvordan de kan undgå vandspild.

Spildevand

Den sydvestlige del af Hvidovre Kommune er separatkloakeret, hvor spildevandet ledes til BIOFOS' Renseanlæg i Avedøre, mens regnvandet ledes til Fæstningskanalen. Den øvrige del af kommunen er fælleskloakeret, hvor spildevand og regnvand samlet ledes til Renseanlæg Damhusåen. Regnvandssystemet er indrettet med et mindre antal – åbne og lukkede – regnvandsbassiner. Geografisk set er Hvidovre relativt flad, hvilket medfører et større antal pumpestationer, der indgår i spildevandssystemet og regnvandssystemet.

HOFOR har udarbejdet en række analyser, herunder en hydraulisk basisanalyse, der giver et overordnet billede af, hvor i kommunen der er kapacitetsudfordringer i det eksisterende afløbssystem. Dette grundlag understøtter

udviklingen af et fortsat robust afløbssystem i Hvidovre Kommune.

Ledningsnettet til spildevand

Renovering af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2023 blev der foretaget tv-inspektion af 16.849 m hovedledning og 1.041 stik, og der blev renoveret 11.924 m hovedledning samt 605 stik og foretaget 167 afpropninger.

Bassiner mv.

Der blev udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service på alle pumpestationer i 2023.

Klimatilpasning

Hvidovre Kommune godkendte en ny spildevandsplan i juni 2023. Spildevandsplanen og andre kommunale politikker, der omhandler klimatilpasningstiltag, bliver implementeret gennem HOFORs langsigtede planlægning i kommunen. Den langsigtede planlægning sikrer en helhedsorienteret og langsigtet klimatilpasning af kommunens afløbssystem. HOFOR har i 2023 haft fokus på, at der i det fremtidige arbejde med klimatilpasning jf. kommunens politik skal lægges vægt på, at der ved klimatilpasningstiltag tages hensyn til rekreative interesser, by- og landskabsarkitektoniske værdier samt hensyn til de begrænsede nedslivningsmuligheder og de samlede grundvandsinteresser. I 2023 er der for Risbjergkvarteret gennemført en analyse af, hvordan grønne tiltag

Badebro i Hvidovre

kan være en del af en samlet løsning for at klimatilpasse afløbssystemet.

Byudvikling

Udover byudviklingsområdet øst for Byvej er der udlagt en række større byudviklingsområder i Hvidovres kommuneplan. Her forventes bl.a. omdannelse af tidligere erhvervsområder til nye rekreative boligkvarterer. I 2024 er forventningen, at kommunen igangsætter lokalplanen for Tårnfalkevej med 250-300 nye boliger og et visionsopdrag for området ved Høvedstensvej med mulighed for mere end 1000 nye boligenheder. I sidstnævnte område er der sammenfald med omlægning af forsyningsledninger, og HOFOR har derfor allerede udarbejdet et første udkast til principper for forsyning som input til kommunens videre planlægning af området. Derudover er HOFOR også i gang med at opdimensionere vandledninger for at imødekomme flere boligenheder i bl.a. Grønnebro og kommende studieboliger ved Immerkærvej

Tværkommunale å-samarbejder

Hvidovre Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som har til formål at udbygge kapaciteten i Harrestrup Å-systemet, så det også fremover kan rumme de store regnskyl. Hen over de næste 20 år skal der gennemføres de ca. 40 anlægsprojekter, som indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsynings-selskaber i samarbejdet.

Andefamilie i Hvidovre

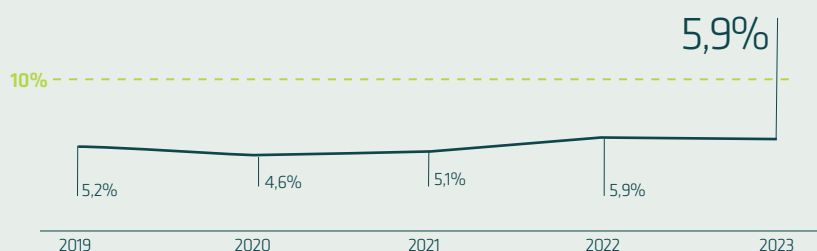
Ansvar for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet. Hvidovre Kommune er involveret i arbejdet med projektet Vigerslevparken V2 og V3 på grænsen mellem København og Hvidovre, hvor naturgenopretning og skybrudshåndtering forenes. Projektet gennemføres af Københavns Kommune i tæt samarbejde med Hvidovre Kommune og HOFOR.

Udover byudviklingsområdet øst for Byvej er der udlagt en række større byudviklingsområder i Hvidovres kommuneplan.

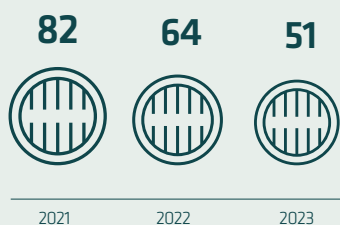
FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner København Kommunes knap 662.000 borgere med drikkevand og aftag af spildevand samt håndteringen af regnvand.

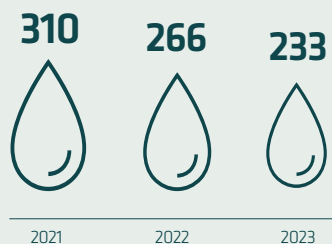
VANDTABSPROCENT

SPILEDEVAND: driftstop

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

KORT MED INVESTERINGER

Skybrudstunnel -Kalvebod Brygge

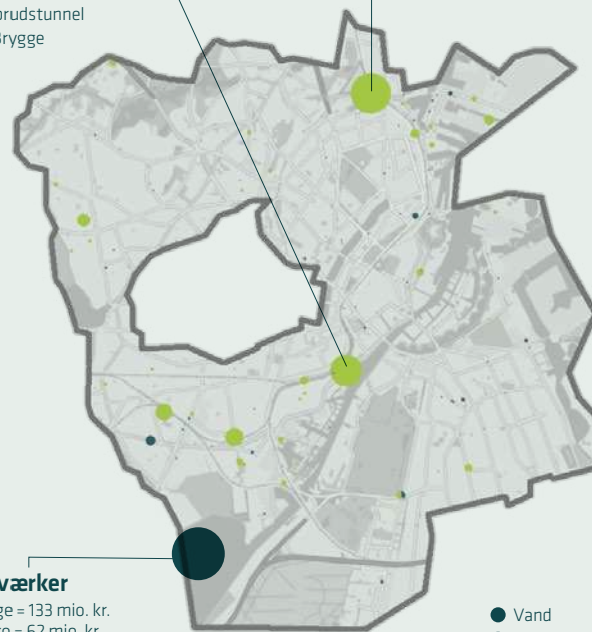
Der er i perioden realiseret 60 mio. kr. på skybrudstunnel ved Kalvebod Brygge

Skybrudssikring -Tagensvej

Der er i perioden realiseret 122 mio. kr. på skybrudssikring ved Tagensvej

Vandværker

Gevninge = 133 mio. kr.
Thorsbro = 62 mio. kr.
Regnemark = 40 mio. kr.
Søndersø = 56 mio. kr.
Islevdal = 44 mio. kr.
Gørløse = 25 mio. kr.

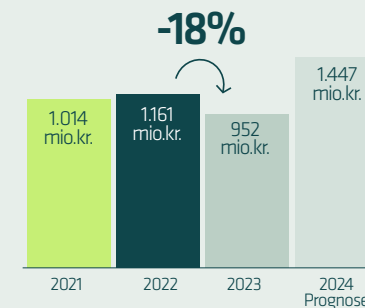
tkr.	VAND		SPILDEVAND	
	2023	2022	2023	2022
Nettoomsætning	362.947	341.857	539.587	523.893
Omkostninger	-311.644	-270.564	-392.816	-373.967
Årets resultat	-159.646	-60.592	-167.314	-72.430
Balancesum	5.593.350	5.207.164	8.751.657	7.824.986
Materielle anlægsaktiver	5.490.863	4.918.847	6.948.088	6.758.280
Egenkapital	1.076.528	1.166.688	2.144.161	2.187.797

99 liter
pr. indbygger pr. dag

I alt blev der leveret
30,5 mio. m³
rent drikkevand

662.022
Indbyggere per 31.12.2023

INVESTINGER

PRISUDVIKLING (kr./m³)

Vandproduktion

København forsynes fra syv regionale vandværker. Tilsammen er der i 2023 produceret ca. 52 mio. m³ vand på disse værker. Heraf distribueres ca. 30 mio. m³ i Københavns Kommune. HOFORs regionale vandværker leverer ca. 9 mio. m³ drikkevand til de

øvrige ejerkommuner, og derudover ca. 10 mio. m³ drikkevand til en række forsyningsselskaber og større engroskunder i omegnen af København. Desuden leveres vand til en større privat virksomhed i Køge Kommune og gennem denne virksomhed en backupaftale med det lokale Lille

Skensved Vandværk. For at øge forsyningsikkerheden har HOFOR gensidige backupaftaler med forsyningselskaberne Novafos og Fors.

Indvindingen til vandværkerne sker fra ca. 500 indvindingsboringer fordelt på 48 kildepladser over store dele af

Sjælland. Det er HOFOR Vand København, som har indvindingstilladelserne på de regionale kildepladser, hvorfra der leveres vand til størstedelen af HOFORs forsyningsområde. Der foreligger 48 indvindingstilladelser svarende til en samlet tilladelse på 70,05 mio. m³ pr. år.

HOFOR arbejder efter en renoveringsplan for kildepladser. Der sker en løbende totalrenovering af udvalgte kildepladser, og vandindvindingen omlægges fra hævertanlæg til dykpumpeanlæg under hensyn til vilkårene i indvindingstilladelserne.

Aftenstund ved Søerne i København

De regionale vandværker er under modernisering, og samtidig indføres blødgøringsanlæg. Tidsplanen for værksmoderniseringen og udrulningen af blødere vand strækker sig over en længere årrække.

Vandkvalitet i ledningsnettet og hos forbrugerne

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2023 blev der udtaget 288 kontroller på forbrugeres taphaner og 904 supplerende kontroller på ledningsnettet. På forbrugernes taphaner var der fire overskridelser af de mikrobiologiske parametre og otte overskridelser på jern og/eller

turbiditet, som ikke kunne genfindes i de tilhørende dokumentationsprøver udtaget på ledningsnettet. En prøve ved forbrugers taphane havde en afvigende lugt og smag, som blev genfundet i den tilhørende dokumentationsprøve, hvorfor der blev udtaget opfølgende prøver, som ikke havde en afvigende lugt og smag. Tre prøver udtaget på ledningsnettet overskred

kvalitetskrav for de mikrobiologiske parametre. Overskridelserne kunne ikke genfindes i de opfølgende prøver. En prøve udtaget ved forbrugers taphane overskred kvalitetskrav for nikkel og bly. Overskridelserne kunne ikke genfindes i den tilhørende ledningsnetprøve. Myndigheden blev orienteret om overskridelserne i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

De regionale vandværker er under modernisering, og samtidig indføres blødgøringsanlæg. Tidsplanen for værksmoderniseringen og udrulningen af blødere vand strækker sig over en længere årrække. I september 2022 gik Værket ved Sønderød i drift med blødere vand, hvormed hårdheden er blevet reduceret for en del af de københavnske kunder, hovedsageligt i den nordlige del af kommunen. I 2024 indvies det fjerde nybyggede regionale vandværk med blødgøring ud af i alt syv regionale værker. Frem til 2030 forventes de resterende tre regionale vandværker, Regnemark (2027), Gørløse (2030) og Islev (2030) at blive færdigbygget og indviet.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsreovering er der reoveret 6,6 km vandforsyningsledninger på Østerbro, Nørrebro, Sydhavnen, Christianshavn, Indre by og Vanløse. Der er etableret nye forsyningsledninger ifm. byudvikling i bl.a. Nordhavn

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2023 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. Ved åbent hus på Energi & Vand kunne borgere komme og opleve de undervisningsforløb, som tilbydes. Vandheltene har været forbi skoler i ejerkommunerne og fortælle ca. 3.000 elever fra 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspareråd

er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdssændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra om, hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påagneben. Via Teknisk Akademi har driftsansvarlige bl.a. fået viden og rådgivning om, hvordan de kan undgå vandspild.

Spildevand

Afløbssystemet i København er overvejende fælleskloakeret. Nogle områder - særligt langs havnen og i Ørestad - er separeret i et spildevandssystem og et regnvandssystem. Fællessystemet er indrettet med et større antal lukkede forsinkelsesbassiner for at sikre badevandskvaliteten i havnen. Spildevand og regnvand afledes gennem ca. 37.000 stikledninger og godt 1.300 km hovedkloakker. Geografisk set er København relativt flad, hvilket nødvendiggør et meget stort antal pumpestationer. Spildevandssystemet har 80 pumpestationer inklusive tømestationer fra forsinkelsesbassiner samt 28 regnvandspumpestationer. Spildevandet renses på BIOFOS' to renselanlæg Damhusåen og Lynetten.

Ledningsnettet til spildevand

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2023 blev der foretaget tv-inspektion af 54.626 m spildevandsledninger og 4.310 stik, og der blev reoveret 5.399 m

HOFOR-kampagne på Københavns Hovedbanegård

hovedledning samt 378 stik og foretaget 266 afprovinger.

Afløbssystemet på Langelinie kajen er opgraderet, så krydstogtskibe kan aflede spildevand.

I Vanløse er spildevandsprojektet Spangen igangsat. Projektet har til formål at nedbringe belastningen af Harrestrup Å af opspædet spildevand under kraftige regnhændelser.

Bassiner, pumpestationer mv.

I 2023 blev der udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere, og der er gennemført årlig service på alle pumpestationer.

Klimatilpasning

HOFOR samarbejder med Københavns Kommune om skybrudssikring af byen. Den samlede pakke til klima- og skybrudssikring på ca. 300 medfinansieringsprojekter samt ca. 50 spildevandstekniske projekter er vedtaget i Københavns Borgerrepræsentation. Der er frem til udgangen af 2023 gennemført 57 projekter, hvoraf 11 er medfinansieringsprojekter, og 17 er projekter i private grundejerforeninger - de såkaldte grønne veje og projekter i gårdhaver.

Københavns Kommunes skybrudsplan fra 2012 beskriver en række indsatser og målsætninger, som efterfølgende er blevet konkretiseret i syv vandoplande. Der arbejdes med konkretiseringen i masterplaner, som skal sikre

en robust og rettidig rammesætning af skybrudsprojekterne inden for samme område. Skybrudsprojekter er vandteknisk forbundne over større områder, og derfor er det nødvendigt at finde en samlet løsning for projekter, som er i samme område. I 2023 er to masterplaner afsluttet. De omfatter samlet 25 projekter, hvoraf nogle skal konkretiseres yderligere på et senere tidspunkt. Masterplanerne skal bl.a. sikre den hydrauliske sammenhæng i de enkelte områder og sikre sammenhæng mellem kloaknet og skybrudsinfrastruktur. I forbindelse med udarbejdelse af masterplanerne indgår kloakstrategierne, som blev afsluttet i 2020.

Målet med skybrudsplanen er at sikre byen, hvor veje, pladser og grønne områder tænkes indrettet til håndtering af store vandmængder under skybrud, uden at det skal gå ud over byens normale funktion i tørvejr. Derudover skal der anlægges tunneler til afledning af skybrudsvand fra lavtliggende områder ud til Københavns Havn eller Øresund. HOFOR er gået i gang med planlægningen og projekteringen af disse tunneler. To tunneler på Østerbro er færdige. Miljøkonsekvensvurdering er i gang for Svanemøllen Skybrudstunnel. Borearbejdet er i gang på Kalvebod Brygge Skybrudstunnel, og anlægsarbejdet for Valby Skybrudstunnel forventes igangsat i 2024.

I 2021 trådte ny lovgivning i kraft, som sætter nye rammer for forsyningssektors klimatilpasning. Det betyder, at det hidtil gældende serviceniveau skal revurderes for projekter, der anlægges fra 2027 og fremefter.

Byudvikling

Byudviklingen i København medfører en række større ledningsarbejder i 2024 i Tingbjerg, Fælledby, Enghave Brygge Syd, Bystævneparken, Stejlepladsen og Svanemølleholm. I 2024 opstarter anlægsarbejder på supplerende spildevandsledning til Lynetten Rensningsanlæg og projektering og forberedelser til tankanlæg på Levantkaj, Nordhavn. Dette arbejde koordineres med By & Havn og HOFORs øvrige forsyningsarter.

København har vokseværk, og HOFOR er i gang med at undersøge den kommende forsyning af en række større byudviklingsområder fra 2024 og frem. Her fylder Jernbanebyen, Refshaleøen og Nordhavn en del, hvor der også er fokus på at understøtte fremtidens bæredygtige forsyningsløsninger i samspil med visionerne for den omkringliggende by og i overensstemmelse med Københavns Kommunes klimaambitioner og kommuneplanstrategi.

Tværkommunale å-samarbejder

København Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som har til formål at udbygge kapaciteten i Harrestrup Å-systemet, så det også fremover kan rumme de store regnskyl. Hen over de

næste 20 år skal der gennemføres de ca. 40 anlægsprojekter, som indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsyningssektorer i samarbejdet. Ansvaret for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet.

Københavns Kommune gennemfører sammen med Hvidovre Kommune og HOFOR et større projekt i Vigerslevparken (Vigerslevparken V2 og V3), hvor naturgenopretning og skybrudssikring forenes.

Københavns Kommune gennemfører også et projekt i Kagsmosen i samarbejde

med Herlev Kommune, Rødovre Kommune, Gladsaxe Kommune, Novafos og HOFOR samt deltager i projektet "Nedre Kagså", der gennemføres af HOFOR.

Københavns Kommune er desuden ansvarlig for et projekt i Grøndalsparken, der gennemføres i samarbejde med Frederiksberg Kommune og HOFOR og

et tilstødende projekt i den nordlige del af Vigerslevparken (Vigerslevparken V1), som gennemføres i samarbejde med HOFOR.

Københavns Kommune er derudover involveret i to brinksikringsprojekter, der gennemføres af HOFOR og i samarbejde med Rødovre Kommune.

Cyklister i bybilledet

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner Rødovre Kommunes knap 44.000 borgere med drikkevand og aftag af spildevand samt håndtering af regnvand.

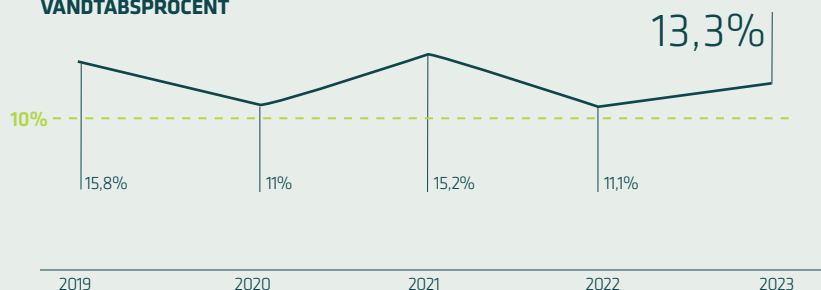
KORT MED INVESTERINGER

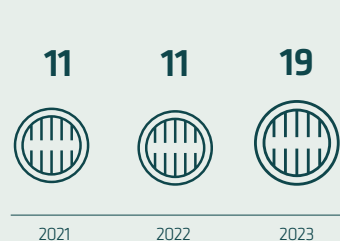
Anlæg af regnvandsledning

For at sikre mod store mængder regnvand er der blevet omlagt spildevandsledninger og etableret en regnvandsledning, hvilket har kostet 9,2 mio. kr.

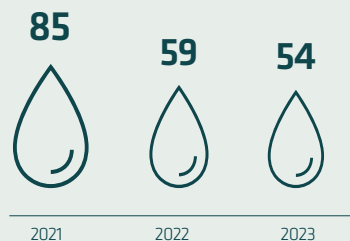
VANDTABSPROCENT

SPILDEVAND: driftstop

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2023	2022	2023	2022
Nettoomsætning	19.973	19.179	37.385	31.257
Omkostninger	-18.757	-15.814	-24.870	-21.964
Årets resultat	-7.075	-3.850	-1.385	-5.232
Balancesum	240.956	206.031	435.288	420.168
Materielle anlægsaktiver	235.358	202.227	375.035	363.682
Egenkapital	103.597	110.672	301.813	303.198

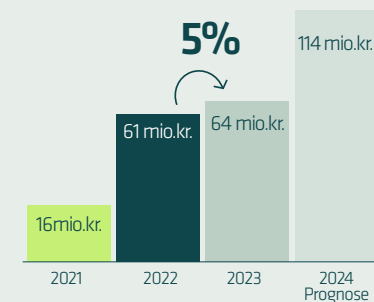
90 liter
pr. indbygger pr. dag

I alt blev der leveret
1,8 mio. m³
rent drikkevand

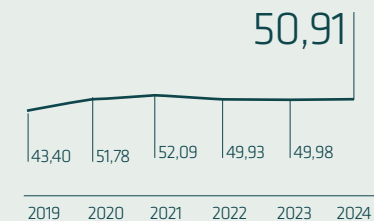
44.228

Indbyggere per 31.12.2023

INVESTINGER

PRISUDVIKLING (kr./m³)

Højhus i Rødovre

Når det nye værk på Islevdalvej står klart, vil råvandet fra Espevangs kildepladser føres til Værket ved Islev, og Espevang Vandværk lukkes.

Vandproduktion

I 2022 blev det nødvendigt at lukke den nyeste boring ved Espevang Vandværk for at kunne overholde kvalitetskriteriet for PFAS i det vand, der pumpes ud fra værket. HOFOR er i gang med planlægning af en ny boring i et område, hvor der forhåbentlig er mindre risiko for PFAS-forurening. Anlæg af boringen forventes afsluttet i 2026. I 2023 blev der produceret omkring 400.000 m³ vand på Espevang Vandværk svarende til ca. 20 pct. af forbruget i Rødovre Kommune. Resten aftages fra de regionale værker ved Lejre, Marbjerg, Thorsbro og Islevbro. Når det nye værk på Islevdalvej står klart, vil råvandet fra Espevangs kildepladser føres til Værket ved Islev, og Espevang Vandværk lukkes.

Vandkvaliteten målt i ledningsnet og hos forbrugerne

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2023 blev der udtaget 21 kontroller på forbrugerens taphane og 40 supplerende kontroller på ledningsnettet. Ud af de 61 prøver var der overskridelser på en prøve ved forbrugers taphane, som viste en overskridelse af turbiditet, jern og mangan, som ikke kunne genfindes i den tilhørende dokumentationsprøve udtaget på ledningsnettet. Myndigheden blev orienteret om overskridelsen i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

Vandet hos kunderne i Rødovre vil over de kommende år blive gradvist blødere efterhånden som flere af de værker,

der leverer vand til Rødovre, får indført blødgøring. Nogle kunder vil få blødere vand i start og midt 2024, når Værket ved Thorsbro og Værket ved Gevninge sættes i drift. Andre kunder først senere, når Værket ved Islev sættes i drift i 2030.

Ledningsnettet til vand

Som led i den systematiske ledningsrenovering blev der i 2023 renoveret 2.972 m på følgende veje: Røddager Allé, Gunnekær, Horsevænget, Brabrandvej, Espely og Veronikavej. Derudover blev en del af 2022-projekterne afsluttet i første halvår af 2023. Som følge af en langsigtet strategi er renoveringen i disse år intensiveret grundet høje vandtab. Herved sker der en fornyelse af en stor del af nettet, og der opnås en generel bedre tilstand. Renoveringen understøttes af sektioneringen, som anvendes til at overvåge nettet og finde lækager. Der er i 2023 opsat fjernaflæste målere i Rødovre.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2023 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. Ved åbent hus på Energi & Vand kunne borgere komme og opleve de undervisningsforløb som tilbydes. Vandheltene har været forbi skoler i ejerkommunerne og fortælle ca. 3.000 elever fra 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspareråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har

der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra om, hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben. Via Teknisk Akademi har driftsansvarlige bl.a. fået viden og rådgivning om, hvordan de kan undgå vandspild.

Spildevand

Rødovre Kommune er opdelt i to kloakoplande. De nordlige og sydvestlige dele er separatkloakerede, og spildevandet ledes til BIOFOS' Renseanlæg Avedøre. Regnvandssystemet afleder primært til Harrestrup Å og er indrettet med traditionelle ledninger, åbne grøfter samt et mindre antal åbne og lukkede regnvandsbassiner. Den øvrige del af kommunen er fælleskloakeret, og både spildevand og regnvand ledes her til Renseanlæg Damhusåen.

Geografisk set har Rødovre Kommune en svag hældning mod syd, hvilket medfører, at antallet af pumpestationer er begrænset. Spildevandssystemet har seks pumpestationer, og regnvandssystemet har en pumpestation.

Ledningsnettet til spildevand

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renoveringsplan. I 2023 blev der foretaget tv-inspektion af 5.786 m hovedledning og 506 stik, og der blev renoveret 2.312 m hovedledning samt 165 stik og foretaget 213 afpropringer.

Vandskulptur i Rødovre

Bassiner mv.

Der er beskrevet et indsatsområde i spildevandsplanen om reduktion af overløb for overløb DCH0101. HOFOR planlægger derfor etablering af et lukket fællesbassin ved Elstedvej. Projektet forventes anlagt i 2025-2027. Der er blevet udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere og gennemført årlig service på alle pumpestationer.

Klimatilpasning

HOFOR har udarbejdet masterplaner i det nordlige og østlige Rødovre, som er blevet brugt til at igangsætte

en række projekter. Herunder bortledning af regnvand fra byudviklingsområderne i Bykernen. Derudover arbejder HOFOR på en masterplan for den sydlige del af Rødovre, som forventes færdiggjort i 2024.

Byudvikling

I samarbejde med Rødovre Kommune øger HOFOR fokus på synergier i forbindelse med byudviklingsprojekter. I Rødovre Kommune er der udpeget tre byudviklingsområder: Bykernen, Rødovre Syd og Valhøj Erhvervs kvarter. Bykernen udvikles i flere etaper og inkluderer Karrebyen, Parkbyen og Gartnerbyen. Byområdet er i dag

fælleskloakeret og skal forberedes til separat kloakering ifm. Nybyggeri, og i den forbindelse er der planer om et klimatilpasningsprojekt og et regnvandsbassin i Aage Knudsens Strøg. I 2023 er der med udgangspunkt i Masterplan for Rødovre Øst projekteret en ny regnvandsledning i Gunnekær til transport af separeret regnvand til recipient. Anlæg af regnvandsledningen i Gunnekær er sat i gang i 2023 ifm. omlægning af spildevandsledning til nyt rådhusbyggeri og forventes færdig i 2024. I 2024 undersøges det, hvilke krav der vil være for at kunne opnå udledningstilladelse til det separerede regnvand.

I 2023 har HOFOR arbejdet tæt sammen med bygherrerne i Parkbyen og i Valhøjvej Erhvervs kvarter om den forestående byggemodning ifm. byudviklingen. I begge byudviklingsområder er det planen at omdanne eksisterende erhvervsområder til boligområder, der friholdes for gennemkørende biltrafik, men med stier og forbindelser for bløde trafikanter. For begge byudviklingsområder er der i 2023 arbejdet på at afklare, hvordan den fremtidige forsyningsinfrastruktur placeres hensigtsmæssigt i boligområder uden asfalterede veje.

Tværkommunale å-samarbejder

Rødovre Kommune er part i Harrestrup Å-samarbejdet, som har til formål at udbygge kapaciteten i Harrestrup Å-systemet, så det også fremover kan rumme de store regnskyl. Over de næste 20 år skal der gennemføres de ca. 40 anlægsprojekter, som indgår i Kapacitetsplan 2018. Planen er vedtaget af alle ti kommuner og forsynings selskaber i samarbejdet. Ansvaret for at gennemføre de konkrete projekter i Kapacitetsplan 2018 er uddelegeret til de forskellige parter i Harrestrup Å-samarbejdet. Rødovre Kommune er sammen med Herlev Kommune og HOFOR involveret i et medfinansieringsprojekt i Kagsmosen, der gennemføres af Københavns Kommune samt to brinksikringsprojekter, der gennemføres af HOFOR og i samarbejde med Københavns Kommune.

Rødovre Rådhus

I 2023 har HOFOR arbejdet tæt sammen med bygherrerne i Parkbyen og i Valhøjvej Erhvervs kvarter om den forestående byggemodning ifm. byudviklingen.

FAKTA: Vand og spildevand

HOFOR forsyner ca. 12.000 borgere nord for S-banen i Vallensbæk Kommune med drikkevand. Syd for S-banen forsynes borgerne med vand fra Vallensbæk Strands Vandværk. HOFOR aftager spildevand og håndterer regnvand for alle kommunens knap 18.000 borgere.

KORT MED INVESTERINGER

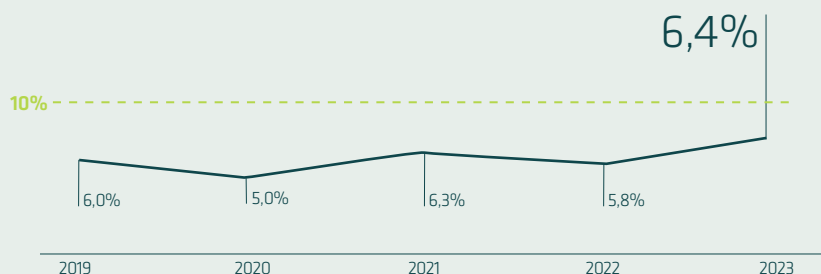

97 liter
pr. indbygger pr. dag

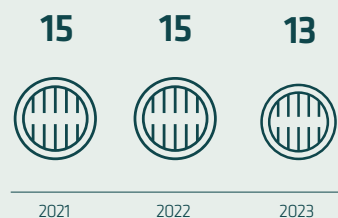
I alt blev der leveret
0,5 mio. m³
rent drikkevand

17.805
Indbyggere per 31.12.2023

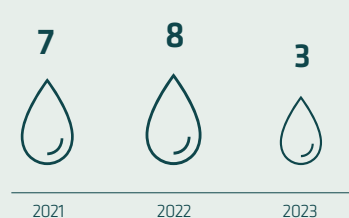
VANDTABSPROCENT

SPILEDEVAND: driftstop

VAND: Lækager på hoved-, stik- og forsyningsledninger

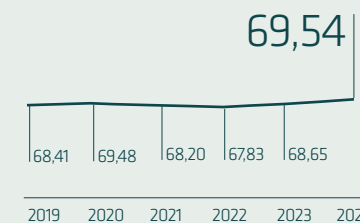

INVESTINGERINGER

	VAND		SPILDEVAND	
tkr.	2023	2022	2023	2022
Nettoomsætning	4.840	6.626	21.462	23.887
Omkostninger	-4.045	-3.462	-8.385	-10.884
Årets resultat	-536	1.263	892	120
Balancesum	57.417	56.401	470.260	468.012
Materielle anlægsaktiver	54.205	48.356	395.237	398.601
Egenkapital	40.595	41.131	426.022	425.130

PRISUDVIKLING (kr./m³)

Vandproduktion

Vandet leveres fra den regionale indvinding på værkerne ved Thorsbro og Regnemark.

Vandkvalitet målt i ledningsnettet og hos forbrugerne

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2023 blev der udtaget 14 kontroller på forbrugeres taphaner og 26 supplerende kontroller på ledningsnettet. En prøve ved forbrugers taphane viste en overskridelse af turbiditet og jern, som ikke kunne genfindes i den tilhørende dokumentationsprøve udtaget på ledningsnettet. Der var en overskridelse på de mikrobiologiske parametre på en prøve udtaget på en forbrugers taphane, som blev genfundet på den tilhørende ledningsnetprøve. Overskridelsen blev ikke genfundet på opfølgende prøver. Myndighederne blev orienteret i henhold til gældende lovgivning.

Blødere vand

Vandet hos kunderne i Vallensbæk vil over de kommende år blive gradvist blødere efterhånden som flere af de værker, der leverer vand til Vallensbæk, får indført blødgøring. I den nordlige del vil kunderne få blødere vand, når værket ved Thorsbro går i drift i 2024, mens kunderne i den sydlige del kan se frem til blødgjort vand fra 2027, når Værket ved Regnemark går i drift.

Ledningsnettet til vand

Der er i 2023 renoveret 1.126 m vandledning på følgende veje: Pilestien,

Jydekrogen og Vallensbækvej. Ledningsnettet er generelt i god stand, hvilket giver sig udslag i forholdsvis få brud og et forholdsvis lille vandtab.

Vandspareaktiviteter

Skolerne har i 2023 haft mulighed for at booke undervisningsforløb på Energi & Vand. Her undervises eleverne i klimatilpasning, vand, vandforbrug og vandbesparelser. Ved åbent hus på Energi & Vand kunne borgere komme og opleve de undervisningsforløb som tilbydes. Vandheltene har været forbi skoler i ejerkommunerne og fortælle ca. 3.000 elever fra 1.- og 2.-klasser om vand og vandbesparelser. Gode vandspareråd er blevet delt med borgerne via sociale medier og presse. Her har der bl.a. været fokus på, hvordan man ved adfærdsændringer kan spare vand til gavn for pengepungen og miljøet. Et særligt fokus har der været på at rådgive de unge, der lige er flyttet hjemmefra om, hvordan de kan spare på vandet med kampagnen #påegneben. Via Teknisk Akademi har driftsansvarlige bl.a. fået viden og rådgivning om, hvordan de kan undgå vandspild.

Spildevand

I Vallensbæk håndteres regnvand og spildevand i separate systemer. Kommunen er meget flad og lavt beliggende, og afløbsforholdene er helt afhængige af vandstanden i Køge Bugt.

Kvaliteten af drikkevandet i ledningsnettet er generelt god. I 2023 blev der udtaget 14 kontroller på forbrugeres taphaner og 26 supplerende kontroller på ledningsnettet.

Cyklister på tur ved Vallensbæk Havn

Spildevandet fra hele kommunen ledes til pumpestationen ved Lundbækvej, hvorfra det pumpes gennem ledninger i Brøndby og Hvidovre til rensning på BIOFOS' renselanlæg. Regnvandet opsamles i et separat system og afledes til St. Vejle Å, Bækrenden, Ringebæk Sø samt direkte til Køge Bugt.

Ledningsnettet til spildevand

Renoveringen af kloakledningerne sker efter en systematisk renove-

ringsplan. I 2023 blev der foretaget tv-inspektion af 5.118 m hovedledninger og 438 stikledninger, og der blev renoveret 2.447 m hovedledning samt 80 stikledninger og foretaget 64 afproprninger.

Bassiner mv.

Der er udført lovmæssigt vedligehold og rensning af sandfang og olieudskillere samt gennemført årlig service på alle pumpestationer. Etablering af to helt nye spildevandspumpestationer

ved Saltøvej og Plantagevej viste sig desværre at blive uforholdsmæssig dyr, hvorfor de eksisterende pumpestationer renoveres. Der er gennemført projektering og udbud i 2023. Renoveringen gennemføres i begyndelsen af 2024.

Klimatilpasning

I samarbejde med Vallensbæk Kommune blev der anlagt et nyt regnvandsbassin på Strandengen øst for Vallensbæk Havnevej. Bassinet blev

indviet i september 2021. Det viste sig imidlertid, at bassinet ikke fungerede helt efter hensigten. Udløbet fra bassinet blev derfor sænket i begyndelsen af 2023.

HOFOR har i 2023 fortsat arbejdet med at projektere en eventuel udvidelse af Skovmosen. I samarbejde med miljømyndigheden gennemfører HOFOR et måleprogram i Skovmosen for at afklare, om det nuværende anlæg renser regnvandet tilstrækkeligt

til, at der kan opnås udledningstilladelse til St. Vejle Å.

Parkbåndet udgør et grønt strøg gennem Vallensbæk Nordmark. HOFOR har i 2023 anlagt regnvandsbassiner i den sydlige del af Parkbåndet for at klimatilpasse Vallensbæk Nordmark. I bassinerne opsamles og forsinkes regnvand og udledes herfra til Tueholm Sø. Bassinerne blev indviet i september 2023.

Byudvikling

HOFOR har henholdsvis byudviklingsområderne Egeskov Byhave, VUC-grunden og Sydporten for øje. Der har i 2023 ikke været planlagt aktivitet for byudviklingsområderne og forventes heller ikke i 2024. Hvis udviklingen gør det nødvendigt, vil HOFOR igangsætte relevante analyser.

Tværkommunale samarbejder

Sammen med forsyningerne fra Glostrup, Høje-Taastrup og Ishøj Kommune deltager HOFOR i Kloaksammenslutningen Vallensbæk Mose. HOFOR varetager driften af de fælles anlæg. Kloaksammenslutningen har i 2023 gennemført et projekt, som har vurderet behovet for en oprensning af Tueholm og Vallensbæk Sø. Det blev konkluderet, at søerne har den nødvendige hydrauliske kapacitet, og at der ikke er behov for en større oprensning.

Gåtur ved Strandengen i Vallensbæk

Årsregnskab

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar til 31. december 2023 for HOFOR Forsyning Holding P/S.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2023 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for

regnskabsåret 1. januar - 31. december 2023.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og selskabets aktiviteter og økonomi-

ske forhold, årets resultat og selskabets finansielle stilling.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 2. april 2024

Direktion:

Henrik Plougmann Olsen
adm. direktør

Bestyrelse:

Susanne Juhl
formand

Lars Henrik Weiss
næstformand

Karina Vestergård Madsen

Karl Vogt-Nielsen

Andreas Boisen

Sarah C. B. Christensen
medarbejdervalgt

Jane Meller Thomsen
medarbejdervalgt

Sofie Chili Buch
medarbejdervalgt

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i HOFOR Forsyning Holding P/S

Konklusion

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for HOFOR Forsyning Holding P/S for regnskabsåret 01.01.2023 - 31.12.2023, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet og årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabsloven.

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31.12.2023 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 01.01.2023 - 31.12.2023 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet Revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen og selskabet i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd

(IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Fremhævelse af forhold i regnskabet

Vi henviser til note 37, hvoraf det fremgår, at særligt finansieringsbehov vedrørende renteomkostninger, der ikke kan indregnes i taksterne for HOFOR Spildevand København A/S og HOFOR Vand København A/S, forventes dækket af periodiske kontante kapitaltilførsler. Vores konklusion er ikke modificeret vedrørende dette forhold.

Ledelsens ansvar for koncernregnskabet og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncernregnskab og et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncernregnskabet og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften, at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant, samt at udarbejde koncernregnskabet og

årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncernregnskabet og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncernregnskabet og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af koncernregnskabet og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncernregnskabet og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncernregnskabet og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets

Den uafhængige revisors revisionspåtegning (fortsat)

evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncernregnskabet og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncernregnskabet og årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om koncernregnskabet og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om bl.a. det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisions-

mæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncernregnskabet og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncernregnskabet og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet eller årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til den relevante lovgivning.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i den relevante lovgivning. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, den 2. april 2024

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Per Timmermann
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne18652

Peter Kyhnau-Vejgaard
statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne42833

Resultatopgørelse

Note	tkr.	Koncern		Modervirksomhed	
		2023	2022	2023	2022
1	Nettoomsætning	7.383.282	6.711.062	27.270	26.440
	Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver	191.669	178.400	0	0
2	Andre driftsindtægter	56.257	56.442	0	0
	Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer	-3.846.288	-3.467.537	0	0
	Andre eksterne omkostninger	-725.157	-532.998	-39.712	-27.533
	Bruttoresultat	3.059.763	2.945.369	-12.442	-1.093
3	Personaleomkostninger	-1.065.033	-991.611	-697	-698
4	Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	-1.437.425	-1.402.268	0	0
	Driftsresultat	557.305	551.490	-13.139	-1.791
5	Indtægter af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder	12.910	19.865	293.836	326.124
	Indtægter af kapitalinteresser	3.161	7.113	0	0
6	Andre finansielle indtægter	103.034	27.160	160.186	43.770
7	Finansielle omkostninger	-447.796	-341.044	-111.002	-69.794
	Resultat før skat	228.614	264.584	329.881	298.309
8	Skat af årets resultat	-3.581	-51.871	0	0
	Årets resultat	225.033	212.713	329.881	298.309
	Minoritetsinteressers andel af dattervirksomheders resultater	104.848	85.596	0	0
	HOFOR Forsyning Holding P/S' koncernens andel af årets resultat	329.881	298.309	329.881	298.309
9	Resultatdisponering				

Balance Aktiver

Note	tkr.	Koncern		Modervirksomhed	
		31/12 2023	31/12 2022	31/12 2023	31/12 2022
	Anlægsaktiver				
10	Immaterielle anlægsaktiver				
	Systemudvikling	24.611	35.190	0	0
	Takstrettigheder	1.497.456	744.218	0	0
	Kapacitetsrettigheder	114.091	139.803	0	0
	CO ₂ -kvoter	0	0	0	0
	Goodwill/brugsrettigheder	159.127	167.360	0	0
	Erhvervede licenser	2.972	0	0	0
	Udviklingsprojekter	0	72	0	0
	Forudbetalinger for immaterielle anlægsaktiver	2.377	1.035	0	0
	Immaterielle anlægsaktiver i alt	1.800.634	1.087.678	0	0
11	Materielle anlægsaktiver				
	Grunde og bygninger	2.051.544	2.016.545	0	0
	Produktionsanlæg og maskiner	29.088.693	28.889.841	0	0
	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	164.287	177.388	0	0
	Forudbetalte anlæg	139.795	167.754	0	0
	Materielle anlægsaktiver under udførelse	4.032.949	3.018.927	0	0
	Materielle anlægsaktiver i alt	35.477.268	34.270.455	0	0
	Finansielle anlægsaktiver				
12	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	10.345.303	9.984.964
13	Kapitalandele i associerede virksomheder	44.268	46.848	0	0
14	Kapitalandele i kapitalinteresser	14.475	15.990	0	0
15	Andre kapitalandele og værdipapirer	826	827	0	0
16	Andre tilgodehavender	44.565	624.978	0	0
17	Deposita	25.662	23.881	23.490	22.588
	Finansielle anlægsaktiver i alt	129.795	712.524	10.368.793	10.007.552
	Anlægsaktiver i alt	37.407.697	36.070.657	10.368.793	10.007.552
	Omsætningsaktiver				
18	Varebeholdninger	262.186	319.675	0	0
	Varebeholdninger i alt	262.186	319.675	0	0
	Tilgodehavender				
	Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser	960.706	999.698	0	0
	Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder	0	0	1.115.839	1.831.466
19	Igangværende arbejder for fremmed regning	7.104	7.211	0	0
20	Tilgodehavende selskabsskat	28.183	27.936	0	0
21	Underdækning	311.746	306.854	0	0
22	Andre tilgodehavender	280.453	383.638	3.814	1.083
23	Periodeafgrænsningsposter	120.774	76.534	2.800	4.200
	Tilgodehavender i alt	1.708.966	1.801.871	1.122.453	1.836.749
	Værdipapirer og kapitalandele	660.708	703.351	380.217	364.035
	Likvide beholdninger	642.637	607.157	572.167	305.728
	Omsætningsaktiver i alt	3.274.497	3.432.054	2.074.837	2.506.512
	AKTIVER I ALT	40.682.194	39.502.711	12.443.630	12.514.064

Balance Passiver

Note	tkr.	Koncern		Modervirksomhed	
		31/12 2023	31/12 2022	31/12 2023	31/12 2022
24	Egenkapital				
	Virksomhedskapital	1.736.000	1.736.000	1.736.000	1.736.000
	Nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	4.704.204	4.531.524
	Dagsværdireserve regnskabsmæssig sikring	129.312	199.842	0	0
	Andre reserver	2.795.979	2.795.979	0	0
	Overført resultat	6.847.253	6.390.339	5.068.340	4.854.636
	Egenkapital i alt	11.508.544	11.122.160	11.508.544	11.122.160
25	Minoritetsinteresser i alt	4.618.925	4.657.642	0	0
	Hensatte forpligtelser				
26	Udskudt skat	0	15.864	0	0
27	Andre hensatte forpligtelser	1.712.459	937.970	0	0
	Hensatte forpligtelser i alt	1.712.459	953.834	0	0
	Gældsforpligtelser				
28	Langfristede gældsforpligtelser				
	Gæld til realkreditinstitutter	2.052.688	2.044.244	0	0
	Kreditinstitutter i øvrigt	14.709.606	13.583.801	0	0
	Forudbetalinger fra kunder	3.231.202	3.383.234	0	0
	Overdækning	118.290	179.609	0	0
	Periodeafgrænsningsposter	410.083	438.254	0	0
	Anden gæld	102.827	111.112	0	0
	Langfristede gældsforpligtelser i alt	20.624.696	19.740.254	0	0
	Kortfristede gældsforpligtelser				
29	Kortfristet del af langfristet gæld	943.184	1.251.565	0	0
	Kreditinstitutter i øvrigt	0	250.961	0	250.961
30	Uafregnede forbrugsleverancer	315.463	444.051	0	0
	Leverandører af varer og tjenesteydelser	705.675	863.991	100	0
	Gæld til tilknyttede virksomheder	0	0	904.078	1.107.216
31	Anden gæld	223.396	197.581	28.108	29.527
19	Forudfakturering igangværende arbejder	2.974	6.173	0	0
32	Periodeafgrænsningsposter	26.879	14.499	2.800	4.200
	Kortfristede gældsforpligtelser i alt	2.217.571	3.028.821	935.086	1.391.904
	Gældsforpligtelser i alt	22.842.267	22.769.075	935.086	1.391.904
	PASSIVER I ALT	40.682.194	39.502.711	12.443.630	12.514.064
33	Kontraktlige forpligtelser og eventualposter mv.				
34	Pantsætninger og sikkerhedsstillelser				
35	Afledte finansielle instrumenter				
36	Nærtstående parter				
37	Væsentlige usikkerheder og usædvanlige forhold				
38	Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor				
41	Anvendt regnskabspraksis				

	Note	tkr.	Koncern	
			2023	2022
Pengestrømsopgørelse				
		Nettoomsætning	7.383.282	6.711.062
		Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver	191.669	178.400
		Omkostninger	-5.636.478	-4.992.146
		Andre driftsindtægter, netto	56.257	56.442
		Regulering for ikke likvide driftsposter	132.098	-56.282
39		Pengestrøm fra primær drift før ændring i driftskapital	2.126.828	1.897.476
40		Ændring i driftskapital	190.758	-504.953
		Pengestrøm fra primær drift	2.317.586	1.392.523
		Finansielle indtægter	103.034	27.160
		Finansielle omkostninger	-447.796	-341.044
		Pengestrøm fra ordinær driftsaktivitet før skat	1.972.824	1.078.639
		Betalt selskabsskat	0	0
		Pengestrøm fra driftsaktivitet	1.972.824	1.078.639
		Køb af immaterielle anlægsaktiver	-792.092	-64.883
		Køb af materielle anlægsaktiver	-2.603.348	-2.326.293
		Salg af materielle anlægsaktiver	26.779	26.626
		Deposita, netto	-1.781	-1.864
		Pengestrøm til investeringsaktivitet	3.370.442	2.366.414
		Optagelse af langfristet gæld	2.216.859	3.014.010
		Afdrag på langfristet gæld	-1.393.240	-1.359.709
		Afdrag på øvrige forpligtelser	-1.482	-1.490
		Nettoinvestering i værdipapirer	69.693	76.303
		Nettosikkerhedsstillelse ved prisafdækning	580.413	-241.048
		Kapitalindsud fra ejer	193.164	42.439
		Modtaget udbytte fra associerede selskaber og kapitalinteresser (laugsmøller)	18.651	29.465
		Pengestrøm fra finansieringsaktivitet	1.648.058	1.559.970
		Pengestrøm	286.441	272.195
		Likvider, primo	356.196	84.001
		Likvider, ultimo	642.637	356.196

Egenkapitalopgørelse

tkr.	Koncern				I alt
	Aktiekapital	Andre reserver	Dagsværdireserve regnskabsmæssig sikring	Overført resultat	
Egenkapital 1. januar 2023	1.736.000	2.795.979	199.842	6.390.339	11.122.160
Minoritetsinteressers andel af værdi af kapitalindskud i dattervirksomheder	0	0	0	-66.131	-66.131
Årets kapitalindskud	0	0	0	193.164	193.164
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	0	-90.426	0	-90.426
Skat af egenkapitalbevægelser	0	0	19.896	0	19.896
Overført fra resultatdisponering	0	0	0	329.881	329.881
Egenkapital 31. december 2023	1.736.000	2.795.979	129.312	6.847.253	11.508.544

Af "Andre reserver" kan 2.795.979 tkr. henføres til dattervirksomheden HOFOR Fjernvarme P/S.

Andre reserver består af resterende overkurs fra vurdering af selskabets aktiver i forbindelse med selskabets stiftelse.

Andre reserver kan under nuværende regulering af varmesektoren ikke udloddes til ejerne.

tkr.	Modervirksomhed			I alt
	Aktiekapital	Nettopskrivning efter den indre værdis metode	Overført resultat	
Egenkapital 1. januar 2023	1.736.000	4.531.524	4.854.636	11.122.160
Minoritetsinteressers andel af værdi af kapitalindskud i dattervirksomheder	0	0	-66.131	-66.131
Årets kapitalindskud	0	0	193.164	193.164
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	-90.426	0	-90.426
Skat af egenkapitalbevægelser	0	19.896	0	19.896
Overført fra resultatdisponering	0	243.210	86.671	329.881
Egenkapital 31. december 2023	1.736.000	4.704.204	5.068.340	11.508.544

tkr.

Noter

Note 1 Nettoomsætning

Koncern

Modervirksomhed

	2023	2022	2023	2022
Varme	4.193.983	3.919.541	0	0
Spildevand	849.333	808.424	0	0
El	793.071	905.326	0	0
Urealiseret gevinst/tab på elprissikring	614.578	159.466	0	0
Vand	454.999	428.913	0	0
Rensning	119.382	128.492	0	0
Bygas	203.742	235.273	0	0
Fjernkøling	109.043	87.577	0	0
Øvrig omsætning	45.151	38.050	27.270	26.440
	7.383.282	6.711.062	27.270	26.440

Øvrig omsætning består primært af BIOFOS-koncernen's salg af el, gas, varme og slamafbrænding. Moderselskabets øvrige omsætning består primært af indtægter ved udlejning.

Note 2 Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter består primært af tilskud fra Energistyrelsen, restancegebyrer og andre afledte indtægter fra forbrugsafregning.

Note 3 Personaleomkostninger

Koncern

Modervirksomhed

	2023	2022	2023	2022
Gager og lønninger	937.897	874.841	697	698
Pensioner	111.393	112.918	0	0
Andre omkostninger til social sikring mv.	15.743	3.852	0	0
	1.065.033	991.611	697	698
- Heraf arbejde udført for egen regning og opført under aktiver	-191.669	-178.400	0	0
	873.364	813.211	697	698
Gennemsnitlig antal medarbejdere	1.590	1.526	0	0
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse	6.162	12.297	697	698

Vederlaget til direktion og bestyrelse for 2022 indeholder løn til fratrådte direktører.

Herudover har koncernen afholdt omkostninger på i alt 38 tkr. (2022: 6 tkr.) relateret til bestyrelsens virke.

tkr.

Noter

Note 4 Af- og nedskrivninger

Koncern

	2023	2022		
Immaterielle anlægsaktiver	79.054	78.463		
Materielle anlægsaktiver	1.358.371	1.323.805		
	1.437.425	1.402.268		

Note 5 Indtægter af kapitalandele i tilknyttede og associerede virksomheder

Koncern

Modervirksomhed

	2023	2022	2023	2022
Andel af overskud i tilknyttede virksomheder	0	0	689.080	550.962
Andel af underskud i tilknyttede virksomheder	0	0	-280.247	-138.107
Andel af overskud i associerede virksomheder	12.910	19.865	0	0
Forskydning i intern avance på investeringsprojekter i koncernen mv.	0	0	-114.998	-86.731
	12.910	19.865	293.836	326.124

Note 6 Andre finansielle indtægter

Koncern

Modervirksomhed

	2023	2022	2023	2022
Renteindtægter fra dattervirksomheder	0	0	95.527	34.735
Valutakursgevinster	3.641	3.271	2	0
Andre finansielle indtægter	99.393	23.889	64.657	9.035
	103.034	27.160	160.186	43.770

Note 7 Finansielle omkostninger

Koncern

Modervirksomhed

	2023	2022	2023	2022
Renteomkostninger fra dattervirksomheder	0	0	96.520	25.041
Valutakurstab	4.856	568	14	0
Andre finansielle omkostninger	442.940	340.476	14.468	44.753
	447.796	341.044	111.002	69.794

tkr.

Noter

Note 8 Skat af årets resultat

Koncern

	2023	2022
Skat af årets resultat	-19.445	80.269
Årets regulering af udskudt skat	132.581	-128.567
Årets værdiregulering af udskudt skat	-99.686	-24.225
Regulering af udskudt skat vedrørende tidligere år	-17.031	20.652
	-3.581	-51.871

Note 9 Resultatdisponering

Koncern

Modervirksomhed

	2023	2022	2023	2022
Regulering andre reserver	0	0	0	0
Overført til reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	0	0	243.210	-54.207
Overført til egenkapital	225.033	212.714	86.671	352.516
Minoritetsinteressernes andel af dattervirksomheders resultat	104.848	85.596	0	0
	329.881	298.309	329.881	298.309

Note 10 Immaterielle anlægsaktiver

Koncern

	System-udvikling	Takst-rettigheder	Kapacitets-rettigheder	CO ₂ -kvoter	Goodwill/brugsret.	Erhvervede licenser	Udviklingsprojekter	Forudbetalinger	I alt
Kostpris 1. januar	166.915	1.383.473	447.014	0	288.100	0	31.699	1.035	2.318.236
Tilgang	2.138	784.762	0	670	0	3.180	0	1.342	792.092
Overført fra anlæg under udførelse og forudbetaling	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Afgang	0	-132	0	0	0	0	0	0	-132
Kostpris 31. december	169.053	2.168.103	447.014	670	288.100	3.180	31.699	2.377	3.110.196
Af- og nedskrivninger 1. januar	131.725	639.255	307.211	0	120.740	0	31.627	0	1.230.557
Årets afskrivninger	12.717	31.442	25.712	670	8.233	208	72	0	79.054
Tilbageførsel af afskrivninger på afhændede aktiver	0	-50	0	0	0	0	0	0	-50
Af- og nedskrivninger 31. december	144.442	670.647	332.923	670	128.973	208	31.699	0	1.309.562
Regnskabsmæssig værdi 31. december	24.611	1.497.456	114.091	0	159.127	2.972	0	2.377	1.800.634

tkr.

Note 11 Materielle anlægsaktiver

Koncern

Noter

	Grunde og bygninger	Produktionsanlæg og maskiner	Andre anlæg, drifts- materiel og inventar	Forudbetalt anlæg	Anlæg under udførelse	I alt
Kostpris 1. januar	2.699.063	42.036.775	493.705	419.385	3.018.927	48.667.855
Tilgang	53.913	2.198	13.529	0	2.533.708	2.603.348
Overført fra anlæg under udførelse	10.392	1.465.266	8.190	0	-1.483.848	0
Afgang	-1.383	4.071	-7.503	0	-35.838	-48.795
Kostpris 31. december	2.761.985	43.500.168	507.921	419.385	4.032.949	51.222.408
Opskrivninger 1. januar	1.584	702.425	533	0	0	704.542
Tilgang	0	0	0	0	0	0
Afgang	0	-821	0	0	0	-821
Opskrivninger 31. december	1.584	701.604	533	0	0	703.721
Af- og nedskrivninger 1. januar	684.102	13.849.359	316.850	251.631	0	15.101.942
Årets afskrivninger	27.923	1.252.887	34.558	27.959	0	1.343.327
Årets nedskrivninger	0	15.044	0	0	0	15.044
Tilbageførsel af afskrivninger på afhændede aktiver	0	-4.211	-7.241	0	0	-11.452
Af- og nedskrivninger 31. december	712.025	15.113.079	344.167	279.590	0	16.448.861
Regnskabsmæssig værdi 31. december	2.051.544	29.088.693	164.287	139.795	4.032.949	35.477.268
Heraf årets finansieringsomkostninger					55.748	55.748

Note 12 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Modervirksomhed

	2023	2022
Kostpris 1. januar	5.437.935	5.385.496
Tilgang	203.164	52.439
Afgang	0	0
Kostpris 31. december	5.641.099	5.437.935
Værdireguleringer 1. januar	4.547.029	3.965.538
Årets resultat efter skat i dattervirksomheder	293.836	326.124
Minoritetsaktionærers andel af værdi af kapitalindskud i dattervirksomheder	-66.131	-14.529
Nedskrivning af underbalance i dattervirksomheder, tilbageførsel	0	-16.340
Andel af regulering vedr. resultat- og kapitalandel mv.	-70.530	286.236
Værdireguleringer 31. december	4.704.204	4.547.029
Regnskabsmæssig værdi 31. december	10.345.303	9.984.964

tkr.

Note 12 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder (forsat)

Modervirksomhed

Noter

Navn	Hjemsted	Ejerandel	Årets resultat efter skat	Egenkapital
HOFOR Fjernvarme P/S	København	100%	-4.094	3.048.732
HOFOR Bygas P/S	København	100%	52.218	888.951
HOFOR Holding A/S	København	100%	-554	6.641.190
HOFOR Energiproduktion A/S	København	100%	512.149	909.710
HOFOR Fjernkøling A/S	København	100%	26.584	230.486
HOFOR DC A/S	København	100%	198	7.905
HOFOR Vind A/S	København	100%	66.534	84.454
HOFOR VE Komplementar ApS	København	100%	2	42
HOFOR Fjerritslev SOL K/S	København	100%	4.169	3.588
HOFOR Vand Holding A/S	København	73,59%	13	1.339.624
HOFOR Vand Albertslund A/S	Albertslund	73,59%	-1.527	71.950
HOFOR Vand Brøndby A/S	Brøndby	73,59%	-2.975	223.147
HOFOR Vand Dragør A/S	Dragør	73,59%	-2.852	55.736
HOFOR Vand Herlev A/S	Herlev	73,59%	-5.179	68.336
HOFOR Vand Hvidovre A/S	Hvidovre	73,59%	-6.324	163.716
HOFOR Vand København A/S	København	73,59%	-117.483	792.217
HOFOR Vand Rødovre A/S	Rødovre	73,59%	-5.206	76.237
HOFOR Vand Vallensbæk A/S	Vallensbæk	73,59%	-394	29.874
HOFOR A/S	København	73,59%	226	22.373
HOFOR Spildevand Holding A/S	København	61,37%	3	4.815.705
HOFOR Spildevand Albertslund A/S	Albertslund	61,37%	2.227	268.339
HOFOR Spildevand Brøndby A/S	Brøndby	61,37%	1.246	362.968
HOFOR Spildevand Dragør A/S	Dragør	61,37%	4.158	137.136
HOFOR Spildevand Herlev A/S	Herlev	61,37%	-10.291	271.442
HOFOR Spildevand Hvidovre A/S	Hvidovre	61,37%	-14.888	596.621
HOFOR Spildevand København A/S	København	61,37%	-102.677	1.315.822
HOFOR Spildevand Rødovre A/S	Rødovre	61,37%	-850	185.216
HOFOR Spildevand Vallensbæk A/S	Vallensbæk	61,37%	547	261.440
BIOFOS Holding A/S	København	41,48%	7	1.417.027
BIOFOS A/S	København	41,48%	0	303
BIOFOS Lynettefællesskabet A/S	København	41,48%	18.800	913.663
BIOFOS Spildevandscenter Avedøre A/S	København	41,48%	-4.952	503.031
			408.833	25.706.980
Eliminering af interne aktiebesiddelser				-14.641.930
Eliminering af intern avance på investeringsprojekter mv.			-125.608	-778.606
Minoritetsaktionærers andel af interne avancer mv.			10.611	58.859
			293.836	10.345.303

tkr.

Noter

Note 13 Kapitalandele i associerede virksomheder

Koncern

	2023	2022
Kostpris 1. januar	57.652	57.652
Tilgang	0	0
Afgang	0	0
Kostpris 31. december	57.652	57.652
Værdireguleringer 1. januar	-10.804	-8.317
Årets resultat efter skat	12.910	19.865
Årets udloddede udbytte	-15.490	-22.352
Værdireguleringer 31. december	-13.384	-10.804
Regnskabsmæssig værdi 31. december	44.268	46.848

Navn	Hjemsted	Stemme- og ejerandel	Årets resultat efter skat	Egenkapital
Korsnakke Vindmøllelaug I/S	Lolland Kommune	38,14%	9.221	35.438
Krejbjerg Vindmøllelaug I/S	Skive Kommune	28,61%	4.279	27.244
Rødby Fjord III Vindmøllelaug I/S	Lolland Kommune	50,22%	5.061	27.369
Thorsminde Vindmøllelaug I/S	Silkeborg Kommune	42,29%	13.306	21.789

Note 14 Kapitalandele i kapitalinteresser

Koncern

	2023	2022
Kostpris 1. januar	20.691	20.691
Tilgang	0	0
Afgang	0	0
Kostpris 31. december	20.691	20.691
Værdireguleringer 1. januar	-4.701	-3.815
Årets værdiregulering	-1.515	-886
Værdireguleringer 31. december	-6.216	-4.701
Regnskabsmæssig værdi 31. december	14.475	15.990

tkr.

Noter

Note 15 Andre kapitalandele og værdipapirer

Koncern

	2023	2022
Kostpris 1. januar	827	827
Tilgang	0	0
Afgang	0	0
Kostpris 31. december	827	827
Værdireguleringer 1. januar	0	0
Årets værdiregulering	-1	0
Værdireguleringer 31. december	-1	0
Regnskabsmæssig værdi 31. december	826	827

Note 16 Andre tilgodehavender

Koncern

	2023	2022
Kostpris 1. januar	624.978	383.930
Tilgang	84.352	246.110
Afgang	-664.765	-5.062
Kostpris 31. december	44.565	624.978
Regnskabsmæssig værdi 31. december	44.565	624.978

Andre tilgodehavender under finansielle anlægsaktiver omfatter primært tilgodehavende tilslutningsbidrag i fjernskølingsaktiviteten, sikkerhedsstillelse over for SKAT samt sikkerhedsstillelse over for børser i forbindelse med finansielle handler.

Note 17 Deposita

Koncern

Modervirksomhed

	2023	2022	2023	2022
Kostpris 1. januar	23.881	22.017	22.588	22.017
Tilgang	1.781	1.864	902	571
Afgang	0	0	0	0
Kostpris 31. december	25.662	23.881	23.490	22.588
Regnskabsmæssig værdi 31. december	25.662	23.881	23.490	22.588

Note 18 Varebeholdninger

Koncern

	2023	2022
Råvarer og hjælpematerialer	154.052	131.507
Træflis	61.536	92.531
Træpiller	15.808	55.272
Olie	30.790	40.365
262.186	319.675	

tkr.

Note 19 Igangværende arbejder for fremmed regning**Koncern****Noter**

	2023	2022
Igangværender arbejder, salgspris	15.910	20.182
Igangværender arbejder, acontofaktureret	-11.780	-19.144
	4.130	1.038
Indregnet således i balancen:		
Igangværende arbejder for fremmed regning under aktiver	7.104	7.211
Modtagne forudbetalinger under passiver	-2.974	-6.173
	4.130	1.038

Note 20 Tilgodehavende selskabsskat

Højesteret afsagde i 2018 dom i vandskattesagen, og i 2019 udsendte Skattestyrelsen som konsekvens heraf et styresignal vedrørende "Genoptagelse, ændring af praksis - opgørelse af afskrivningsgrundlaget for distributionsnet mv. i vand- og spildevandselskaber". Skattestyrelsen godkendte i 2020 koncernens genberegning af de skattemæssige indgangsværdier i de berørte selskaber.

Selskaberne foretog efter Højesteretsafgørelsen i 2018 en genberegning af den skattepligtige indkomst i de berørte indkomstår på baggrund af foreløbige opgjorte skattemæssige indgangsværdier efter dommens afgørelse. Selskaberne afventer Skattestyrelsens færdigbehandling af sagerne samt udbetaling af tilgodehavender, hvilket forventes at ske i løbet af 2024. I den forbindelse kan der forekomme mindre ændringer af de oprindelige beregnede tilgodehavende skatter.

Noter

tkr.

Note 21 Underdækning

Koncern

	2023	2022
Underdækning, der forfalder inden for 1 år	311.746	306.185
Underdækning, der forfalder mellem 1 og 5 år	0	669
	311.746	306.854

Note 22 Andre tilgodehavender

Andre tilgodehavender består primært af tilgodehavender vedrørende moms og afgifter, investeringsbidrag samt regulering til dagsværdi af afledte finansielle instrumenter.

Note 23 Periodeafgrænsningsposter (aktiv)

Periodeafgrænsningsposter består primært af forudbetalte pensioner samt forudbetalte huslejer og jordlejer.

Note 24 Egenkapital

Virksomhedskapitalen udgør nominelt 1.736.000 tkr., som er fordelt i aktier á 1.000 kr. eller multipla heraf.

Der har ikke været ændringer i virksomhedskapitalen i de seneste 5 år.

Note 25 Minoritetsinteresser

Koncern

	2023	2022
Minoritetsinteresser 1. januar	4.657.642	4.728.709
Andel af årets resultat	-104.848	-85.596
Andel i egenkapitalbevægelser	66.131	14.529
Minoritetsinteresser 31. december	4.618.925	4.657.642

tkr.

Noter

Note 26 Udskudt skat

Koncern

	2023	2022
Udskudt skat 1. januar	-15.864	116.276
Årets regulering af udskudt skat	132.581	-128.567
Årets regulering af udskudt skat vedr. tidligere år	-17.031	20.652
Årets værdiregulering af udskudt skatteaktiv	-99.686	-24.225
Udskudt skat 31. december	0	-15.864
Udskudt skat fordeler sig således:		
Immaterielle anlægsaktiver	131	-12.756
Materielle anlægsaktiver	35.981	5.511
Tilgodehavender	842	446
Over-/underdækninger	37.190	46.092
Hensatte forpligtelser	48.208	38.777
Tilslutningsbidrag	37.715	37.083
Andre midlertidige forskelle	63.252	36.738
Skattemæssige underskud	12.672	111.725
Nedskrivning af skatteaktiv	-235.991	-279.480
	0	-15.864

Den 7. december 2023 vedtog regeringen i Danmark, hvor koncernen er hjemmehørende, minimumsbeskatningsloven gældende fra 1. januar 2024. I henhold til lovgivningen vil HOFOR være forpligtet til at betale Top-Up skat i Danmark af overskud i sine datterselskaber, der beskattes med en effektiv skattesats, der er mindre end 15 procent. Koncernen har anvendt overgangsreglerne omkring Transitional CbCR Safe Harbour og baseret herpå, forventer koncernen ingen påvirkning af reglerne.

Koncernen har anvendt den midlertidige undtagelse, som er indarbejdet i Årsregnskabsloven i december 2023, om regnskabskravene for udskudte skatter. Derfor indregner eller oplyser Koncernen ikke oplysninger om udskudt skatteaktiver og -passiver i forbindelse med Minimumsbeskatningsloven/Pillar2.

Note 27 Andre hensatte forpligtelser

Koncern

	2023	2022
Saldo 1. januar	937.970	905.482
Anvendt i året	-1.482	-15.771
Hensat i året	775.971	48.259
Saldo 31. december	1.712.459	937.970
Andre hensatte forpligtelser kan specificeres således:		
Pensionsforpligtelser	12.697	14.179
Medfinansieringsprojekter	1.374.756	612.419
Forpligtelser vedrørende askedepot	9.011	8.298
Forpligtelser vedrørende okkerslam	16.000	16.000
Oprydningsforpligtelse Amagerværket	205.819	197.765
Genetableringsforpligtelse vedrørende vindmøller	41.676	38.059
Hensættelser til andre formål	52.500	51.250
	1.712.459	937.970

tkr.

Noter

Note 28 Langfristede gældsforpligtelser

Koncern

	2023	2022
Gældsforpligtelser, der forfalder efter 5 år		
Gæld til realkreditinstitutter	1.612.990	1.593.157
Kreditinstitutter i øvrigt	7.512.542	6.687.622
Modtagne forudbetalinger fra kunder	2.439.885	2.594.691
Overdækning	0	22.011
Periodeafgrænsningsposter	238.375	249.921
Anden gæld	70.087	80.811
	11.873.879	11.228.213
Gældsforpligtelser, der forfalder mellem 1 og 5 år		
Gæld til realkreditinstitutter	439.698	451.087
Kreditinstitutter i øvrigt	7.197.064	6.896.179
Modtagne forudbetalinger fra kunder	791.317	788.543
Overdækning	118.290	157.598
Periodeafgrænsningsposter	171.708	188.333
Anden gæld	32.740	30.301
	8.750.817	8.512.041
Langfristede gældsforpligtelser i alt	20.624.696	19.740.254

Note 29 Kortfristet del af langfristet gæld

Koncern

	2023	2022
Gældsforpligtelser, der forfalder indenfor 1 år		
Gæld til realkreditinstitutter	98.757	80.279
Kreditinstitutter i øvrigt	512.781	867.199
Modtagne forudbetalinger fra kunder	156.737	157.299
Overdækning	100.105	79.149
Periodeafgrænsningsposter	66.696	67.639
Anden gæld	8.107	0
	943.183	1.251.565

Note 30 Uafregnede forbrugsleverancer

Koncern

	2023	2022
Uafregnede forbrugsleverancer, fjernvarme	170.943	278.322
Uafregnede forbrugsleverancer, bygas	18.125	13.337
Uafregnede forbrugsleverancer, vand	41.216	44.792
Uafregnede forbrugsleverancer, spildevand	85.179	107.600
	315.463	444.051

Note 31 Anden gæld

Anden gæld består primært af skyldige A-skatter, AM-bidrag, feriepenge, renter og afgifter.

Note 32 Periodeafgrænsningsposter (passiv)

Noter

Posten omfatter primært modtaget huslejerabat, som indtægtsføres over en årrække samt øvrige modtagne forudbetalinger.

Note 33 Kontraktlige forpligtelser og eventualposter mv.

Kontraktlige forpligtelser mv.	2023	2022
Husleje- og jordlejeforpligtelser	197 mio.kr.	212 mio.kr.
Forpligtelse til rådighedsløn for tjenestemænd udlånt fra Københavns Kommune	134 mio.kr.	152 mio.kr.
Serviceaftaler mv.	61 mio.kr.	93 mio.kr.

Koncernen har indgået jordlejeaftaler vedrørende enkelte vindmølle- og solcelleparker. Aftalerne løber i 25 til 30 år. Lejen udgør en andel af den årlige produktion og er medtaget i ovenstående beløb.

Koncernen har indgået serviceaftaler vedrørende vindmøllerne. Aftalerne løber i 10 til 15 år fra produktionsstart.

Øvrige eventualposter mv.

Koncernens aktieselskaber er sambeskattede. De af koncernens selskaber, der ikke er ejet 100%, hæfter alene begrænset og subsidiært for danske selskabsskatter. De 100% ejede selskaber hæfter ubegrænset og solidarisk for danske selskabsskatter.

Koncernens datterselskaber hæfter solidarisk for fællesregistrering af moms, med undtagelse af:

- HOFOR Spildevand Holding A/S
- HOFOR Vand Holding A/S
- BIOFOS Holding A/S samt underliggende datterselskaber

Ultimo 2021 er to af koncernens vandsektorselskaber blevet stævnet i en sag omkring etablering af stik- og vandforsyningsledninger samt spildevandsanlæg i forbindelse med byudvikling. Sagens udfald er på nuværende tidspunkt vanskelig at vurdere. Såfremt selskaberne taber sagen, vil selskaberne skulle godtgøre omkostninger til etablering. Da selskaberne overtager de nyetablerede ledninger og anlæg, vil omkostningerne i så fald blive indregnet som en del af selskabernes anlægsaktiver.

Koncernen er derudover part i enkelte løbende retssager og tvister i tilknytning til driften. Det er ledelsens opfattelse, at udfaldet af disse retssager ikke vil påvirke koncernens finansielle stilling ud over de tilgodehavender og forpligtelser, der er indregnet i balancen pr. 31. december 2023.

Noter

Gæld i realkreditinstitutter

Til sikkerhed for gæld i realkreditinstitutter, 2.151 mio.kr., er der givet pant i grund samt ejendom med tilhørende anlæg, maskiner og netaktiver, hvis regnskabsmæssige værdi pr. 31. december 2023 udgør 7.603 mio.kr.

Koncerngæld

Moderselskabet har overfor datterselskabet HOFOR Fjernkøling A/S' realkreditinstitutter afgivet tilbagetrædelseserklæring vedrørende tilgodehavende hos datterselskabet i form af koncernintern kreditfacilitet. Beløbet udgør pr. balancedagen ialt 65 mio.kr.

Bevilling til el-produktion

HOFOR Energiproduktion A/S har pr. 1. januar 2014 af Energistyrelsen modtaget bevilling til at drive elproduktion i henhold til §10 i lov om elforsyning. Bevillingen er gældende i 20 år fra bevillingsdatoen under visse vilkår, herunder at virksomheden kan dokumentere, at denne har den fornødne tekniske og finansielle kapacitet. Til bedømmelse af HOFOR Energiproduktion A/S' finansielle kapacitet har Energistyrelsen lagt en moderselskabserklæring fra HOFOR Forsyning Holding P/S til grund. HOFOR Forsyning Holding P/S garanterer i denne overfor Energistyrelsen for alle forpligtelser, som HOFOR Energiproduktion A/S måtte have eller få i henhold til den udstedte bevilling til elproduktion. Forpligtelsen, som årligt opskrives med 3%, er pr. 31. december 2023 begrænset til 238 mio. kr.

Straksbetalinger

Varmeselskaberne HOFOR Fjernvarme P/S og CTR I/S har købt rettighederne til samlet set 87% af kapaciteten på Amagerværkets blok 1 og 80% på blok 4. Selskaberne har betalt for denne kapacitetsret ved en straksbetaling frem for at betale løbende over varmeprisen. Denne finansieringsmodel er velkendt i varmebranchen, da fjernvarmeselskaberne kan finansiere sig billigere end kraftvarmeselskaberne, hvilket giver grundlag for en lavere fjernvarmepris.

Energitilsynet har ved flere lejligheder forholdt sig til finansieringsmodellen og har tilkendegivet, at modellen er i overensstemmelse med varmforsyningsloven under visse betingelser. En af disse betingelser er, at kraftværksejeren skal stille sikkerhed overfor varmekøberen for tilbagebetaling af straksbetalingen ved førtidigt ophør af kraftvarmeblokken i form af en moderselskabsgaranti, bankgaranti eller anden tilsvarende sikkerhed. HOFOR Forsyning Holding P/S har på den baggrund garanteret over for HOFOR Fjernvarme P/S og CTR I/S, at selskabet opfylder forpligtelsen til at tilbagebetale den del af straksbetalingen, som HOFOR Energiproduktion A/S ikke måtte have opnået endelig ret til ved førtidigt ophør af varmeaftalerne, der ligger til grund for straksbetalingen. Forpligtelsen er begrænset til henholdsvis 1,3 mia. kr. overfor HOFOR Fjernvarme P/S og 3,3 mia. kr. overfor CTR I/S og nedskrives lineært over aftalernes løbetid – for blok 1 frem til 2029 og for blok 4 frem til 2049.

Renteswaps

Lån i HOFOR Energiproduktion A/S, HOFOR Vind A/S og HOFOR Fjernkøling A/S optages som udgangspunkt som variable realkreditlån med en tilknyttet swap. HOFOR Holding A/S har i den forbindelse indgået en ISDA Master Agreement med Danske Bank, og modselskabet har endvidere kautioneret som selvskyldnerkautionist for opfyldelse af enhver forpligtelse, som de tre selskaber har eller måtte få under de indgåede ISDA aftaler med banken. Forpligtelsen er ikke begrænset beløbsmæssigt.

Garanti vindmøller

HOFOR Vind A/S har stillet garanti overfor Energistyrelsen i relation til vindmøllerne på Middelgrunden. Garantibeløbet udgør 45 mio.kr. HOFOR Vind A/S har stillet ubegrænset garanti overfor Energistyrelsen i relation til en konkret forundersøgelse. Begge garantier er garanteret af HOFOR Forsyning Holding P/S

Der er stillet bankgaranti på 56 mio.kr. i forbindelse med nettilslutning af kommende projekter.

Selvskyldnerkautioner

HOFOR Energiproduktion A/S har stillet selvskyldnerkaution for andre kapitalandele. Selvskyldnerkautionen er begrænset til 450 t.kr.

Noter

Som led i sikring af indregnede og ikke indregnede transaktioner anvender koncernen sikringsinstrumenter såsom forwards, futures, valutaterminskontakter og renteswaps.

HOFOR Energiproduktion A/S har afdækket forventede valutarisici vedrørende varesalg og varekøb indenfor det førstkomende år med valutaterminskontrakter i henhold til Finanspolitik for HOFOR-koncernen.

HOFOR Energiproduktion A/S, HOFOR Vind A/S og HOFOR Fjernkøling A/S har endvidere afdækket renterisici ved hjælp af renteswaps, hvorved variable rentebetalinger omlægges til faste rentebetalinger.

Prissikring

tkr.

Instrument	Mængde, MWh	Grundlag	Løbetid	Modpart	Dagsværdi
Forward - udgift	-21.830	EEX	0-1 år	SEB	25.476
	-6.588	SYARH	0-1 år	SEB	561
Future - indtægt	-26.352	SYCPH	0-1 år	SEB	4.830
	-8.052	SYS	0-1 år	SEB	290
	-76.405	EEX	0-1 år	SEB	118.236
	-19.764	SYARH	0-1 år	SEB	-3.325
Future - udgift	-8.784	SYCPH	0-1 år	SEB	-49
	-53.436	SYS	0-1 år	SEB	-10.088
	-405.935	EEX	0-1 år	SEB	-300.492

Note 35 Afledte finansielle instrumenter (fortsat)

Noter

Rente- og valutasikring

Selskab	Derivater	Startdato	Udløbsdato	Ref.rente	Fast rente	Hovedstol	Dagsværdi	
HOFOR Energiproduktion A/S	Renteswap	20.09.2016	31.12.2044	CIBOR 6	1,31%	800.000	tkr.	93.463 tkr.
	Renteswap	25.02.2015	29.12.2034	CIBOR 6	1,00%	138.106	tkr.	9.745 tkr.
	Renteswap	10.10.2022	31.12.2027	CIBOR 6	3,35%	221.941	tkr.	-5.451 tkr.
	Valutaterminskontrakter	14.02.2023	02.01.2024			1.136	t.usd	-54 tkr.
	Valutaterminskontrakter	14.02.2023	01.03.2024			1.136	t.usd	-56 tkr.
	Valutaterminskontrakter	28.12.2022	12.01.2024			2.585	t.usd	-249 tkr.
	Valutaterminskontrakter	28.12.2022	01.03.2024			2.585	t.usd	-259 tkr.
HOFOR Vind A/S	Renteswap	21.12.2017	30.12.2037	CIBOR 6	1,38%	300.000	tkr.	18.554 tkr.
	Renteswap	27.05.2021	30.06.2040	CIBOR 3	0,49%	19.937	tkr.	2.842 tkr.
	Renteswap	27.05.2021	30.06.2040	CIBOR 3	0,49%	36.862	tkr.	5.236 tkr.
	Renteswap	28.04.2023	31.03.2035	CIBOR 6	0,95%	30.100	tkr.	2.649 tkr.
	Renteswap	28.04.2023	31.03.2035	CIBOR 6	0,96%	26.591	tkr.	2.321 tkr.
	Renteswap	28.04.2023	31.03.2035	CIBOR 6	0,95%	91.794	tkr.	8.080 tkr.
	Renteswap	28.04.2023	31.12.2035	CIBOR 6	1,01%	40.341	tkr.	3.647 tkr.
	Renteswap	28.04.2023	31.12.2036	CIBOR 6	0,81%	22.257	tkr.	2.439 tkr.
	Renteswap	28.04.2023	31.12.2037	CIBOR 6	1,34%	25.089	tkr.	2.096 tkr.
	Renteswap	28.04.2023	31.12.2037	CIBOR 6	0,91%	74.894	tkr.	8.335 tkr.
HOFOR Fjernkøling A/S	Renteswap	25.02.2015	31.03.2026	CIBOR 6	0,94%	150.000	tkr.	1.438 tkr.
	Renteswap	30.04.2019	31.03.2034	CIBOR 6	0,68%	50.000	tkr.	3.337 tkr.
	Renteswap	09.05.2019	30.06.2034	CIBOR 6	1,06%	1.705	tkr.	5.237 tkr.
	Renteswap	12.02.2021	31.12.2040	CIBOR 6	0,27%	32.035	tkr.	4.969 tkr.
	Renteswap	18.04.2023	30.06.2028	CIBOR 6	3,27%	119.558	tkr.	-3.159 tkr.

Afledte finansielle instrumenter

tkr.

Dagsværdi 31/12 2023	599
Værdireguleringer i resultatopgørelsen	608.493
Ændringer, der er indregnet i reserve for sikringstransaktioner	-90.427
Dagsværdiniveau	2

Noter

Note 36 Nærtstående parter

HOFOR Forsyning Holding P/S' nærtstående parter omfatter følgende:

Bestemmende indflydelse

Københavns Kommune. Grundlaget er eneejerskab af HOFOR Forsyning Holding P/S.

Øvrige nærtstående parter, som virksomheden har haft transaktioner med

HOFOR Holding A/S, HOFOR A/S, HOFOR Fjernkøling A/S, HOFOR Bygas P/S og HOFOR Fjernvarme P/S.

Transaktioner med nærtstående parter

I årsregnskabet oplyses alene om transaktioner med nærtstående parter, der ikke er gennemført på normale markedsvilkår. Alle transaktioner med nærtstående parter i regnskabsåret er gennemført på normale markedsvilkår.

Note 37 Væsentlige usikkerheder og usædvanlige forhold

Kapitalberedskab

HOFOR Vand København A/S og HOFOR Spildevand København A/S refinansierede i 2015 det obligationslån i KommuneKredit, som selskaberne havde optaget i 2008 til indfrielse af tidligere gældsbreve til Københavns Kommune. Der var tale om lån på 4,8 mia. kr., som blev refinansieret i KommuneKredit med et stående lån med forfald i 2025. HOFOR Holding A/S overtog i 2015 lånene. Til gengæld har HOFOR Vand København A/S og HOFOR Spildevand København A/S optaget et internt lån hos HOFOR Holding A/S på samme betingelser, som HOFOR Holding A/S' lån i KommuneKredit. Renterne på lånet kan med den nuværende lovgivning ikke indregnes i taksterne. Derved opstår der løbende et særligt finansieringsbehov. Københavns Kommune har givet tilsagn om at ville indskyde kapital i HOFOR Vand København A/S og HOFOR Spildevand København A/S for at sikre, at selskaberne er i stand til at betale renter på lånet. Indskuddet kan maksimalt udgøre renteudgifterne ved det lånekonverterede gældsbreve.

Note 38 Honorar til generalforsamlingsvalgt revisor

	Koncern		Modervirksomhed	
tkr.	2023	2022	2023	2022
Samlet honorar	17.325	9.642	87	838
<i>Kan specificeres således</i>				
Honorar vedrørende lovpligtig revision	1.787	1.645	87	85
Erklæringsopgaver med sikkerhed	1.113	736	0	0
Skatterådgivning	1.429	1.236	0	0
Andre ydelser	12.996	6.025	0	753
	17.325	9.642	87	838

Note 39 Pengestrøm fra primært drift før ændringer i driftskapital

	Koncern	
tkr.	2023	2022
Driftsresultat	557.305	551.490
<i>Regulering af ikke-likvide driftsposter m.v.</i>		
Afskrivninger	1.437.425	1.402.268
Øvrige	132.098	-56.282
	2.126.828	1.897.476

tkr.

Note 40 Ændring af driftskapital

Koncern

Noter

	2023	2022
Ændring i varebeholdninger	57.489	-143.046
Ændring i tilgodehavender	18.158	-440.689
Ændring i leverandører og anden gæld mv.	115.114	78.782
	190.760	-504.953

Noter

ANVENDT REGNSKABSPRAKSIS

Årsrapporten for HOFOR Forsyning Holding P/S for 2023 er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for klasse C-virksomheder (stor).

Årsregnskabet er aflagt efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Årsrapporten for 2023 er aflagt i tkr.

Der er foretaget ændring i sammenligningstal for 2022 imellem regnskabsposterne i resultatopgørelsen "Arbejde udført for egen regning og opført under aktiver" samt "Personaleomkostninger". Ændringerne omfatter alene en reklassifikation imellem de to poster og har således ingen resultatmæssig effekt.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes ved første indregning til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post. Hvis valutapositionen anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen i en dagsværdireserve.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta omregnes til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældsforpligtelsens opståen eller indregning i seneste års-

rapport indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger. Anlægsaktiver, der er indkøbt i fremmed valuta, indregnes til kursen på transaktionsdagen.

Koncernregnskabet

Bestemmende indflydelse

Koncernregnskabet omfatter modervirksomheden HOFOR Forsyning Holding P/S samt tilknyttede virksomheder, hvori HOFOR Forsyning Holding P/S har bestemmende indflydelse. Bestemmende indflydelse er beføjelsen til at styre en tilknyttet virksomheds finansielle og driftsmæssige beslutninger. Bestemmende indflydelse foreligger, når HOFOR Forsyning Holding P/S direkte eller indirekte besidder mere end 50 pct. af stemmerettighederne eller på anden måde har de facto-kontrol.

Betydelig indflydelse

Virksomheder, hvori HOFOR Forsyning Holding P/S kan udøve betydelig indflydelse på finansielle og driftsmæssige beslutninger, klassificeres som associerede virksomheder. Betydelig indflydelse antages at foreligge, når HOFOR Forsyning Holding P/S direkte eller indirekte besidder eller råder over mere end 20 pct. af stemmerettighederne, men der ikke foreligger bestemmende indflydelse.

Væsentlig indflydelse

Virksomheder, hvori HOFOR Forsyning Holding P/S kan udøve væsentlig indflydelse på finansielle og driftsmæssige beslutninger, klassificeres som ka-

pitalinteresser i kapitalandele. Væsentlig indflydelse antages at foreligge, når HOFOR Forsyning Holding P/S direkte eller indirekte besidder eller råder over mere end 20 pct. af ejerskabet, men der ikke foreligger bestemmende eller betydelig indflydelse.

Koncernregnskabsudarbejdelse

Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af modervirksomheden og de tilknyttede virksomheders regnskaber opgjort efter koncernens regnskabspraksis. Regnskabsposter med ensartet indhold sammenlægges og der foretages eliminering af koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, interne mellemværender og udbytter samt realiserede og urealiserede fortjenester og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder udlignes med den forholdsmæssige andel af de tilknyttede virksomheders dagsværdi af nettoaktiver og forpligtelser på anskaffelsestidspunktet. Nyerhvervede eller nystiftede virksomheder indregnes i koncernregnskabet fra det tidspunkt, hvor der opnås kontrol. Solgte eller afviklede virksomheder indregnes i den konsoliderede resultatopgørelse frem til afståelsestidspunktet. Sammenligningstal korrigeres ikke for nyhvervede, solgte eller afviklede virksomheder.

Virksomhedssammenslutninger

Erhvervede virksomheder indregnes i koncernregnskabet efter overta-

gelsesmetoden med en omvurdering af alle identificerede aktiver og forpligtelser til dagsværdi på overtagelsesdagen. Dagsværdien er opgjort på baggrund af handler på et aktivt marked, alternativt beregnet ved anvendelse af almindeligt accepterede værdiansættelsesmodeller.

Fortjeneste eller tab ved afhændelse af tilknyttede og associerede virksomheder opgøres som forskellen mellem afhændelsessummen og den regnskabsmæssige værdi af nettoaktiver på salgstidspunktet inkl. ikke-afskrevet goodwill og forventede omkostninger til salg eller afvikling. Ved køb af nye virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, hvorefter de nytilkøbte virksomheders identificerede aktiver og forpligtelser måles til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet. Der indregnes en hensat forpligtelse til dækning af omkostninger ved offentliggjorte omstruktureringer i den erhvervede virksomhed i forbindelse med købet. Der tages hensyn til skatteeffekten af de foretagne omvurderinger. Transaktionsomkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Positive forskelsbeløb (goodwill) mellem kostpris og dagsværdi af overtagne identificerede aktiver og forpligtelser indregnes som goodwill under immaterielle anlægsaktiver og afskrives systematisk over resultatopgørelsen efter en individuel vurdering af den økonomiske levetid. Den opgjorte goodwill henføres til de pengestrømsfrembringende enheder (CGU), som efterfølgende danner grundlag for nedskrivningstest.

Noter

Negative forskelsbeløb indregnes i resultatopgørelsen ved anskaffelsen. Resterende positive forskelsbeløb fra erhvervede virksomheder udgør 39.450 tkr.

Koncerninterne virksomhedssammenslutninger

Ved koncerninterne virksomhedssammenslutninger med deltagelse af virksomheder under HOFOR Forsyning Holding P/S' bestemmende indflydelse, anvendes book valuemethoden, hvor sammenlægningen anses som gennemført på erhvervelsestidspunktet uden tilpasning af sammenligningstal.

Minoritetsinteresser

I koncernregnskabet indregnes tilknyttede virksomheders regnskabsposter 100 pct. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af tilknyttede virksomheders resultat og egenkapitalen præsenteres særskilt i henholdsvis resultatdisponeringen og i særskilt hovedpost under egenkapitalen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indgår i andre tilgodehavender, henholdsvis anden gæld.

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse,

indregnes i resultatopgørelsen sammen med ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse. Ændringer i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes i andre tilgodehavender eller anden gæld og under egenkapitalen i dagsværdireserven. Resultater den fremtidige transaktion i indregning af aktiver eller forpligtelser, overføres beløb, som tidligere er indregnet under egenkapitalen, til kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resultater den fremtidige transaktion i indtægter eller omkostninger, overføres beløb, som er indregnet i egenkapitalen, til resultatopgørelsen i den periode, hvor det sikrede påvirker resultatopgørelsen. For afledte finansielle instrumenter, som ikke opfylder betingelserne for behandling som sikringsinstrumenter, indregnes ændringer i dagsværdi løbende i resultatopgørelsen.

Under-/overdækning

Koncernens vand- og spildevandsselskaber er underlagt en indtægtsramme i henhold til Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber. Indtægtsrammen medfører en regnskabsmæssig over-/underdækning, som er udtryk for forskellen mellem den for året udmeldte indtægtsramme og de faktiske indtægter omfattet heraf. Er de samlede indtægter større end den udmeldte indtægtsramme, indregnes en forpligtelse (mellemregning med kunder

- overdækning), tilsvarende indregnes et tilgodehavende (mellemregning med kunder – underdækning), hvis de samlede indtægter er lavere end den udmeldte indtægtsramme, og hvis underdækningen forventes opkrævet.

Den udmeldte indtægtsramme består af det historiske økonomiske grundlag, ikke påvirkelige omkostninger, periodevise omkostninger, historiske over-/underdækninger og tillæg, og hvis underdækningen forventes opkrævet. Koncernens varmeaktiviteter er underlagt det særlige "hvile-i-sig-selv" princip i henhold til varmforsyningsloven. Princippet medfører, at årets over- eller underdækning, opgjort som årets resultat efter varmforsyningsloven i forhold til opkrævede priser, skal tilbageføres eller kan opkræves hos forbrugerne ved indregning i efterfølgende års priser. Årets over- eller underdækning indregnes derfor i nettoomsætningen. Den akkumulerede over- eller underdækning efter varmforsyningslovens regler er udtryk for et mellemværende med forbrugeren og indregnes i balancen under gæld eller tilgodehavender.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Indtægterne, som omfatter salg af vand, bidrag for vandafledning og rensningsydelse, produktion og salg af varme, el, fjernkøling og bygas indregnes i resultatopgørelsen, når levering og risikoovergang til køber har fundet sted inden årets udgang, og hvis indtægten kan opgøres pålideligt og forventes

modtaget. Nettoomsætningen indregnes ekskl. moms og afgifter.

Årets over-/underdækning i varme-, vand- og spildevandsaktiviteterne indregnes i omsætningen.

Igangværende arbejder for fremmed regning indregnes i takt med, at arbejdet udføres. Dermed svarer nettoomsætningen til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Nettoomsætningen indregnes, når de samlede indtægter og omkostninger på det igangværende arbejde og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger vil tilgå selskabet.

HOFOR Energiproduktion A/S modtager løbende betalinger fra kunderne til dækning af drift, vedligeholdelse, modningsomkostninger samt reinvesteringer på værket. Reinvesteringerne og modningsomkostninger, der sædvanligvis udgør væsentlige beløb, aktiveres og afskrives iht. selskabets anvendte regnskabspraksis herfor. Konsekvensen af ovenstående er som udgangspunkt, at hele betalingen relateret til reinvesteringer og modningsomkostninger skal indtægtsføres i takt med modtagelse heraf. Selskabets daglige ledelse har vurderet, at dette indregningsprincip vil medføre en betydelig manglende matchning mellem indtægter og omkostninger og ikke vil medføre retvisende regnskaber, hvorfor ledelsen har valgt at periodisere betalingerne

Noter

med henvisning til årsregnskabslovens krav om at sikre det retvisende billede, jf. årsregnskabsloven § 11 stk. 3. Fravigelsen har alene betydning for resultatopgørelsen, hvor resultatet er negativt påvirket med 1.086 tkr. i årsregnskabet for indeværende regnskabsår.

I HOFOR Fjernkøling A/S indtægtsføres tilslutningsafgifter/investeringsbidrag, der er opnået endelig ret til, over en skønnet gennemsnitlig kontraktperiode på 15 år. Ledelsen vurderer, at der erhverves endelig ret til investeringsbidrag betalt af fjernkølingskunderne ved færdigmelding af stik til skel. Fuld indtægtsførelse på dette tidspunkt medfører dog manglende matching mellem indtægter og omkostninger (primært afskrivninger) i anlæggenes levetid, hvorfor ledelsen har valgt at periodisere investeringsbidragene med henvisning til årsregnskabslovens krav om at sikre det retvisende billede, jf. årsregnskabslovens § 11 stk. 3. Fravigelsen har alene betydning for resultatopgørelsen, hvor resultatet er positivt påvirket heraf med 5.960 tkr. i årsregnskabet for indeværende regnskabsår.

Andre driftsindtægter

Andre driftsindtægter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktivitet, herunder fortjeneste ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver samt modtagelse af offentlige tilskud.

Omkostninger til råvarer og hjælpe materialer

Omkostninger til råvarer og hjælpe materialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå årets omsætning. Posten omfatter bl.a. køb af varme, brændsler og energiomkostninger i forbindelse med produktion.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger omfatter omkostninger til administration, lokaler, vedligeholdelse af produktionsanlæg (netaktiver) og tab på debitorer mv. Endvidere indregnes tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder lønninger, vederlag, pensioner og omkostninger til social sikring til koncernens ansatte, herunder direktion og bestyrelse.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder, associerede virksomheder og kapitalinteresser

I modervirksomhedens resultatopgørelse indregnes den forholdsmæssige andel af de enkelte tilknyttede virksomheders resultat efter skat efter fuld eliminering af interne avance/tab og med fradrag af afskrivning på goodwill under posten "Indtægter af

kapitalandele i tilknyttede virksomheder". I både koncernens og moder virksomhedens resultatopgørelser indregnes den forholdsmæssige andel af de associerede virksomheders resultat efter skat efter eliminering af forholdsmæssig andel af interne avance/tab under posten "Indtægter af kapitalandele i associerede virksomheder".

Udbytte fra kapitalinteresser indtægtsføres i det regnskabsår, hvor udbyttet deklarerer, og medtages i posten "Indtægter af kapitalandele i kapitalinteresser".

Finansielle indtægter og omkostninger

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret. Finansielle poster omfatter bl.a. renteindtægter og omkostninger, realiserede og urealiserede kursgevinster og -tab vedrørende værdipapirer, gæld og transaktioner i fremmed valuta, amortisering af finansielle aktiver og forpligtelser samt tillæg og godtgørelser under acontoskatteordningen mv. Værdireguleringer af kapitalinteresser, indregnes ligeledes under finansielle poster.

Skat af årets resultat

Modervirksomheden er ikke selvstændig skattepligtig, men koncernens aktieselskaber er omfattet af de danske regler om tvungen sambeskatning for HOFOR-koncernen, hvor HOFOR Holding A/S er administrationselskab. Den aktuelle danske

selskabsskat fordeles ved afregning af sambeskatningsbidrag mellem de sambeskattede virksomheder i forhold til disses skattepligtige indkomster. I tilknytning hertil modtager virksomheder med skattemæssigt underskud sambeskatningsbidrag fra virksomheder, der har kunnet anvende dette underskud til nedsættelse af eget skattemæssigt overskud.

Årets skat, der består af årets aktuelle selskabsskat, ændring i udskudt skat samt reguleringer vedrørende tidligere år, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til resultatet, og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til bevægelser direkte i egenkapitalen.

Balance

Erhvervede licenser og systemudvikling (it-systemer)

Erhvervede licenser måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Licenser afskrives lineært over aftaleperioden.

It-systemer måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

It-systemer afskrives over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 3 til 7 år.

Udviklingsprojekter

Udviklingsomkostninger omfatter omkostninger, gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres

Noter

til udviklingsaktiviteter. Udviklingsomkostninger, der er ind regnet i balancen, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Efter færdiggørelsen af udviklingsarbejdet afskrives udviklingsomkostninger lineært over den vurderede økonomiske brugstid. Afskrivningsperioden udgør sædvanligvis 3 til 5 år.

Takstrettigheder

Pensionsforpligtelser

Miljøstyrelsen har i relation til vand og spildevandsvirksomheder udtalt, at afskrivningen af de historiske tjenestemandspensioner kan indregnes i de fremtidige takster over for selskabets kunder.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat en afskrivningsperiode men har meddelt, at afskrivningen bør ske under hensyntagen til en fornuftig udvikling i taksterne men samtidigt således, at afskrivningen ikke strækker sig over en relativ lang periode.

Vand- og spildevandsvirksomhederne har valgt at indregne takstrettigheder over 7-15 år. Denne periode skønnes at svare til den periode, som takstrettighederne forventes at kunne indregnes over. Denne legale ret er klassificeret som et immaterielt anlægsaktiv som følge af, at retten har en fremtidig nytteværdi for koncernen. Retten modsvarer pensionsforpligtelsen, som koncernen har over for tjenestemænd, som har været tilknyttet forsyningsaktiviteterne i ejerkommunerne.

Medfinansieringsprojekter

I henhold til Bekendtgørelse om spildevandsforsyningselskabers medfinansiering af kommunale og private projekter vedrørende tag- og overfladevand kan spildevandsvirksomhederne medfinansiere projekter og i taksterne indregne omkostninger, som efter en konkret vurdering er nødvendige af hensyn til klimaprojekters håndtering af tag- og overfladevand herunder omkostninger til investering, drift og vedligeholdelse. Projektejer er ikke spildevandsvirksomhederne, men ved at forpligte sig til at finansiere projektet opnår spildevandsvirksomhederne en tilsvarende opkrævningsret hos forbrugerne.

Opkrævningsretten indregnes som Takstrettigheder i balancen under immaterielle anlægsaktiver, når der er indgået en aftale herom, og det vurderes sandsynligt, at projektet bliver gennemført. Der indregnes samtidig en tilsvarende hensat forpligtelse (Andre hensættelser) svarende til den investeringssum som spildevandsvirksomhederne har forpligtet sig til at finansiere.

I takt med projekterne afsluttes, opgøres den endelige forpligtelse for spildevandsvirksomhederne, og posten flyttes fra hensatte forpligtelser til gældsforpligtelser. Omkostningerne/forpligtelsen består typisk af ydelserne på det lån, som projektejer kan optage til at finansiere projekterne. Låneperioden kan maksimalt løbe over 25 år. Afdrag til projektejer modregnes

i forpligtelsen, og opkrævninger hos forbrugerne til dækning af investeringen, modregnes i takstrettighederne. Afskrivningsperioden udgør 10 til 25 år. De årlige driftsomkostninger og finansielle omkostninger vedrørende klimaprojektet, som spildevandsvirksomhederne finansierer, indregnes i relevante omkostningsposter i takt med, at de afholdes/opkræves.

Takstrettigheder og Andre hensættelser nedskrives, såfremt projekterne ikke gennemføres.

Kapacitetsrettigheder

Kapacitetsrettigheder omfatter ret til at aftage varme fra varmeproducenter i en given periode. Ved aftalens indgåelse sker der en forudbetaling for hele aftaleperioden. Kapacitetsrettighederne afskrives lineært, svarende til den periode kontrakten gælder.

CO₂-kvoter

CO₂-kvoter, i form af udslipsrettigheder, måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Udslipsrettigheder amortiseres i takt med den faktiske udledning af CO₂. I det omfang den faktiske udledning overstiger de tildelte og erhvervede CO₂-rettigheder, indregnes dagsværdien af de yderligere CO₂-rettigheder, som selskabet er forpligtet til at afregne, som en forpligtelse. Afskrivningsgrundlaget for udslipsrettigheder opgøres under hensyntagen til rettighedernes scrapværdi, hvis værdi afhænger af, om rettigheden forventes anvendt eller solgt. Scrap-

værdien for CO₂-rettigheder, der forventes anvendt, er 0 tkr.

Goodwill herunder brugsrettigheder

Ved køb af dattervirksomheder opgøres på anskaffelsestidspunktet - forskellen mellem kostprisen og den regnskabsmæssige indre værdi i den købte virksomhed, efter at de enkelte aktiver og forpligtelser er reguleret til dagsværdi (overtagelsesmetoden). Herunder fradrages eventuelle offentliggjorte omstruktureringssættelser vedrørende den overtagne virksomhed. Resterende positive forskelsbeløb indregnes i balancen under immaterielle anlægsaktiver som goodwill, der afskrives lineært over forventet brugstid. Resterende negative forskelsbeløb indregnes i resultatopgørelsen ved anskaffelsen. Koncernens goodwill relaterer sig til merværdi i købsprisen af vindmølle- og solcelleprojekter i HOFOR Vind A/S. Idet vindmøllernes og solcellernes forventede levetid er på 25 år samtidigt med, at HOFOR Vind A/S i forbindelse med etablering af vindmøllerne og solcellerne har erhvervet brugsrettigheden til den fysiske lokation for vindmøllerne og solcellerne i 25 år, afskrives goodwill over 25 år.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver vedrørende serviceaktiviteten samt fjernkøling-, vind-, sol- og kraftvarmeværksaktiviteten

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen om-

Noter

fatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstid. Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi efter afsluttet brugstid og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning.

Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering og fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen over fremstillingsperioden.

Ved ændring i afskrivningsperioden eller restværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

Materielle anlægsaktiver vedrørende vand- og spildevandsaktiviteterne **Anskaffelsesværdi for aktiver** **erhvervet 31. december 2009** **eller tidligere**

Materielle anlægsaktiver anskaffet før 1. januar 2010 er målt til standardpriser med fradrag af akkumulerede afskrivninger baseret på standardlevetider. Standardpriser og standardlevetider er udmeldt af Forsyningssekretariatet i forbindelse med opgørelsen af den reguleringsmæssige åbningsbalance.

Standardværdierne anført ovenfor vurderes at være udtryk for, at materielle anlægsaktiver er målt til dagsværdien af anlæggene, idet standardværdierne giver selskabet ret til at opkræve et beløb svarende til standardværdierne hos forbrugeren over en årrække.

Anskaffelsesværdi for aktiver **erhvervet 1. januar 2010 eller senere**

Materielle anlægsaktiver anskaffet 1. januar 2010 eller senere måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstider.

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi efter afsluttet brugstid og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning.

Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering og fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen over fremstillingsperioden.

Ved ændring i afskrivningsperioden eller restværdien indregnes virkningen

for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

Materielle anlægsaktiver vedrørende varmeaktiviteten

Anskaffelsesværdi for aktiver **erhvervet 31. december 2001** **eller tidligere**

Grunde og bygninger

Bygningsdele, som ikke indgår i målingen af tekniske anlæg (produktions- og distributionsaktiver), måles til den offentlige ejendomsvurdering pr. 1. januar 2002.

Produktions- og distributionsaktiver (netaktiver)

Produktions- og distributionsaktiver (netaktiver) anskaffet før 1. januar 2002 er værdiansat med udgangspunkt i en standardpris pr. aktiv (genanskaffelsespris). Afskrivningsgrundlaget for aktiverne er genanskaffelsesprisen pr. 1. januar 2002.

Anskaffelsesværdi for aktiver **erhvervet 1. januar 2002 eller senere**

Bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt netaktiver anskaffet efter 1. januar 2002 måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger, der er knyttet direkte til anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstider.

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi efter afsluttet brugstid og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning.

Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering og fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen over fremstillingsperioden.

Ved ændring i afskrivningsperioden eller restværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

Materielle anlægsaktiver **vedrørende bygasaktiviteten** **Anskaffelsesværdi for aktiver** **erhvervet 31. december 2001** **eller tidligere**

Grunde

Grunde måles til den offentlige ejendomsvurdering pr. 1. januar 2002.

Produktions- og distributionsaktiver (netaktiver)

Kostprisen for produktions- og distributionsaktiver erhvervet 31. december 2001 eller tidligere er målt med udgangspunkt i en standardpris pr. aktiv pr. 1. januar 2002. Der blev fastsat en forventet brugstid for hver aktivtype. For hvert aktiv blev der skønnet en restlevetid og ved at fratække denne fra den forventede brugstid på et nyt aktiv af samme type, blev der

Noter

beregnet et investeringstidspunkt. Afskrivningsgrundlaget er således genanskaffelsesprisen (standard prisen) på opgørelsestidspunktet. Målingen af aktivet på opgørelsestidspunktet beregnes ved at trække lige store årlige afskrivninger fra afskrivningsgrundlaget for den tid, aktivet beregningsmæssigt har været i brug. Herved opgøres den værdi, hvormed aktivet indregnes i årsrapporten.

Anskaffelseskost for aktiver er hvert 1. januar 2002 eller senere.

Grunde, tekniske anlæg og maskiner samt netaktiver anskaffet efter 1. januar 2002 måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger. Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger, der er knyttet direkte til anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug. Der foretages lineære afskrivninger over den forventede brugstid, baseret på en vurdering af aktivernes forventede brugstider. Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi efter afsluttet brugstid og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Afskrivningsperioden og restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning.

Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering og fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen over fremstillingsperioden.

Ved ændring i afskrivningsperioden

eller restværdien indregnes virkningen for afskrivninger fremadrettet som en ændring i regnskabsmæssigt skøn.

Forudbetalte anlæg

Forudbetalte anlæg omfatter andel af produktionsanlæg, der er modtaget forudbetaling for fra koncernens kunder i henhold til indgået leveringsaftale. Vattenfall A/S indgik i januar 2009 tillægsaftale B til aftale om levering af varme fra Amagerværkets Blok 1 (AMV1) med CTR. Tillægsaftalen omfatter forudbetaling vedrørende anlægsomkostninger til etablering af AMV1. Aftalen er overdraget til HOFOR Energiproduktion A/S i forbindelse med selskabets overtagelse af Amagerværket pr. 1. januar 2014.

Forudbetalte anlæg opstod som en reklassifikation fra produktionsanlæg af den del af anskaffelsessummen for AMV 1, som CTR allerede har afregnet.

Forudbetalte anlæg behandles regnskabsmæssigt som materielle anlægsaktiver vedrørende varmeaktiviteten, og afskrives lineært over 20 år. Forudbetalingen opstod som modpost til nævnte forudbetaling fra CTR. Forudbetalingen (inklusive betalte byggerenter) indtægtsføres lineært over kontraktperioden på 20 år.

Afskrivninger

De forventede brugstider for materielle anlægsaktiver er:

- Bygninger 30-75 år
- Produktionsanlæg og maskiner (netaktiver) 5-75 år
- Andre anlæg, driftsmateriel og

inventar 3-20 år

- Forudbetalte anlæg 20 år

Anskaffelser i regnskabsåret afskrives forholdsmæssigt efter det tidspunkt, hvor anskaffelsen er blevet taget i brug. Der afskrives ikke på grunde og materielle anlægsaktiver under udførelse. Fortjeneste og tab ved salg af materielle anlægsaktiver opgøres som forskellen mellem salgsprisen med fradrag af salgsomkostninger og den regnskabsmæssige værdi på salgstidspunktet. Fortjeneste eller tab indregnes i resultatopgørelsen under andre driftsindtægter henholdsvis andre eksterne omkostninger.

Finansielle anlægsaktiver

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi opgjort efter koncernens regnskabspraksis med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer og tab og med tillæg eller fradrag af resterende værdi af resterende merværdier og positiv goodwill opgjort efter overtagelsesmetoden.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder med regnskabsmæssig negativ indre værdi måles til kr. 0 og et eventuelt tilgodehavende hos disse virksomheder nedskrives, i det omfang tilgodehavendet er uerholdeligt. I det omfang modervirksomheden har en retlig eller

faktisk forpligtelse til at dække en underbalance, der overstiger tilgodehavendet, indregnes det resterende beløb under hensatte forpligtelser.

Nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder bindes som reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode under egenkapitalen, i det omfang den regnskabsmæssige værdi overstiger kostprisen.

Ved køb af virksomheder anvendes overtagelsesmetoden, jf. beskrivelse ovenfor under virksomhedssammenlutninger.

Kapitalandele i kapitalinteresser

Kapitalandele i kapitalinteresser indregnet under finansielle anlægsaktiver, omfatter andele i vindmøllelaug og måles til kostpris. I tilfælde, hvor kostprisen overstiger genindvindingsværdien, nedskrives til denne lavere værdi. Årets udbytte samt værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Andre tilgodehavender og værdipapirer

Andre tilgodehavender og værdipapirer måles til kostpris. Årets udbytte samt værdireguleringer indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster. Regnskabsposten indeholder desuden forrentningsretten (forrentningsgrundlaget) i HOFOR Fjernvarme P/S.

Værdiforringelse af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af im-

Noter

materielle og materielle anlægsaktiver samt kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder vurderes årligt for indikationer på værdiforringelse, ud over det som udtrykkes ved afskrivning.

Foreligger der indikationer af værdiforringelse, foretages nedskrivningstest af hvert enkelt aktiv henholdsvis grupper af aktiver. I givet fald tages hensyn til særlig forsyningslovgivning mv. Der foretages nedskrivning til genindvindingsværdien, hvis denne er lavere end den regnskabsmæssige værdi.

Som genindvindingsværdi anvendes den højeste værdi af nettosalgpris og kapitalværdi. Kapitalværdien opgøres som nutidsværdien af de forventede nettopengestrømme fra anvendelsen af aktivet eller aktivgruppen og forventede nettopengestrømme ved salg af aktivet eller aktivgruppen efter endt brugstid. I HOFOR Energiproduktion A/S ses Amagerværkets tre blokke som en samlet aktivgruppe, og i HOFOR Vind A/S ses vindmølle- og solcelleparker i de to prisområder DK1 og DK2 som to separate aktivgrupper. Det er alene indikationer på værdiforringelser, der relaterer sig til begivenheder indtrådt efter aktivernes anskaffelse, som udløser nedskrivningstest.

Omsætningsaktiver

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter vejet gennemsnitmetoden. Er nettorealiseringsværdien lavere end

kostprisen, nedskrives til denne lavere værdi.

Kostprisen for råvarer og hjælpematerialer omfatter anskaffelsespris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres som salgspris med fradrag af færdiggørelsesomkostninger og omkostninger, der afholdes for at effektivere salget. Værdien fastsættes under hensyntagen til varebeholdningens omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris. Der foretages nedskrivning til imødegåelse af tab, hvor der vurderes at være indtruffet en objektiv indikation på, at et tilgodehavende eller en portefølje af tilgodehavender er værdiforringet. Hvis der foreligger en objektiv indikation på, at et individuelt tilgodehavende er værdiforringet, foretages nedskrivning på individuelt niveau.

Underdækning/overdækning

Underdækning/overdækning i relation til varmeaktiviteten

Varmeaktiviteten er underlagt det særlige "hvile-i-sig-selv" princip i henhold til varmforsyningsloven. Princippet medfører, at årets over eller underdækning, opgjort som årets resultat efter varmforsyningsloven i forhold til opkrævede priser, skal tilbageføres eller kan opkræves hos forbrugerne ved indregning i efter-

følgende års priser. Årets over- eller underdækning indregnes derfor som en regulering i nettoomsætningen. Den akkumulerede over- eller underdækning efter varmforsyningslovens regler er udtryk for et mellemværende med forbrugeren og indregnes i balancen under gæld eller tilgodehavender.

Underdækning/overdækning i relation til vand- og spildevandsaktiviteterne

Koncernens vand- og spildevandsaktiviteter er underlagt en indtægtsramme i henhold til Bekendtgørelse om økonomiske rammer for vandselskaber. Indtægtsrammen medfører en regnskabsmæssig over-/underdækning, som er udtryk for forskellen mellem den for året udmeldte indtægtsramme og de faktiske indtægter omfattet heraf. Såfremt de samlede indtægter er større end den udmeldte indtægtsramme, indregnes en forpligtelse (mellemregning med kunder - overdækning), tilsvarende indregnes et tilgodehavende (mellemregning med kunder - underdækning), hvis de samlede indtægter er lavere end den udmeldte indtægtsramme, og hvis underdækningen forventes opkrævet.

Den udmeldte indtægtsramme består af det historiske økonomiske grundlag, ikke påvirkelige omkostninger, periodevise omkostninger, historiske over-/underdækninger og de forventede tillæg, og hvis underdækningen opkræves.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning måles til salgsværdien af det udførte arbejde. Salgsværdien måles på baggrund af færdiggørelsesgraden på balancedagen og de samlede forventede indtægter på det enkelte igangværende arbejde. Færdiggørelsesgraden opgøres som andelen af de afholdte omkostninger i forhold til forventede samlede omkostninger på det enkelte arbejde. Når salgsværdien på en entreprise ikke kan opgøres pålideligt, måles salgsværdien til de medgåede omkostninger eller nettorealiseringsværdien, hvis denne er lavere. Det enkelte igangværende arbejde indregnes i balancen under tilgodehavender eller gældsforpligtelser. Nettoaktiver udgøres af summen af de igangværende arbejder, hvor salgsværdien af det udførte arbejde overstiger acontofaktureringer. Nettoforpligtelser udgøres af summen af de igangværende arbejder, hvor acontofaktureringer overstiger salgsværdien.

Omkostninger i forbindelse med salgsarbejde og opnåelse af kontrakter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de afholdes.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, indregnet under omsætningsaktiver, omfatter afholdte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Noter

Egenkapital

Reserve for sikringstransaktioner

Reserve for sikringstransaktioner indeholder den akkumulerede nettoændring i dagsværdien af sikringstransaktionerne efter selskabsskat, der opfylder kriterierne for sikring af fremtidige betalingsstrømme, og hvor den sikrede transaktion endnu ikke er realiseret. Reserven opløses, når den sikrede transaktion realiseres, hvis de sikrede pengestrømme ikke længere forventes realiseret, eller sikringsforholdet ikke længere er effektivt. Reserven repræsenterer ikke en selskabsretlig binding og kan derfor udgøre et negativt beløb.

Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode

Reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode i moderselskabets årsregnskab omfatter nettoopskrivning af kapitalandele i tilknyttede virksomheder og associerede virksomheder.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter primært forventede omkostninger til oprydningsforpligtelser samt medfinansieringsforpligtelser mv. Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en tidligere begivenhed har en retlig eller faktisk forpligtelse, og når det er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et forbrug af virksomhedens økonomiske ressourcer. Hensatte forpligtelser – bortset fra udskudt skat – måles til kapitalværdi.

Selskabsskat og udskudt skat

Modervirksomheden er, som partnerselskab, ikke et selvstændigt skattesubjekt. Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst, reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter.

Skyldig og tilgodehavende selskabsskat indregnes i balancen som "Tilgodehavende selskabsskat" eller "Skyldig selskabsskat". Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser. Der indregnes dog ikke udskudt skat af midlertidige forskelle vedrørende ikke-skattemæssigt afskrivningsberettiget goodwill samt andre poster, hvor midlertidige forskelle er opstået på anskaffelsestidspunktet uden at have effekt på resultat eller skattepligtig indkomst. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter alternative beskatningsregler, måles udskudt skat på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver, herunder skatteværdien af fremførselsberettigede skattemæssige underskud, indregnes med den værdi, hvortil de forventes at blive anvendt, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skat-

teforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed. Eventuelle udskudte nettoskatteaktiver måles til nettorealisationsværdi.

Der foretages regulering af udskudt skat vedrørende foretagne eliminerings af urealiserede koncerninterne avancer og tab.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser i de respektive lande, der med balance-dagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat.

Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatser indregnes i resultatopgørelsen, bortset fra poster, der føres direkte på egenkapitalen.

Gældsforpligtelser

Finansielle gældsforpligtelser indregnes ved lånoptagelse til det modtagne provener efter fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles de finansielle forpligtelser til amortiseret kostpris, svarende til den kapitaliserede værdi ved anvendelse af den effektive rente, så forskellen mellem nettoprovenuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen over låneperioden. Øvrige gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, tilknyttede virksomheder samt anden gæld, måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominal værdi.

Forudbetalinger fra kunder

Forudbetalinger fra koncernens leverandører (varmedistributører) vedrører mod-

taget forudbetaling i henhold til indgået leveringsaftale. Der henvises til omtalen af forudbetalte anlæg og forudbetalinger under materielle anlægsaktiver. Forudbetalinger fra koncernens leverandører vedrørende AMV1 er modtaget forudbetaling i henhold til indgået leveringsaftale. Forudbetalingen (inklusive betalte byggerenter) indtægtsføres lineært over kontraktperioden på 20 år.

Forudbetalinger fra koncernens leverandører vedr. AMV4 indtægtsføres i takt med, at der erhverves endelig ret til de modtagne betalinger. Dette sker lineært fra AMV4's ibrugtagningstidspunkt og indtil den korteste periode af enten AMV4's levetid eller den indgåede aftale om de foretagne betalinger.

Uafregnede forbrugsleverancer

Årets forventede omsætning fra energisalg mv. er beregnet på grundlag af mængden af leveret energi mv. i forsyningsområdet, historiske forbrugsdata, nettab og de for året fastsatte tariffer. Årets forventede omsætning fra energisalg mv. sammenholdes med den fakturerede mængde, og forskellen er årets ikke-fakturerede mængde. Dette beløb reguleres i omsætningen og medtages som enten et tilgodehavende eller som en forpligtelse.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter, der er indregnet under forpligtelser, omfatter modtagne betalinger vedrørende indtægter i de efterfølgende år. Po-

Noter

sten omfatter bl.a. modtagne betalinger til finansiering af reinvesteringer og modningsomkostninger i HOFOR Energiproduktion A/S. Betalingerne periodiseres over 5 år fra tidspunktet for opstart af afskrivning på de anlæg, som betalingerne har finansieret. Perioden er fastsat på basis af regulatoriske forhold på området. Posten omfatter endvidere tilslutningsafgifter/investeringsbidrag fra aftaler, hvor HOFOR Fjernkøling A/S har aftalt en leveringsperiode med kunderne og har eneret på levering. Bidragene periodiseres over 15 år. Perioden er fastsat ud fra en gennemsnitsbetragtning.

Periodeafgrænsningsposter er præsenteret under henholdsvis kort- og langfristet gæld afhængig af tidspunktet, hvornår der foretages indtægtsførsel.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme fordelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktiviteter for året, årets forskydning i likvider og koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning. Likviditetsvirkningen af køb og salg af virksomheder vises separat under pengestrømme fra investeringsaktivitet.

I pengestrømsopgørelsen indregnes pengestrømme vedrørende købte virksomheder fra anskaffelsestidspunktet, og pengestrømme vedrørende solgte virksomheder indregnes frem til salgstidspunktet.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrømme fra driftsaktivitet opgøres som årets resultat reguleret for ikke-kontante driftsposter, ændring i driftskapital og betalt selskabsskat.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter betaling i forbindelse med køb og salg af virksomheder og aktiviteter samt køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter ændringer i størrelse eller sammensætning af virksomhedens aktiekapital, omkostninger forbundet hermed, optagelse af lån, afdrag på rentebærende gæld og betaling af udbytte til virksomhedsdeltagere.

Likvider

Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede værdipapirer, som uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelige risici for værdiændringer.

Segmentoplysninger

Koncernens nettoomsætning er opdelt på nedenstående hovedaktiviteter:

El-aktiviteter (HOFOR Energiproduktion A/S og HOFOR Vind A/S med datterselskaber)

Fjernvarmeaktiviteter (HOFOR Fjernvarme P/S samt HOFOR Energiproduktion A/S)

Fjernkølingsaktiviteter (HOFOR Fjernkøling A/S med datterselskab)

Gasaktiviteter (HOFOR Bygas P/S)

Vandaktiviteter (Dattervirksomhederne ejet af HOFOR Vand Holding A/S bortset fra HOFOR A/S)

Spildevandsaktiviteter (Dattervirksomhederne ejet af HOFOR Spildevand Holding A/S bortset fra BIOFOS Holding A/S)

Rensningsaktiviteter (Dattervirksomheder ejet af BIOFOS Holding A/S)

Øvrige aktiviteter (HOFOR A/S, HOFOR Forsyning Holding P/S, HOFOR Holding A/S, HOFOR Vand Holding A/S, HOFOR Spildevand Holding A/S og BIOFOS Holding A/S)

Segmentoplysningerne følger koncernens regnskabspraksis, risici og interne økonomistyring. Segmentindtægter omfatter de poster, der direkte kan henføres til det enkelte segment. Intern handel finder sted på markedsvilkår.

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Henrik Plougmann Olsen

Direktion

Serienummer: 4336da46-f20f-45f0-a28f-2095cf4ca411

IP: 195.41.xxx.xxx

2024-04-10 08:29:25 UTC

Per Timmermann

DELOITTE STATS-AUTORISERET REVISIONSPARTNERSELSKAB CVR:
33963556

Revisor

Serienummer: e429259c-2569-4ae3-923c-101fcadf0868

IP: 163.116.xxx.xxx

2024-04-12 09:22:09 UTC

Peter Kyhnau-Vejgaard

Revisor

Serienummer: 3f00d5a2-282e-46c9-962e-31c40d334541

IP: 87.49.xxx.xxx

2024-04-12 09:34:44 UTC

Karl Vogt-Nielsen

Bestyrelse

Serienummer: aed571a3-d38a-4c0f-8629-25c75018e195

IP: 188.228.xxx.xxx

2024-04-12 09:40:01 UTC

Andreas Boisen

Bestyrelse

Serienummer: 5f3648ac-6ac9-4e9e-ae00-6c0deac0c635

IP: 89.23.xxx.xxx

2024-04-12 10:39:54 UTC

Karina Vestergård Madsen

Bestyrelse

Serienummer: f704a48e-2068-4928-ad85-04882246933d

IP: 87.49.xxx.xxx

2024-04-12 10:47:14 UTC

Penneo dokumentnøgle: ZJ0WN-0FX23-I-GEJE-G1ZD1-QEYS3-707CN

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. Signeringsbeviserne i dokumentet er sikret og valideret ved anvendelse af den matematiske hashværdi af det originale dokument. Dokumentet er låst for ændringer og tidsstempelt med et certifikat fra en betroet tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbeviser er indlejret i denne PDF, i tilfælde af de skal anvendes til validering i fremtiden.

Sådan kan du sikre, at dokumentet er originalt

Dette dokument er beskyttet med et Adobe CDS certifikat. Når du åbner dokumentet

i Adobe Reader, kan du se, at dokumentet er certificeret af **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette er din garanti for, at indholdet af dokumentet er uændret.

Du har mulighed for at efterprøve de kryptografiske signeringsbeviser indlejret i dokumentet ved at anvende Penneos validator på følgende websted: **https://penneo.com/validator**

PENNEO

Underskrifterne i dette dokument er juridisk bindende. Dokumentet er underskrevet via Penneo™ sikker digital underskrift. Underskrivernes identiteter er blevet registreret, og informationerne er listet herunder.

“Med min underskrift bekræfter jeg indholdet og alle datoer i dette dokument.”

Jane Meller Thomsen

Bestyrelse

Serienummer: 21af08fa-f2ae-4458-a1ad-f3c05bdcbe71

IP: 195.41.xxx.xxx

2024-04-12 13:46:27 UTC

Susanne Juhl

Bestyrelse

På vegne af: HOFOR Forsyning Holding P/S

Serienummer: 5752b906-bd4d-49a3-8521-71ecd79fe6e9

IP: 188.120.xxx.xxx

2024-04-14 11:01:46 UTC

Sarah Christine Boesgaard Christensen

Bestyrelse

Serienummer: 94c2c1e9-1ce9-4802-94ce-acfcaae61f4b

IP: 93.167.xxx.xxx

2024-04-14 18:44:04 UTC

Lars Henrik Weiss

Bestyrelse

Serienummer: c5d71c59-3224-454f-b92a-daa74a693f53

IP: 87.49.xxx.xxx

2024-04-15 09:14:23 UTC

Sofie Chili Buch

Bestyrelse

Serienummer: e20143b3-3425-4d3d-b013-fece45b283e4

IP: 195.41.xxx.xxx

2024-04-17 05:59:24 UTC

Penneo dokumentnøgle: ZJ0WN-0FX23-IGEJE-G1ZD1-QEYS3-707CN

Dette dokument er underskrevet digitalt via **Penneo.com**. Signeringsbeviserne i dokumentet er sikret og valideret ved anvendelse af den matematiske hashværdi af det originale dokument. Dokumentet er låst for ændringer og tidsstempelt med et certifikat fra en betroet tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbeviser er indlejret i denne PDF, i tilfælde af de skal anvendes til validering i fremtiden.

Sådan kan du sikre, at dokumentet er originalt

Dette dokument er beskyttet med et Adobe CDS certifikat. Når du åbner dokumentet

i Adobe Reader, kan du se, at dokumentet er certificeret af **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette er din garanti for, at indholdet af dokumentet er uændret.

Du har mulighed for at efterprøve de kryptografiske signeringsbeviser indlejret i dokumentet ved at anvende Penneos validator på følgende websted: **https://penneo.com/validator**